

Ügyiratszám: 375-5/2025.

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testületének **2025. március 25-én 9⁰⁰ órakor** megtartott **nyílt** üléséről.

Az ülés helye: Városháza tanácskozó terme (3450 Mezőcsát, Hősök tere 1.)

Jelen vannak: Siposné Horváth Anita polgármester, Kápolnai László alpolgármester, Halász Károly, Kormos Anna, Lőrinczné Kemény Lídia Zsuzsanna, Szilágyi Lajos, Tóth László és Vaskó Ferenc képviselők.

Távolmaradását előzetesen jelezte: Taskó József képviselő.

Meghívottként, tanácskozási joggal vesznek részt Juhászné dr. Soltész Edit Tünde jegyző, Farkasné dr. Barnóczki Zsuzsanna igazgatási osztályvezető, Fekete Sándor pénzügyi osztályvezető, Karakas Sándorné gazdasági vezető és Mészáros János Zsolt műszaki osztályvezető.

Meghívottként vesznek részt: a Tiszaújvárosi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság részéről Szabó Tamás tűzoltó alezredes, tűzoltóparancsnok-helyettes, Jelenfiné Czirkus Babett, a Mezőcsáti Művelődési Központ és Könyvtár megbízott intézményvezetője, Majoros Mónika ügyintéző.

Siposné Horváth Anita polgármester köszöntötte a megjelenteket. A jelenléti ívből megállapította, hogy a 9 fő képviselő-testületi tagból 8 fő jelen van, az ülés határozatképes, azt megnyitotta.

Jegyzőkönyvvezetőnek **Spisák Anikó** titkársági ügyintézőt, jegyzőkönyv hitelesítőnek **Lőrinczné Kemény Lídia Zsuzsanna** képviselőt jelölte ki, amelyet a Képviselő-testület 8 igen szavazattal elfogadott.

Siposné Horváth Anita polgármester javasolta 12. napirendként felvenni a Mezőcsáti Egressy Béni Általános és Alapfokú Művészeti Iskola kérelmét, továbbá 13. napirendi pontként az RRF-1.1.2-21-2022-00103 pályázathoz kapcsolódó bölcsődei eszközbeszerzésről szóló előterjesztéseket.

Siposné Horváth Anita polgármester megkérdezte, hogy a kiküldött napirendi pontokhoz kíván-e valaki kiegészítést tenni, illetve van-e napirendi pont előtti vagy utáni hozzászólás?

Vaskó Ferenc képviselő jelezte napirend utáni felszólalását „lakossági megkeresések” témakörben.

Kormos Anna képviselő jelezte napirend utáni felszólalását „lakossági megkeresések” témakörben.

Szilágyi János képviselő jelezte napirend utáni felszólalását „lakossági megkeresések” témakörben.

Kápolnai László alpolgármester jelezte napirend utáni felszólalását „lakossági megkeresések” témakörben, zárt ülésen.

A Képviselő-testület jelen lévő 8 tagja 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbiak szerint fogadta el a napirendet:

Napirendi javaslat:

1. Jelentés a lejárt határidejű képviselő-testületi határozatok végrehajtásáról
Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester
2. Beszámoló a Tiszaújvárosi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság 2024. évi tűzvédelmi tevékenységéről
Előterjesztő: Németh Viktor alezredes, tűzoltóparancsnok
Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester
3. Javaslat a 2025. évi Közbeszerzési Terv elfogadásáról
Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester
4. Beszámoló az Önkormányzat 2024. évi adóztatási tevékenységéről
Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester
5. Javaslat a Mezőcsáti Városi Bölcsőde intézményvezetői munkakörére pályázat kiírásáról
Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester
6. Beszámoló az önkormányzati ingatlanok állapotáról
Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester
7. Javaslat a Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintéséről
(Az előterjesztés – terjedelmére tekintettel – elektronikus úton kerül megküldésre.)
Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester
8. Javaslat a Mezőcsáti Művelődési Központ és a Könyvtár könyvtár részlegének nyári nyitva tartásáról
Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester
9. Javaslat a 2025. évi „Önkormányzatok rendkívüli támogatása” pályázat benyújtásáról

Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester

10. Javaslat Mezőcsát Város Önkormányzatának 2025-2029. évekre szóló Gazdasági Programjáról

Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester

11. Tulajdonosi hozzájárulás kérése a 868 hrsz-ú önkormányzati tulajdonú közterületen található térburkolat kialakításával kapcsolatban és beruházáshoz forrás biztosításáról

Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester

12. Javaslat a Mezőcsáti Egressy Béni Általános és Alapfokú Művészeti Iskola kérelméről

Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester

13. Javaslat az RRF-1.1.2-21-2022-00103 pályázathoz kapcsolódó bölcsődei eszközbeszerzésről

Előterjesztő: Siposné Horváth Anita polgármester

Siposné Horváth Anita polgármester tájékoztatta a Képviselő-testületet a két ülés közötti időszak eseményeiről az alábbiak szerint:

„1. Február 27-én csütörtökön köszöntöttem Lévai Ferencné Erzsike nénit 90. születésnapja alkalmából. Isten éltesse továbbra is egészségben, boldogságban!

2. Február 28-án pénteken tartottuk konzorciumi ülésünket a Helyi humán fejlesztések Mezőcsát, Emőd, Mezőkeresztes és Gelej települések képviselőivel. Ebben a pályázatban nagyon sok program fog megvalósulni a 24 hónap alatt.

3. Március 3-án hétfőn szabadságon voltam.

4. Március 5-én szerdán a Tiszaújvárosi rendőrkapitánnyal egyeztettem városunkat érintő közbiztonsági problémákról.

5. Március 6-án csütörtökön Veresegyházi önkormányzatnál tettünk látogatást a geotermikus energia miatt. Megnéztük, hogyan működik a rendszerük, milyen szerv működteti, hogyan alakul a fogyasztók száma stb. Polgármester úr szívesen fogadott bennünket és bemutatta a várost is.

6. Március 7-én alpolgármester úr és Vaskó képviselő úr köszöntötte Nőnap alkalmából az önkormányzatunk hölgy dolgozóit.

7. Március 8-án meghívást kaptam az Egressy Béni Általános Iskola alapítványától Nőnapi bálra.

8. Március 12-én szerdán Miskolcon voltam a MIREHU Miskolci Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás taggyűlésén. Megtárgyaltuk és elfogadtuk a 2025. évi költségvetést, a közbeszerzési tervet és a gördülőfejlesztési tervet.

9. Március 13-án megkeresett Bánné dr. Gál Boglárka elnök asszony megbízásából két kollégája, akik a Gyermek és Ifjúsági Pünkösdi Néptánc Fesztivál programjába tudnának program elemekkel beszállni körülbelül bő 1 millió Forint értékben. Örömmel fogadtuk a felajánlást, innen is köszönöm elnök asszonynak, hogy gondolt ránk.

10. Március 14-én pénteken délután az 1848/49-es Hősök tiszteletére koszorút helyeztünk el a Hősök terei emlékkőnél. Majd ünnepélyes keretek között felkapcsoltuk az ünnepi díszvilágítást városunk 800 éves emlékévére.

11. Március 15-én kitüntetésekkel adtuk át városunkban élő kiemelkedő tevékenységük elismeréseként: Gulyásné Kovács Erzsébet óvó néninek, Gyuricskó Erika tanító néninek, Kovács Tamás és Kovács Tamásnének valamint városunk díszpolgárának dr. Ginál Rózsa főorvos asszonynak, mindenkinek gratulálunk!

Majd az 1848/49-es Hősök tiszteletére ünnepi megemlékezéssel folytattuk programunkat, ahol az Egressy Színtársulat diákjai mutatták be emlékező műsorukat. Felkészítő pedagógusuk Csorbáné Tóth Tímea tanárnő, köszönjük a munkájukat. Az ünnepséget Tállai András országgyűlési képviselőnk is megtisztelte jelenlétével.

12. Március 18-án kedden tartottuk bizottsági üléseinket. A két ülés között köszöntöttem dr. Ginál Rózsa egykori főorvos asszonyt 90. születésnapja alkalmából. Isten éltesse még sokáig!

13. Március 19-én szerdán ügyfélfogadásom volt, ahol 2 fő lakos keresett meg. Délután otthont adtunk a Versenyképes Járások program ismertetésére a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Közgyűlés Elnök Asszonyának Bánné dr. Gál Boglárka asszonynak, hogy dr. Alakszai Zoltán Főispán úrral és Tállai András Államtitkár úrral ismertessék a program tudnivalóit a Mezőcsáti Járás polgármestereinek.

14. Március 20-án aláírtuk a TOP-PLUSZ-1.2.2-21-BO'-2022-00011 Mezőcsát Deák Ferenc utcai kétlakásos bérlakásépítésére vonatkozó kivitelezői szerződést a vállalkozóval.

15. Március 21-én pénteken a Miskolci Szakképzési Centrum Mezőcsáti Gimnáziuma és Szakképző Iskolájának tanműhely átadási ünnepségén vettem részt, a rendezvényen Tállai András Államtitkár úr is mondott ünnepi beszédet.

Tisztelt Képviselő-testület!

Ebben a hónapban is tovább folytatódik a városunk tavaszi szépítése, készül a buszváró épületének megújítása. A Művészetek Házát is több kivitelezővel megnéztük, várjuk az ajánlatokat. Új zászlótartókat helyeztünk ki a Gesztenyés Közösségi Házra, a Fogytékkal Élők Nappali Intézményére, a régi Művelődési Házra és a Városgondnokság épületére. A múlt héten 9 db kutya került befogásra és elszállításra. Az Árpád úton az árok rendbetétele történt meg. Az új Művelődési Központ hátsó kerítését építették meg a kollégák.

Az elmúlt héten a Széchenyi program Iroda képviselője keresett fel, hogy szeretnének havonta 1-2 alkalommal eljönni hozzánk, hogy tájékoztassák az itt élő vállalkozókat arról, hogy milyen pályázati lehetőségek vannak számukra, a tanácsadás ideje minden hónap második szerdáján 9 órától 16 óráig tart. Helye a hivatal kistárgyalója.

A MOHU minden hónap első szerdáján nyújt segítséget azoknak, akik vmilyen ügyet szeretnének a hulladékelszállításával intézni. 8-11 óráig tartanak ügyfélfogadást nálunk a hivatal aulájában.

Tisztelt Képviselő-testület, kérem beszámolómm elfogadását!”

Mivel hozzászólás nem volt, ezért szavazásra bocsátotta az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete a két ülés közötti időszak eseményeiről szóló jelentést elfogadja.”

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő.

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

**Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
47/2025. (III. 25.) határozata**

a két ülés közötti időszak eseményeiről

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete a beszámolót elfogadta és a következő határozatot hozta:

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete a két ülés közötti időszak eseményeiről szóló jelentést elfogadja.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester

Határidő: értelemszerűen

-.-

Az **első napirendi pont** keretében a lejárt határidejű képviselő-testületi határozatok végrehajtásáról szóló jelentést tárgyalta a Képviselő-testület.

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv 1. melléklete).

Siposné Horváth Anita polgármester elmondta, hogy a jelentést Bizottságok nem tárgyalták. Megnyitotta a vitát az előterjesztés felett. Mivel kérdés, hozzászólás nem hangzott el, ezért ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló március havi jelentést elfogadja”.

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő.

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

**Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
48/2025. (III. 25.) határozata**

a március havi jelentésről

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozta:

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló március havi jelentést elfogadja.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester

Határidő: értelemszerűen

..

A **második napirendi pont** keretében a Tiszaújvárosi Hivatásos Tűzoltóparancsokság 2024. évi tűzvédelmi tevékenységéről szóló beszámolót tárgyalta a Képviselő-testület.

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv 2. melléklete).

Siposné Horváth Anita polgármester megnyitotta a vitát a napirendi pont felett. Mivel hozzászólás, észrevétel nem volt, ezért az előterjesztést tárgyaló Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság, valamint a Jogi és Humán Bizottság elnökét kérte meg, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Vaskó Ferenc képviselő:

A Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztést elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Tóth László képviselő:

A Jogi és Humán Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztést elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé. Egyben megköszönte a helyi tűzoltóság munkáját.

Siposné Horváth Anita polgármester felkérte Szabó Tamás tűzoltóparancsnok-helyettest, hogy egészítse ki beszámolóját, amennyiben ezt gondolja.

Szabó Tamás tűzoltóparancsnok-helyettes elmondta, hogy a tavalyi év átlagos volt a tűzoltóság szempontjából. Majd hozzátette, hogy a város tűzvédelmi helyzete jó, jó a tűzcsap ellátottság. Idén 10 éves lesz a Katasztrófavédelmi Őrs Mezőcsáton. Eddig Tiszaújvárosból jöttek a tűzoltók, ami 20-22 perc vonulási idő volt. Most sokkal jobb a helyzet, így a lakosság életvédelmi szempontjából nagy segítség, hogy helyben van egy Katasztrófavédelmi Őrs. Ezen kívül van még egy több, mint 100 éves múltú Önkéntes Tűzvédelmi Egyesület, ami jól felszerelt, vannak benne hivatásosok és önkéntesek is. Négy önkéntes tűzoltóság van, ebből a mezőcsáti kiemelkedik a hozzáállásukat, felszereltségüket tekintve. Egyben megköszönte munkájukat. Hozzátette, nagyon jó a Hivatal és a Katasztrófavédelem között a kapcsolat és felajánlotta segítségüket is, majd megköszönt mindent.

Siposné Horváth Anita polgármester megkérdezte, hogy vannak-e kérdések a beszámolóval kapcsolatban?

Halász Károly képviselő elmondta, hogy mivel a bizottsági ülésen nem voltak itt, most megragadja a hozzászólási lehetőséget, mivel a tűzoltóság 2024. évi munkájáról van szó. Sokkal kiterjedtebb a feladat. Jól látszik, hogy jól végzik a feladatukat, és gondolja, hogy mennyi mindennel kell a tűzoltóságnak nap, mint nap megbirkóznia. A Mezőcsátiakkal elfogult, mert látja ebben az elanyagiasodott világban milyen nehéz önkéntes munkást találni, viszont ezek a csáti emberek mindig ott vannak a helyükön, ahol lenniük kell. Majd megköszönte mind a hivatásosok, mind az önkéntesek munkáját, jó egészséget és sok sikert kívánt a munkájukhoz és további jókapcsolatot kívánt.

Siposné Horváth Anita polgármester mivel a képviselők részéről további kérdés, hozzászólás nem volt ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 30. § (5) bekezdése alapján elfogadja a Tiszaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság 2024. évi tűzvédelmi tevékenységéről készített beszámolóját. „

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

**Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
49/2025. (III. 25.) határozata**

**a Tiszaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság
2024. évi tűzvédelmi tevékenységéről**

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozta:

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 30. § (5) bekezdése alapján elfogadja a Tiszaújvárosi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság 2023. évi tűzvédelmi tevékenységéről készített beszámolóját.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester

Határidő: értelemszerűen

Siposné Horváth Anita polgármester megköszönte a munkát, további jó munkát, jó erőt, egészséget kívánt a Tiszaújvárosi Hivatásos Tűzoltóparancsnokág tagjainak.

Szabó Tamás tűzoltó alezredes, tűzoltóparancsnok-helyettes az üléstermet 9³⁰ órakor elhagyta.

-.-

A **harmadik napirendi pont** keretében a 2025. évi Közbeszerzési Terv elfogadásáról szóló javallatot tárgyalta a Képviselő-testület.

Siposné Horváth Anita polgármester megnyitotta a vitát a napirendi pont felett. Mivel hozzászólás, észrevétel nem volt, ezért az előterjesztést tárgyaló Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság, valamint a Jogi és Humán Bizottság elnökét kérte meg, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Vaskó Ferenc képviselő:

A Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztést elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Tóth László képviselő:

A Jogi és Humán Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztést elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Siposné Horváth Anita polgármester mivel a képviselők részéről nem érkezett kérdés, javaslat ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozta:

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete Mezőcsát Város Önkormányzatának és Intézményeinek 2025. évre vonatkozó közbeszerzési tervét az alábbiak szerint fogadja el:

A közbeszerzés tárgya	Irányadó eljárásrend	Tervezett eljárási típus	Időbeli ütemezés		Sor kerül-e vagy sor került-e az adott közbeszerzésre I összefüggésben előzetes összesített tájékoztató közzétételére?
			Az eljárás megindításának, illetve a közbeszerzés megvalósításának tervezett időpontja	Szerződés teljesítésének várható időpontja vagy a szerződés időtartamának véghatárideje	

TOP-PLUSZ-2.1.1-21- BO1-2022-00025 „Önkormányzati épület energetikai korszerűsítése – Irattár és Önkéntes Tűzoltóság”	Nemzeti	nyílt eljárás	2025. I. negyedév	2025.IV. negyedév	Nem
TOP_PLUSZ-1.2.3-21- BO1-2022-00034 – „Belterületi közút fejlesztés Mezőcsátón”	Nemzeti	nyílt eljárás	2025. II. negyedév	2025.IV. negyedév	Nem
TOP-PLUSZ-1.2.1-21- BO1-2022-00138 – „Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztés”	Nemzeti	nyílt eljárás	2024. IV. negyedév	2025.IV. negyedév	Nem
TOP_PLUSZ-3.3.2-21- BO1-2022-00016 – „Járóbeteg szakellátó központ fejlesztése- eszközbeszerzés”	Nemzeti	nyílt eljárás	2025. II. negyedév	2025.III. negyedév	Nem
TOP-PLUSZ-1.1.1-21- BO1-2022-00008 „Iparfejlesztés Mezőcsátón”	Nemzeti	nyílt eljárás	2025. II. negyedév	2026.I. negyedév	Nem
TOP-PLUSZ-1.2.1.-21- BO1-2022-00197 „Játszótér eszközfejlesztése”	Nemzeti	nyílt eljárás	2025. II. negyedév	2025. III. negyedév	Nem

Ajánlatkérő a jelen közbeszerzési terv elkészítése során a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIIII törvény 42. §-ában foglalt rendelkezéseket figyelembe vette.”

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

**Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
50/2025. (III. 25.) határozata**

**Mezőcsát Város Önkormányzatának és Intézményeinek
2025. évi közbeszerzési tervének elfogadásáról**

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozta:

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete Mezőcsát Város Önkormányzatának és Intézményeinek 2025. évre vonatkozó közbeszerzési tervét az alábbiak szerint fogadja el:

A közbeszerzés tárgya	Irányadó eljárásrend	Tervezett eljárási típus	Időbeli ütemezés		Sor kerül-e vagy sor került-e az adott közbeszerzésre összefüggésben előzetes összesített tájékoztató közzétételére?
			Az eljárás megindításának, illetve a közbeszerzés megvalósításának tervezett időpontja	Szerződés teljesítésének várható időpontja vagy a szerződés időtartamának véghatárideje	
TOP-PLUSZ-2.1.1-21-BO1-2022-00025 „Önkormányzati épület energetikai korszerűsítése – Irattár és Önkéntes Tűzoltóság”	Nemzeti	nyílt eljárás	2025. I. negyedév	2025.IV. negyedév	Nem
TOP_PLUSZ-1.2.3-21-BO1-2022-00034 – „Belterületi közút fejlesztés Mezőcsát-on”	Nemzeti	nyílt eljárás	2025. II. negyedév	2025.IV. negyedév	Nem

TOP-PLUSZ-1.2.1-21- BO1-2022-00138 – „Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztés”	Nemzeti	nyílt eljárás	2024. IV. negyedév	2025.IV. negyedév	Nem
TOP_PLUSZ-3.3.2-21- BO1-2022-00016 – „Járóbeteg szakellátó központ fejlesztése- eszközbeszerzés”	Nemzeti	nyílt eljárás	2025. II. negyedév	2025.III. negyedév	Nem
TOP-PLUSZ-1.1.1-21- BO1-2022-00008 „Iparfejlesztés Mezőcsáton”	Nemzeti	nyílt eljárás	2025. II. negyedév	2026.I. negyedév	Nem
TOP-PLUSZ-1.2.1.-21- BO1-2022-00197 „Játszóter eszközfejlesztése”	Nemzeti	nyílt eljárás	2025. II. negyedév	2025. III. negyedév	Nem

Ajánlatkérő a jelen közbeszerzési terv elkészítése során a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI/III törvény 42. §-ában foglalt rendelkezéseket figyelembe vette.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester

Határidő: értelemszerűen

.-.

A **negyedik napirendi pont** keretében az Önkormányzat 2024. évi adóztatási tevékenységéről szóló beszámolót tárgyalta a Képviselő-testület.
(Az előterjesztés a jegyzőkönyv 4. melléklete.)

Siposné Horváth Anita polgármester megnyitotta a vitát a napirendi pont felett. Mivel hozzászólás, észrevétel nem volt, ezért az előterjesztést tárgyaló Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság, valamint a Jogi és Humán Bizottság elnökét kérte meg, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Vaskó Ferenc képviselő:

A Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztést elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Tóth László képviselő:

A Jogi és Humán Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztést elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Siposné Horváth Anita polgármester mivel a képviselők részéről nem érkezett kérdés, javaslat ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

Úgy dönt, hogy a 2024. évi adóztatási tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.”

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

**Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
51/2025. (III. 25.) határozata**

az Önkormányzat 2024. évi adóztatási tevékenységéről

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

Úgy dönt, hogy a 2024. évi adóztatási tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Juhászné dr. Soltész Edit Tünde jegyző

Határidő: értelemszerűen

-.-

Az **ötödik napirendi pont** keretében a Mezőcsáti Városi Bölcsőde intézményvezetői munkakörére pályázat kiírásáról szóló javaslatot tárgyalta a Képviselő-testület.
(Az előterjesztés a jegyzőkönyv 5. melléklete.)

Siposné Horváth Anita polgármester megnyitotta a vitát a napirendi pont felett. Mivel hozzászólás, észrevétel nem volt, ezért az előterjesztést tárgyaló Pénzügyi és

Településfejlesztési Bizottság, valamint a Jogi és Humán Bizottság elnökét kérte meg, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Vaskó Ferenc képviselő:

A Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztést elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Tóth László képviselő:

A Jogi és Humán Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztést elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Siposné Horváth Anita polgármester mivel a képviselők részéről nem érkezett kérdés, javaslat ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

1.) Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Mezőcsáti Városi Bölcsőde intézményvezető munkakörének betöltésére a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 20/A. §-a alapján pályázatot ír ki.

2.) A Képviselő-testület úgy dönt, hogy a pályázati kiírást a határozat melléklete szerinti tartalommal hagyja jóvá.

3.) A Képviselő-testület úgy dönt, hogy a beérkezett pályázati anyagok véleményezéséhez eseti bizottságot hoz létre, melynek tagjai:

- Tóth László elnök,
- Bubenkóné Hudák Erika intézményvezető,
- Kallóné Szilvási Zita intézményvezető.

4.) A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a pályázat közzétételéhez és a bizottság felállításához szükséges intézkedéseket megtegye.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester

Határidő: értelemszerűen

a..... határozat 1. melléklete

Mezőcsát Város Önkormányzata

pályázatot hirdet

Mezőcsáti Városi Bölcsőde

Intézményvezető (magasabb vezető)

munkakör betöltésére.

Tevékenységi kör (ellátandó feladatok): A kisgyermek nevelői feladatok mellett a bölcsőde tevékenységi körébe tartozó vezetői, szakmai feladatok irányítása. A csecsemők és kisgyermek napközbeni ellátásának koordinálása, ellenőrzése. A szakmai munka folyamatos irányítása, segítése, ellenőrzése, adminisztrációs feladatok elvégzése. Kapcsolattartás a szülőkkel, munkatársakkal és a fenntartóval. Az arra rászoruló gyermekek korai fejlesztésének és oktatásra való felkészítésének koordinálása, gondozási és fejlesztési célok meghatározása az intézményben ellátott rászoruló gyermekek vonatkozásában. Felelős az intézmény ésszerű és takarékos gazdálkodásáért, a költségvetési előirányzat betartásáért. Gyakorolja az intézményben a foglalkoztatottakkal kapcsolatos munkáltatói jogokat.

Betöltendő állás szakmacsoportja: szociális és gyámügy

Betöltendő állás munkakörének szakterülete (munkakörcsalád): Egyéb

Betöltendő állás jogviszonya: Közalkalmazotti jogviszony

Foglalkoztatás időtartama, munkaideje, munkarendje, formája:

Határozott idő- 5 évre szóló vezetői megbízás, 40 óra, teljes munkaidő (heti 40 óra), teljes munkaidő

A munkavégzés helye: Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye, 3450 Mezőcsát, Hősök tere 17.

Állashirdető szervezet bemutatása: A Mezőcsáti Városi Bölcsőde 2021. március 1-től működik Mezőcsát Város Önkormányzata fenntartásában. Az újonnan létrehozott intézmény két 12 fő befogadására alkalmas csoportszobával, a törvényi előírásoknak megfelelő egyéb helyiségekkel ellátott épületben kapott helyet.

Feltételek, előnyök

Pályázati feltételek

Jogállásból fakadó jogszabályi követelmények:

- büntetlen előélet
- cselekvőképesség
- vagyonnyilatkozat-tételi eljárás lefolytatása
- erkölcsi bizonyítvány

Elvárt végzettség/képesítés:

-Mesterképzés MSc fokozatra épülő szakirányú szakképzettség, Szociális gondoskodás, tovább nem bontható,

Felsőfokú képesítés - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 2. sz. melléklet I. rész I. Alapellátások 2. B. pontjában meghatározott felsőfokú végzettség és szakképzettség.

Elvárt szakmai tapasztalat időtartama (év): 5**Egyéb pályázati feltétel meghatározása:**

Legalább 5 év feletti szakmai tapasztalat – 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdés szerint

Felhasználói szintű MS Office (irodai alkalmazások) ismerete

Betöltött 18. életév

Az 1997. évi XXXI. törvény 10/A. § (1) bekezdés szerinti kizáró okok nem állnak fenn a pályázóval szemben

4 hónap próbaidő

Megbízás esetén szociális ágazati vezetőképzésen való részvétel vállalása

Pályázat elbírálása során előnyt jelent:

A pályázat elbírálása során előnyt jelent a szakmai tapasztalat? Nem

A pályázat elbírálása során előnyt jelent a vezetői tapasztalat? Nem

Egyéb pályázati előnyök:

Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésében, gyermekek korai fejlesztésében, fejlesztői felkészítésében szerzett tapasztalat, ilyen tevékenység végzésére irányuló képzettség.

A pályázat részeként benyújtandó iratok, igazolások:

-vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítése

-adatkezelési nyilatkozat

-a Kjt. 20/A.§ (5) bekezdés b) pontja alapján a pályázó csatolja nyilatkozatát, hogy a pályázati anyagban foglalt személyes adatainak a pályázat eljárással összefüggésben szükséges kezeléséhez hozzájárul.

- fényképpel ellátott szakmai önéletrajz
- szakmai program
- vezetői program
- 3 hónapnál nem régibb erkölcsi bizonyítvány
- hozzájáruló nyilatkozat pályázati anyagába történő betekintésről
- szakmai gyakorlat hitelt érdemlő igazolása
- végzettséget, szakképzettséget, szakképesítést igazoló okiratok másolata.

A pályázat benyújtásának határideje: 2025. május 30. 00:00

A munkakör betölthetőségének időpontja:

A munkakör legkorábban 2025. július 1. napjától tölthető be.

A pályázatok benyújtásának módja:

- Postai úton, a pályázatnak a Mezőcsát Város Önkormányzata címére történő megküldésével (3450 Mezőcsát, Hősök tere 1.). Kérjük a borítékon feltüntetni a pályázati adatbázisban szereplő azonosító számot:/2025., valamint a munkakör megnevezését: Intézményvezető (Bölcsőde).

vagy

- Elektronikus úton a phmcsat@mezocsat.hu e-mail címen keresztül

vagy

- Személyesen 3450 Mezőcsát, Hősök tere 1.

A pályázat elbírálásának módja, rendje:

A pályázatokat a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet 1/A. § (9) bekezdés szerinti bizottság véleményezi. A pályázatokról Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete dönt. A Képviselő-testület fenntartja a jogot, hogy a pályázati eljárást annak bármely szakaszában eredménytelenné nyilvánítsa.

A pályázat elbírálásának határideje: 2025. június 24.

A pályázati kiírás további közzétételének helye, ideje:

- www.mezocsat.hu
- Csáti újság”

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő.

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete

52/2025. (III. 25.) határozata

**pályázat kiírása a Mezőcsáti Városi Bölcsőde
intézményvezető munkakörének betöltéséről**

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

1.) Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Mezőcsáti Városi Bölcsőde intézményvezető munkakörének betöltésére a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 20/A. §-a alapján pályázatot ír ki.

2.) A Képviselő-testület úgy dönt, hogy a pályázati kiírást a határozat melléklete szerinti tartalommal hagyja jóvá.

3.) A Képviselő-testület úgy dönt, hogy a beérkezett pályázati anyagok véleményezéséhez eseti bizottságot hoz létre, melynek tagjai:

- Tóth László elnök,
- Bubenkóné Hudák Erika intézményvezető,
- Kallóné Szilvási Zita intézményvezető.

4.) A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a pályázat közzétételéhez és a bizottság felállításához szükséges intézkedéseket tegye meg.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester

Határidő: értelemszerűen

az 52/2025. (III. 25.) határozat 1. melléklete

Mezőcsát Város Önkormányzata

pályázatot hirdet

Mezőcsáti Városi Bölcsőde

Intézményvezető (magasabb vezető)

munkakör betöltésére.

Tevékenységi kör (ellátandó feladatok): A kisgyermek nevelői feladatok mellett a bölcsőde tevékenységi körébe tartozó vezetői, szakmai feladatok irányítása. A csecsemők és kisgyermek napközbeni ellátásának koordinálása, ellenőrzése. A szakmai munka folyamatos irányítása, segítése, ellenőrzése, adminisztrációs feladatok elvégzése. Kapcsolattartás a szülőkkel, munkatársakkal és a fenntartóval. Az arra rászoruló gyermekek korai fejlesztésének és oktatásra való felkészítésének koordinálása, gondozási és fejlesztési célok meghatározása az intézményben ellátott rászoruló gyermekek vonatkozásában. Felelős az intézmény ésszerű és takarékos gazdálkodásáért, a költségvetési előirányzat betartásáért. Gyakorolja az intézményben a foglalkoztatottakkal kapcsolatos munkáltatói jogokat.

Betöltendő állás szakmacsoportja: szociális és gyámügy

Betöltendő állás munkakörének szakterülete (munkakörcsalád): Egyéb

Betöltendő állás jogviszonya: Közalkalmazotti jogviszony

Foglalkoztatás időtartama, munkaideje, munkarendje, formája:

Határozott idő- 5 évre szóló vezetői megbízás, 40 óra, teljes munkaidő (heti 40 óra), teljes munkaidő

A munkavégzés helye: Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye, 3450 Mezőcsát, Hősök tere 17.

Állashirdető szervezet bemutatása: A Mezőcsáti Városi Bölcsőde 2021. március 1-től működik Mezőcsát Város Önkormányzata fenntartásában. Az újonnan létrehozott intézmény két 12 fő befogadására alkalmas csoportszobával, a törvényi előírásoknak megfelelő egyéb helyiségekkel ellátott épületben kapott helyet.

Feltételek, előnyök

Pályázati feltételek

Jogállásból fakadó jogszabályi követelmények:

- büntetlen előélet
- cselekvőképesség
- vagyonynyilatkozat-tételi eljárás lefolytatása
- erkölcsi bizonyítvány

Elvárt végzettség/képesítés:

-Mesterképzés MSc fokozatra épülő szakirányú szakképzettség, Szociális gondoskodás, tovább nem bontható,

Felsőfokú képesítés - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 2. sz. melléklet I. rész I. Alapellátások 2. B. pontjában meghatározott felsőfokú végzettség és szakképzettség.

Elvárt szakmai tapasztalat időtartama (év): 5

Egyéb pályázati feltétel meghatározása:

Legalább 5 év feletti szakmai tapasztalat – 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdés szerint

Felhasználói szintű MS Office (irodai alkalmazások) ismerete

Betöltött 18. életév

Az 1997. évi XXXI. törvény 10/A. § (1) bekezdés szerinti kizáró okok nem állnak fenn a pályázóval szemben

4 hónap próbaidő

Megbízás esetén szociális ágazati vezetőképzésen való részvétel vállalása

Pályázat elbírálása során előnyt jelent:

A pályázat elbírálása során előnyt jelent a szakmai tapasztalat? Nem

A pályázat elbírálása során előnyt jelent a vezetői tapasztalat? Nem

Egyéb pályázati előnyök:

Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésében, gyermekek korai fejlesztésében, fejlesztői felkészítésében szerzett tapasztalat, ilyen tevékenység végzésére irányuló képzettség.

A pályázat részeként benyújtandó iratok, igazolások:

- vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítése
- adatkezelési nyilatkozat
- a Kjt. 20/A.§ (5) bekezdés b) pontja alapján a pályázó csatolja nyilatkozatát, hogy a pályázati anyagban foglalt személyes adatainak a pályázat eljárással összefüggésben szükséges kezeléséhez hozzájárul.
- fényképpel ellátott szakmai önéletrajz
- szakmai program
- vezetői program
- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány
- hozzájáruló nyilatkozat pályázati anyagába történő betekintésről
- szakmai gyakorlat hitelt érdemlő igazolása
- végzettséget, szakképzettséget, szakképesítést igazoló okiratok másolata.

A pályázat benyújtásának határideje: 2025. május 30. 00:00

A munkakör betölthetőségének időpontja:

A munkakör legkorábban 2025. július 1. napjától tölthető be.

A pályázatok benyújtásának módja:

- Postai úton, a pályázatnak a Mezőcsát Város Önkormányzata címére történő megküldésével (3450 Mezőcsát, Hősök tere 1.). Kérjük a borítékon feltüntetni a pályázati adatbázisban szereplő azonosító számot:/2025., valamint a munkakör megnevezését: Intézményvezető (Bölcsőde).

vagy

- Elektronikus úton a phmcsat@mezocsat.hu e-mail címen keresztül

vagy

- Személyesen 3450 Mezőcsát, Hősök tere 1.

A pályázat elbírálásának módja, rendje:

A pályázatokat a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet 1/A. § (9) bekezdés szerinti bizottság véleményezi. A pályázatokról Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete dönt. A Képviselő-testület fenntartja a jogot, hogy a pályázati eljárást annak bármely szakaszában eredménytelenné nyilvánítsa.

A pályázat elbírálásának határideje: 2025. június 24.

A pályázati kiírás további közzétételének helye, ideje:

- www.mezocsat.hu
- Csáti újság

-.-

A **hatodik napirendi pont** keretében az önkormányzati ingatlanok állapotáról szóló javaslatot tárgyalta a Képviselő-testület.

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv 6. melléklete.)

Siposné Horváth Anita polgármester megnyitotta a vitát a napirendi pont felett. Mivel hozzászólás, észrevétel nem volt, ezért az előterjesztést tárgyaló Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság, valamint a Jogi és Humán Bizottság elnökét kérte meg, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Vaskó Ferenc képviselő:

A Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztést elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Tóth László képviselő:

A Jogi és Humán Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztést elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Siposné Horváth Anita polgármester mivel a képviselők részéről nem érkezett kérdés, javaslat ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta előterjesztésben foglaltakat, és az alábbi döntést hozza:

Úgy dönt, hogy a Képviselő-testület a 2025. évi önkormányzati tulajdonú épületek műszaki állapotáról benyújtott tájékoztatót elfogadta.”

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő.

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

**Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
53/2025. (III. 25.) határozata**

Tájékoztató az önkormányzati tulajdonú épületek műszaki állapotáról

Mezőcsát Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta előterjesztésben foglaltakat, és az alábbi döntést hozza:

Úgy dönt, hogy a Képviselő-testület a 2025. évi önkormányzati tulajdonú épületek műszaki állapotáról benyújtott tájékoztatót elfogadta.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester

Határidő: értelemszerűen

-.-.-

A **hetedik napirendi pont** keretében a Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintéséről szóló javaslatot tárgyalta a Képviselő-testület.

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv 7. melléklete.)

Siposné Horváth Anita polgármester megnyitotta a vitát a napirendi pont felett. Mivel hozzászólás, észrevétel nem volt, ezért az előterjesztést tárgyaló Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság, valamint a Jogi és Humán Bizottság elnökét kérte meg, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Vaskó Ferenc képviselő:

A Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztést elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Tóth László képviselő:

A Jogi és Humán Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztést elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Siposné Horváth Anita polgármester mivel a képviselők részéről nem érkezett kérdés, javaslat ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése alapján, a 14/2023. (I. 31.) határozattal elfogadott Mezőcsát Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdésében foglaltak alapján áttekintette, és megállapította, hogy annak módosítása nem szükséges, így a Helyi Esélyegyenlőségi Program és annak részét képező Intézkedési Terv változatlan tartalommal hatályában fenntartja.”

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő.

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

**Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
54/2025. (III. 25.) határozata**

a Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintéséről

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése alapján, a 14/2023. (I. 31.) határozattal elfogadott Mezőcsát Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdésében foglaltak alapján áttekintette, és megállapította, hogy annak módosítása nem szükséges, így a Helyi Esélyegyenlőségi Program és annak részét képező Intézkedési Terv változatlan tartalommal hatályában fenntartja.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester
Határidő: értelemszerűen

1. számú melléklet

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program
Mezőcsát Város Önkormányzata

2023-2027

Tartalom

<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)</u>	3
<u>1. Jogszabályi háttér bemutatása</u>	3
<u>2. Stratégiai környezet bemutatása</u>	4
<u>3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége</u>	10
<u>4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység</u>	43
<u>5. A nők helyzete, esélyegyenlősége</u>	60
<u>6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége</u>	63
<u>7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége</u>	71
<u>8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása</u>	78
<u>9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága</u>	80
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	82
<u>1. A HEP IT részletei</u>	82
<u>2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	85
<u>3. Megvalósítás</u>	91
<u>4. Elfogadás módja és dátuma</u>	96

d.) A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

e.) 1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az Ebktv-ben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

- EU 2020 stratégia,
- Nemzeti Reform Program,
- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia,
- „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia,
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Elősegítse a fogyatékkal élő személyek önálló életvitelét és a társadalmi életben való aktív részvételét.
- Biztosítsa a fogyatékossgal élők számára, hogy a kistérség lakójaként ugyanazokkal a jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezzenek, mint mindenki más.
- Biztosítsa az egyenlő bánásmódról szóló törvény szerint a helyben élő, hátrányos helyzetű csoportok helyzetének javítását.
- A kistérségre jellemző egységes felmérő rendszer kialakítása, amely a pályázatok megírásához nyújthat segítséget.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1. Kapcsolódás a helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- a személyes gondoskodást nyújtó intézményi térítési díjairól szóló 6/2022. (II. 16.) önkormányzati rendelet;
- az Önkormányzat 2022. évi költségvetéséről szóló 8/2022. (II. 23.) önkormányzati rendelet;
- a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 14/2021. (XI.19.) önkormányzati rendelet;
- a pénzben és természetben nyújtható szociális ellátásokról szóló 3/2015. (II. 24.) önkormányzati rendelet;

- az önkormányzati lakások és helyiségek bérletéről, valamint elidegenítésükre vonatkozó egységes szabályokról szóló 7/2012. (IV. 24.) önkormányzati rendelet;
- az idők 2022. évi egyszeri támogatásáról szóló 24/2022. (X. 26.) önkormányzati rendelet;
- az ételmezési térítési díjak megállapításáról szóló 12/2021. (XI. 19.) önkormányzati rendelet;
- a helyi iparüzési adóról szóló 14/2015. (IX. 25.) önkormányzati rendelet módosításáról;
- 21/2019. (XII. 17.) Mezőcsát Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program intézkedései továbbá szorosan kapcsolódnak az ÉMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 azonosítószámú, „Észak-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projekt keretében megfogalmazott célokhoz, amely 2017 novemberében felülvizsgálatra került. Az ITS kidolgozása során is fontos volt, hogy a társadalom periferiájára szorult rétegeket, az esélyegyenlőség szempontjából érzékeny embercsoportokat támogató intézkedések szülessenek. Az ITS és a Helyi Esélyegyenlőségi Program is hozzájárulnak ahhoz, hogy önkormányzatunk olyan pályázatokat nyújtson be, amelyek elősegítik a társadalmi felzárkózást, az integrációt, a hátrányos helyzetű csoportok lakhatásának javítását, az egészségügyi ellátás színvonalának emelését valamint a köznevelési és a közoktatási intézmények fejlesztését.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Mezőcsát és a Mezőcsáti Járás

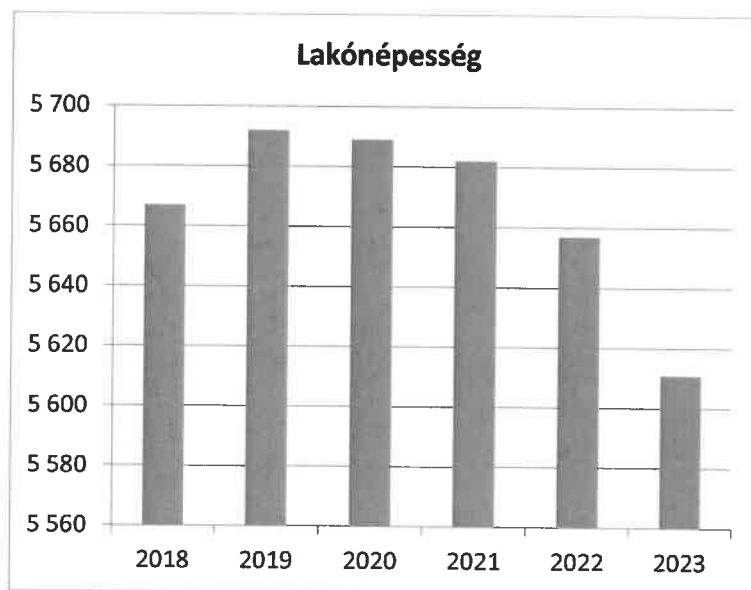
Település, lakosságszám 2022 (fő):

1 Ároktő 1 141	4 Mezőcsát 5 912	7 Tiszakeszi 2 570
2 Gelej 574	5 Hejőpapi 1 111	8 Tiszatarján 1 408
3 Igrici 1 197	6 Tiszadorogma 380	

A nyolc településből álló, 14 293 fős Mezőcsáti Kistérség Borsod-Abaúj-Zemplén megye délkeleti részén található. Keleti szélén keresztül folyik a Tisza. A Tiszaújvárosi kistérségből 2004-ben kivált kistérség egyetlen városa Mezőcsát (5 912 fő). Az utána következő legnépesebb község Tiszakeszi (2570 fő), a legkisebb lélekszámú Tiszadorogma (380 fő).

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	5 667	bázis év
2019	5 692	100,44%
2020	5 689	99,95%
2021	5 682	99,88%
2022	5 657	99,56%
2023	5 611	99,19%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A kistérség a leghátrányosabb helyzetű kistérségek között is kiugróan rossz mutatókkal rendelkezik, ugyanakkor a kistérségen belüli települések társadalmi-gazdasági helyzetében is vannak különbségek. A kistérségek fejlettségét jelző komplex mutató (KSH) alapján az ország hetedik legelmaradottabb kistérsége. A 240/2006. (XI. 30.) kormányrendelet alapján a kilenc településből nyolc társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott és az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott. A Mezőcsáti Kistérség települései 2004 előtt a Tiszaújvárosi térséghez tartoztak, amely nem hátrányos helyzetű. Ugyanakkor Tiszaújváros nem tudott fejlesztő hatást gyakorolni a mezőcsáti településekre; „ezért volt szükséges a

térség önálló kistérséggé alakulása. A Mezőcsáti kistérség megalakulásától fogva a leghátrányosabb helyzetű kistérségek közé tartozik.”

A térség, illetve a térség települései a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerint a térség komplex programmal fejlesztendő, míg a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet szerint a települések kivétel nélkül kedvezményezett településnek számítanak.

A térség a 2007-2013-as és a 2014-2021-es pályázati ciklusokban – amelyek a korábbi HEP időszakait ölelik fel – is több fejlesztést valósított meg. Ezek a fejlesztések érintették a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatását - (TÁMOP-5.1.1-09/6-2010-0008, TÁMOP-5.2.3-A-11/1-2011-0001, EFOP-1.4.2-16-2016-00022, EFOP-2.1.2-16-2017-00012), az egészségügy fejlesztését (TIOP-2.1.2-07/1-2008-0006, TOP-4.1.1-15-BO1-2016-00029) és a közoktatás fejlesztést is (ÉMOP 4.3.1/B-09, TOP-3.2.1-16-BO1-2017-00041, TOP-3.2.1-16-BO1-2018-00123)

A 2014-ben kezdődő Európai Unió fejlesztési ciklusban is több olyan projekt valósul meg, amelyek elsősorban a hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének javítását, az iskolákban és óvodákban megvalósuló szociális munkát célozták meg. Az EFOP – 1.4.2-16 azonosítószámú konstrukció keretében lehetőség nyílik a TÁMOP-5.2.3-A-11/1-2011-0001 keretében már megkezdett Gyerekesély Program szakmai munkájának folytatására, míg az EFOP-2.1.2-16-on belül a Gyerekesély Programokhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztésekre is sor kerül. Az EFOP-3.2.9-16-os pályázat az óvodai és iskolai szociális munka bevezetését célozza meg. A 2018.12.31-ig tartó projekt teremtette meg a háttérrel ahhoz, hogy a Gyermekjóléti Központok a pályázat lejártát követően is zökkenőmentesen elláthassák ezt, a kötelezővé lett feladatot.

A 2022-2027-es fejlesztési időszakban is több területen igyekszünk fejlesztést megvalósítani. Mezőcsát Város Önkormányzata az RRF-1.1.2-21-2022-00103 pályázat keretén belül egy új, 24 férőhelyes bölcsődét hoz létre, a TOP_PLUSZ programok lehetőséget biztosítanak többek között az egészségügy és szociális infrastruktúra (TOP_PLUSZ-3.3.2-21), az óvodai ellátás infrastrukturális fejlesztése (TOP_PLUSZ-3.3.1-21), a szociális célú város rehabilitáció megvalósítása (TOP_PLUSZ-1.2.2-21 és TOP_PLUSZ-3.1.2-21) is megtörténik.

Mindezek mellett fontos kiemelni a Dél-borsodi LEADER Egyesületet is, amely a Mezőcsáti Kistérség településén is sokrétű és eredményes fejlesztő munkát folytat. 2017-ben elfogadott Helyi Fejlesztési Stratégiájukban olyan intézkedéseket fogalmaztak meg, amelyek

hozzájárulnak a munkahelyteremtéshez, a hátrányos helyzetű csoportok támogatásához. A szervezet jelen program elkészítésével egy időben kezdi meg a következő programozási időszakra vonatkozó stratégiájának kidolgozását, amely elkészültét követően lehet meghatározni azokat a területeket, amelyek hatást gyakorolhatnak a társág és Mezőcsát gazdaságára, a civil szervezetek működésére, illetve más területek fejlődésére.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program a Belügyminisztérium által kiadott Módszertani Útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához című segédlet felhasználásával készült.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban Ebktv.) 2021. július 1-jén hatályba lépő 64/B. § (1) bekezdése szerint a Kormány felhatalmazást kap, hogy rendeletben határozza meg a Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) elkészítésének szempontjait és eljárását, a HEP felülvizsgálatának módját, és az elkészítésében részt vevőkkel szembeni követelményekre vonatkozó részletes szabályokat. Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése pedig előírja, hogy a HEP-et a törvény és a felhatalmazása alapján kiadott **kormányrendeletben meghatározott szempontok és eljárásrend, valamint azok figyelembevételével a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutató alapján kell elkészíteni.**

A fentieknek megfelelően *a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet* (a továbbiakban Korm. rendelet) meghatározza a szempontokat (2. alcím), valamint előírja, hogy a HEP-et a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által – az általa vezetett minisztérium honlapján – közzétett módszertani útmutató (a továbbiakban: módszertani útmutató) alapján kell elkészíteni, valamint, hogy a HEP felülvizsgálata során is figyelemmel kell lenni a módszertani útmutatónak való megfelelésre.

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a **belügyminiszter az alábbiak szerinti módszertani útmutatót teszi közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól.**

A helyzetelemzés elkészítésekor a KSH és a TEIR adatbázisait, népszámlálási adatokat és Mezőcsát Város Önkormányzata és a helyi intézmények által szolgáltatott adatok is

felhasználásra kerültek. Ezek mellett pedig információval szolgált a település honlapja, és mindazon – az online térben elérhető – bejegyzések, tartalmak, amelyek az elemzés megalkotásakor fellelhetőek voltak.

f.)

g.) 3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége
--

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Városunkban az álláskereső aránya sajnálatos módon a 2015 és 2021 közötti időszakban növekvő tendenciát mutatott. Ebben az időszakban sem került olyan foglalkoztató a palettára, amely meg tudná oldani a rendszerváltás óta fennálló helyzetet a munkanélküliség terén.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy helyzetükön önerőből változtassanak.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális. A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni – az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül – pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség jellemző a legtöbb romára, és e két jellemző együtthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely nagy valószínűséggel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősodortól. Az egyre erősödő társadalmi feszültségek és az ezzel párhuzamosan megszoruló radikális és szélsőséges megnyilvánulások is mutatják, a roma

lakosság társadalmi integrációja ma sürgetőbb feladat, mint valaha. A helyzettel történő őszinte, közhelymentes szembenézés, valamint a felelős döntéshozatal is kiemelt feladat. A romák széleskörű társadalmi kirekesztődésének erősödése az etnikai feszültségek kezelhetetlen mértékű kiéleződéséhez vezethet, egyszersmind súlyosan visszavetheti a település és az egész ország gazdasági teljesítőképességét.

Gyakori tévhit, hogy a romák (érdemtelenül) túltámogatottak, ezzel szemben kutatások igazolják, hogy sem a helyi, sem az országos hatáskörű különböző fejlesztési programokban nincs kellő mértékben reprezentálva a roma lakosság, sőt a célzottan romáknak szánt források is sokszor alacsony hatásfokkal érik el a célcsoportot. A helyi esélyegyenlőségi program éppen abban segíthet, hogy megmutassa milyen eszközök egymásra építésével lehetséges valódi eredményeket elérni akár anélkül, hogy arra jelentős külön forrást biztosítanának. A települési önkormányzatnak esélyegyenlőségi programja tervezésekor nem csak arra kell ügyelnie, hogy miként javítsa célprogramokkal, vagy többségi programokba történő integrálásuk révén a romák lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi helyzetét: olyan beavatkozásokat szükséges terveznie, amelyek egyszersmind oldják a romák kirekesztettségét is. Nem elég tehát például betonúttal ellátni a „roma telepet”, szükség van a szegregációból történő kitörés útjainak megkönnyítésére is. Még a legjobban előkészített programok sem fogják elérni hatásukat, ha maguk a romák nem kapcsolódnak be a programok előkészítésétől a végrehajtásig minden szinten.

A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezethet. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerőpiaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma. Az viszont kijelenthető, hogy a romák élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról. A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat. a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. Törvény. A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény. A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása a

nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

Egy százaléknál is kevesebb roma tanul ma a hazai egyetemeken és főiskolákon a legfrissebb adatok szerint. A legfeljebb érettségizett romák aránya is mindössze csak 3,2 százalék a népcsoporton belül, szakmunkás-bizonyítványig 16,6 százalékuk jut el. A roma népesség 80,2 százaléka legfeljebb 8 általánossal, vagy azzal sem rendelkezik. A foglalkoztatási adataik ennek megfelelőek: miközben 1987-ben még 62 százalékuknak volt állandó munkája, addig 1994-ben már csak 22,6 százaléknak, és ez még tovább csökkent 2003-ra, amikor a munkaképes korú cigányoknak már csak 21 százaléka rendelkezett munkahellyel. Azok a romák, akik az 1990-es évek elején voltak kisgyerekek, ma már egyetemre járhatnának, vagy éppen adófizető munkavállalók lehetnének.

Ahhoz, hogy a gazdasági fejlődést ne akadályozza a tudás, a szakképzettség és a készségek hiánya, versenyképes munkaerőre van szükség. A tudásalapú társadalom kihívásainak való megfelelés az ismeretek, a készségek és alkalmazkodóképességének folyamatos fejlesztését kívánja meg, amit az egész életen át tartó tanulás kereteinek kialakítása biztosíthat. Ehhez javítani kell az oktatás és képzés minőségét, erősíteni kell az oktatás és a gazdaság közötti kapcsolatokat, és biztosítani kell a versenyképes tudás és készségek megszerzését. A munkaerő egészségi állapota szintén kulcseleme a versenyképességnek.

A társadalmi beilleszkedés elősegítésének, a szegénység és a társadalmi kirekesztődés megelőzésének és leküzdésének fontos eszköze a munkaerő-piaci részvétel, a foglalkoztatás. Ahhoz, hogy mindenkinek esélye legyen a munkaerőpiacon való részvételre, a foglalkoztatás, az oktatás és képzés, valamint a szociális szolgáltatások területén egyaránt erőfeszítéseket kell tenni a kirekesztés megelőzésére. A hátrányos helyzetű emberek – a roma népesség, a hátrányos

helyzetű térségben élők, a fogyatékkal élők – helyzetének javításához az oktatási lehetőségekhez, a szociális szolgáltatásokhoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférhetőség tekintetében tapasztalható regionális különbségek csökkentése is szükséges.

Minden embernek megvolt/van az egyéni arculata a teljesítőképességét illetően. A rossz kedélyállapot, a céltalanság és a remény elvesztése legalább olyan veszélyes, mint egy halálosság is válható ragályos betegség. Az állam-szocialista gazdasági struktúrák lebontása, a mindenkire kiterjedő állami gondoskodás megszűnése, a képességek, készségek és tudásformák piaci leértékelése nagyon sok embert - köztük a roma kisebbség többségét - a teljes leszakadás, a reménytelenség helyzetébe sodorták. A munkalehetőség elvesztése az adósságcsapdát, a lakhatás elvesztésének veszélyét, a társadalomból, a munkamegosztásból való kiszorulást, az ebből adódó emberi együttműködési, érintkezési kapcsolatok drasztikus felszámolását, a szociális válságot is jelentette.

Ma Magyarországon – így a Mezőcsáti Kistérségben is -, a tanulás, a minőségi oktatáshoz való hozzáférés a felemelkedés szinte kizárólagos útja azok számára, akik az elmúlt években, a gazdasági átalakulás veszteseivé váltak. Az esélyteremtés tehát morális kötelesség is.

Mivel nem lehet regisztrálni a romákat, így számadatunk nincs, ezért becslések és körülbelüli adatok állnak rendelkezésünkre, illetve korábbi mérésekből tudunk csak kiindulni. Nincs abszolút igazság, a halak a víz felett, az emberek a víz alatt nem jutnak levegőhöz. A cigányok azok közé kerültek, akik elvesztették korábbi, alacsony szinten meglévő létbiztonságukat. A korábban „megszerzett” alacsony végzettség sem a többségi akarat kényszere volt, hanem ez a példakép öröklődött.

Az 2001. évi magyarországi népszámlálás adatai szerint 442 739 fő, vagyis a lakosság 4%- a vallotta magát valamelyik hivatalosan elismert nemzetiséghez tartozónak. Magyarországon 13 törvényben elismert nemzetiség él, ezek között 12 nemzeti kisebbség, illetve 1 etnikai kisebbség, a cigányság. Magyarország nemzetiségei: bolgárok, cigányok/romák, görögök, horvátok, lengyelek, németek, örmények, románok, ruszinok, szerbek, szlovákok, szlovének, ukránok.

A romák helyzetének megismerésére vonatkozó információk ügyében a kistérségben lévő a Cigány Kisebbségi Önkormányzatok foglalmazták meg a véleményeiket. Nagyobb támogatást nem kapnak az önkormányzatoktól – elmondásuk szerint -, így ők sem tudják a hozzájuk forduló romákat segíteni céljaik elérésében. Két fő tevékenységet tudnak megvalósítani általában a szegényes költségvetésből, melynek egyike az ételosztás, a másik ruhaosztás.

Kiállítják a roma hovatartozást igazoló okiratot, amivel a tanulók ösztöndíjra tudnak pályázni.

A kistérségben élő romák között vannak olyanok, akik korábban még nem láttak maguk előtt olyan mintát, amit érdemes lett volna követniük, igazán még nem is tudtak asszimilálódni. „Igaz legtöbb kisgyermek tiszta és rendes ruhában jár, azzal nincs probléma, de a tanulás fontosságát még nagyon sokan nem ismerték fel. A szülők hozzáállásán nagyon sokat kellene változtatni, mert igazán ők felelnek gyermekeik fejlődéséért.”

A tanórán kívüli foglalkozásokkal versenyképesebbé, színvonalasabbá teszik az oktatást. Az intézményekben színvonalas oktatásban részesülnek a nebulók.

A szülők oldaláról nagymértékben érzékelhető a diszkrimináció. Sajnos a sztereotípiákat nagyon nehezen lehet megváltoztatni. A roma szülők között is vannak olyanok, amelyek gyermekeik tanulmányait nem követik figyelemmel. Erősebb az érdeklődés az alsóbb osztályokban. Ott még tud a szülő segíteni és ezt többen meg is teszik. A szülői értekezletekre, illetve a fogadóórákra sajnos nem rendszeresen járnak, de ahol van IPR-s program, ott a program keretében negyedévente szöveges értékelést kapnak gyermekeikről.

Ha az oktatástól eltávolodva a munkavállalást nézzük, akkor tapasztalható, hogy a munka lehetősége nagyon korlátozott a dolgozni akaró romák számára, így jelentős részük munkanélküli segílyt vesz igénybe.

A kistérség településein a romák hagyományörzésben, életmódjuk tekintetében rendkívül sokfélék. Társadalmi beilleszkedésük szempontjából három csoportra oszthatók. Akik már felhagytak a hagyományos cigányéletformával, többnyire az átlagnak megfelelő gazdasági és kulturális szinten élnek. Sokan elindultak ezen életforma felé, de legtöbbször jelenleg munkanélküli, alkalmi munkából, segélyből és a családi pótlékból élnek. Alacsony gazdasági és kulturális színvonalat tudnak biztosítani maguknak és családjuknak. Vannak olyanok, akik elzárkóznak a „beilleszkedés” gondolatától, vagyis máról holnapra élnek. A szocializációnak a mélyen gyökerező előítéletek a legfőbb akadályai, az életkörülmények, a képzettség, a műveltség különbözőségét a társadalmi környezet jelentős része a cigányság bűneként értelmezi. Sajnos a sztereotípiákat nagyon nehezen lehet megváltoztatni.

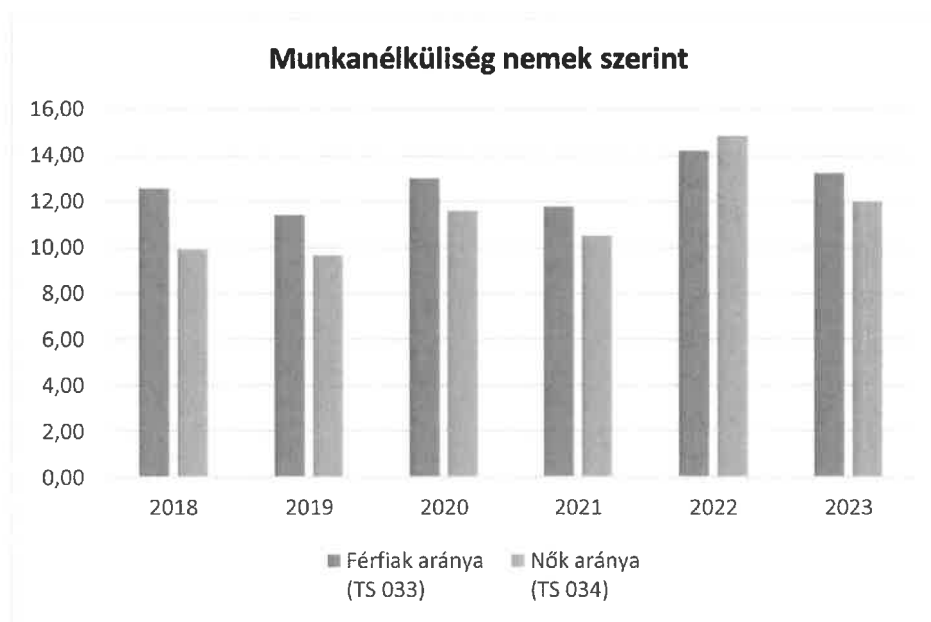
· A közfoglalkoztatottak nagy %-a roma származású, mert nincs versenyképes végzettségük. Sőt a legnagyobb gondot a felnőtt romáknál a végzettség hiánya jelenti. A felnőtteket nem lehet és nem is akarják meggyőzni a szakmák erejéről, hogy jobb életet, magasabb egzisztenciát tudnak így családjuknak biztosítani.

a.) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A 15 és 64 éves korosztályt vizsgálva a férfiak esetében ez átlagosan 12,02%, a nőknél 9,826%. Összességében elmondható, hogy az ebbe a korcsoportba tartozó lakosság mintegy 10,925%-a nyilvántartott álláskereső.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	12,58	9,93	11,26%
2019	11,43	9,66	10,55%
2020	13,02	11,61	12,32%
2021	11,78	10,51	11,15%
2022	14,22	14,87	14,55%
2023	13,26	12,03	12,65%

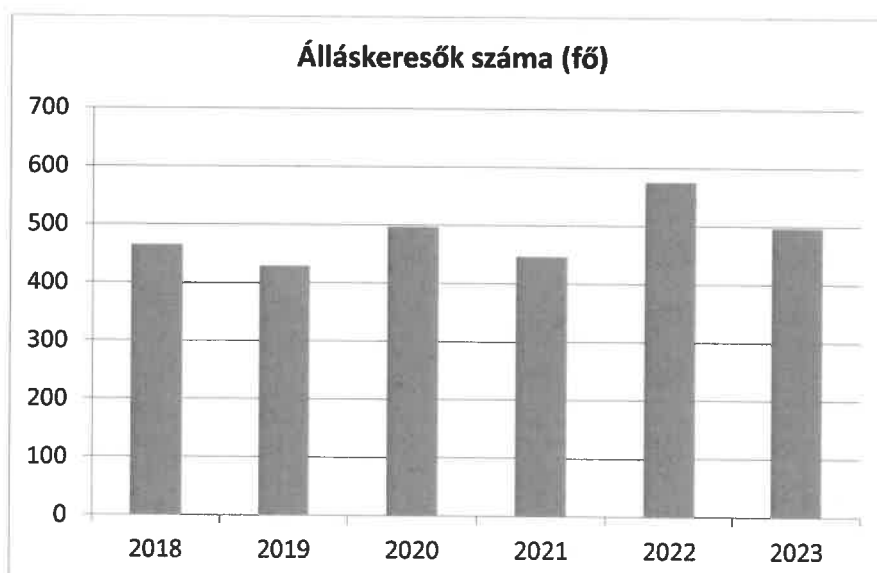
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	465	429	497	447	576	497
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	53,00	37,00	44,00	20,00	38,00	29,00
	%	11,40%	8,62%	8,85%	4,47%	6,60%	5,84%
21-25 év (TS 038)	Fő	62,00	62,00	63,00	61,00	59,00	57,00
	%	13,33%	14,45%	12,68%	13,65%	10,24%	11,47%
26-30 év (TS 039)	Fő	54,00	49,00	53,00	37,00	62,00	57,00
	%	11,61%	11,42%	10,66%	8,28%	10,76%	11,47%
31-35 év (TS 040)	Fő	37,00	40,00	53,00	44,00	68,00	70,00
	%	7,96%	9,32%	10,66%	9,84%	11,81%	14,08%
36-40 év (TS 041)	Fő	36,00	46,00	44,00	44,00	61,00	50,00
	%	7,74%	10,72%	8,85%	9,84%	10,59%	10,06%
41-45 év (TS 042)	Fő	42,00	40,00	48,00	31,00	62,00	34,00
	%	9,03%	9,32%	9,66%	6,94%	10,76%	6,84%
46-50 év (TS 043)	Fő	44,00	31,00	44,00	47,00	50,00	45,00
	%	9,46%	7,23%	8,85%	10,51%	8,68%	9,05%
51-55 év (TS 044)	Fő	47,00	37,00	51,00	45,00	55,00	40,00
	%	10,11%	8,62%	10,26%	10,07%	9,55%	8,05%
56-60 év (TS 045)	Fő	41,00	40,00	37,00	51,00	46,00	47,00
	%	8,82%	9,32%	7,44%	11,41%	7,99%	9,46%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	49,00	47,00	60,00	67,00	75,00	68,00
	%	10,54%	10,96%	12,07%	14,99%	13,02%	13,68%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

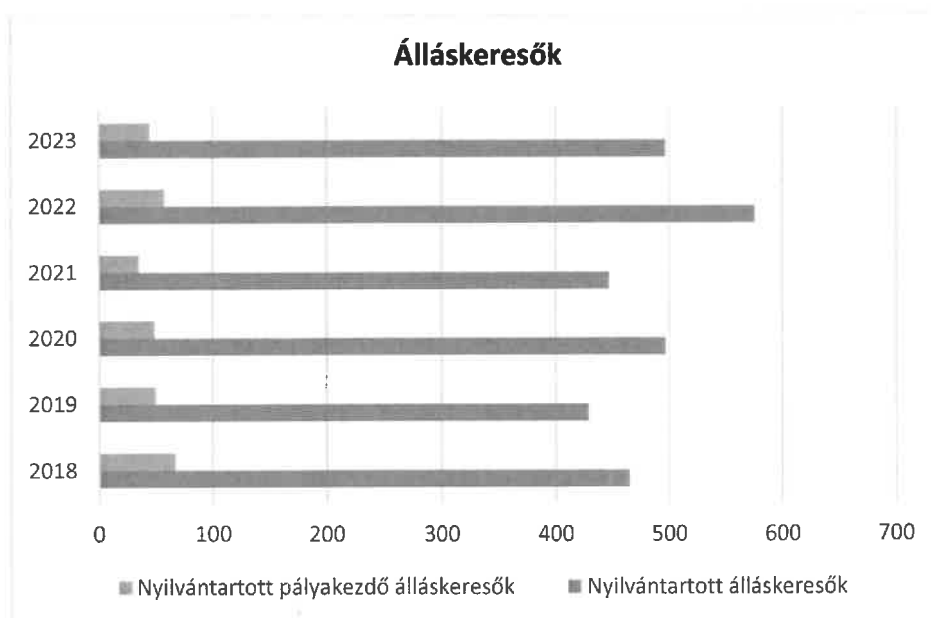
Az álláskeresők számát több korosztályra lebontva tudjuk görcső alá venni. Itt az adatok teljesek, hiszen 2015 és 2020 közötti számok is rendelkezésre állnak. A tendencia az, hogy 2015-től az álláskeresők száma a 20 év alattiak esetében ingadozó, de kiugró emelkedés nem látszik. A 61 év felettiak esetében emelkednek a számok a vizsgált időszakban. A 21-25 éves korosztály esetében 2017-ben egy kiemelkedő növekedés következett be, ezt követően azonban 60 fő körül stagnált a létszám.

Két érdekesebb terület van még a témában. Az egyik a pályakezdő álláskeresők számának alakulása, a másik a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők száma.

Előbbi esetben a pályakezdő álláskeresők száma 2015 és 2017 között emelkedett, ezt követően azonban csökkenés tapasztalható.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	465	67
2019	429	50
2020	497	49
2021	447	35
2022	576	58
2023	497	45

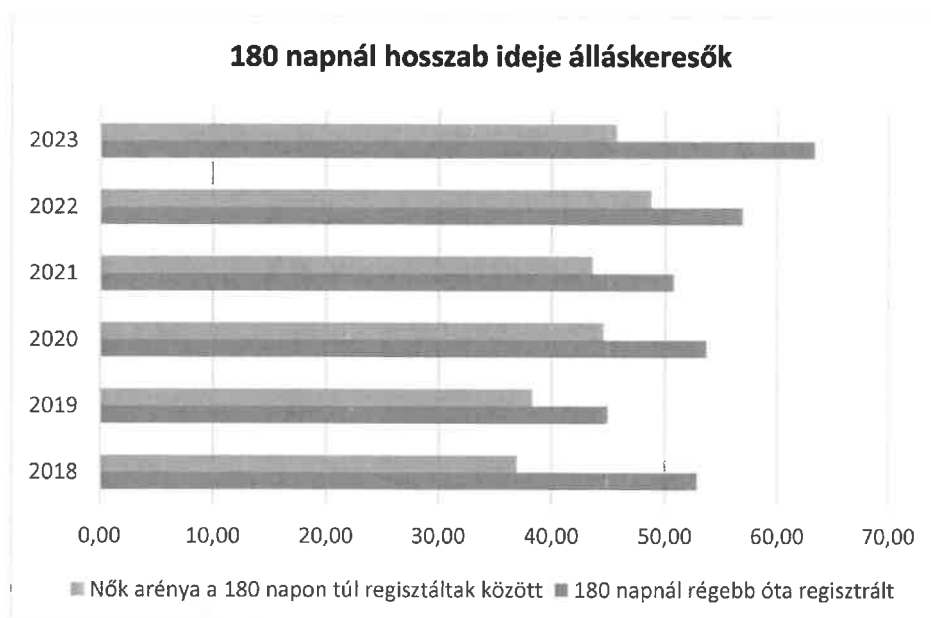
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Utóbbi esetben a férfiak és a nők összességét adó egész 2015 és 2020 között szinte minden évben az 50%-ot közelíti. Ebből a nők aránya minden vizsgált évben alacsonyabb.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	52,90	36,99
2019	44,99	38,34
2020	53,72	44,57
2021	50,78	43,61
2022	56,94	48,78
2023	63,38	45,71

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b.) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

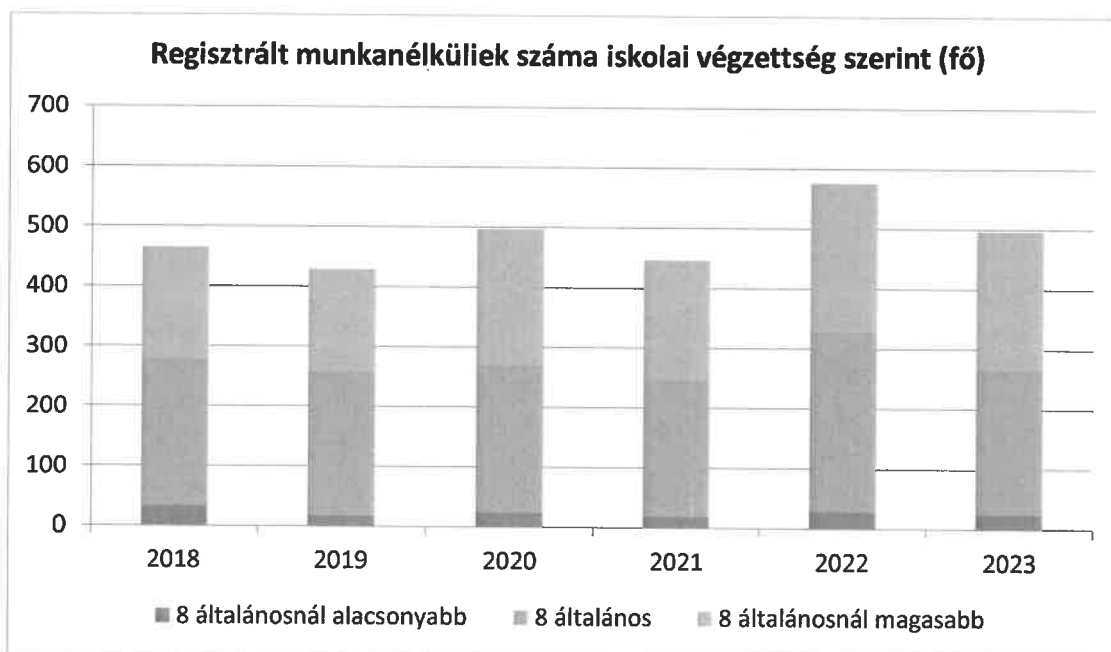
Egy településen az alap-, közép- esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. Adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra.

A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

A lenti táblázat tanúsága szerint nem mutat kimagasló értéket a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a regisztrált álláskeresők között. Folyamatosan emelkedik azok száma akik elvégezték az általános iskola minden osztályát, illetve ettől magasabb végzettséggel rendelkeznek.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint								
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint						
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség		
		Fő	%	Fő	%	Fő	%	
2018	465	33	7,10%	244	52,47%	188	40,43%	
2019	429	17	3,96%	241	56,18%	171	39,86%	
2020	497	24	4,83%	246	49,50%	227	45,67%	
2021	447	19	4,25%	228	51,01%	200	44,74%	
2022	576	28	4,86%	300	52,08%	248	43,06%	
2023	497	24	4,83%	241	48,49%	232	46,68%	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c.) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

Az önkormányzaton belül több közmunkaprogram működik, függően a lakosság iskolai végzettségétől. Ez minden év elején (január-február) kiírásra kerül. Ennek köszönhetően, ha csak átmenetileg is, munkahelyeket tud biztosítani az itt lakóknak.

Hátrányos helyzetű, és roma lakosság foglalkoztatásának elősegítése

Hátrányos helyzetű munkavállaló:

- minden olyan 25. életévét be nem töltött személy, aki még nem állt rendszeres, fizetett alkalmazásban; minden olyan súlyos testi, szellemi vagy lelki betegségből fakadó fogyatékossággal élő személy, aki ennek ellenére képes belépni a munkaerőpiacra;
- minden olyan, a Közösség területére munkavégzés végett beköltöző vagy már beköltözött, vagy ott letelepedett migráns munkavállaló, aki és/vagy nyelvi képzésre szorul;
- minden olyan személy, aki legalább háromévi kihagyás után újra dolgozni kíván, különösen azok, akik munkájukat a családi élet és a hivatás összeegyeztetésének a nehézségei miatt adták fel, a munkába állás utáni első hat hónapban;
- minden olyan 45. életévét betöltött személy, aki nem szerzett középfokú vagy azzal egyenértékű képesítést;
- minden hosszú távon, azaz megszakítás nélkül 12 hónapig munkanélküli személy, a munkába állás utáni első hat hónapban.

A város minden lakójának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit.

A cigányság Magyarország legnagyobb etnikai kisebbsége, ami egyúttal Európa negyedik legnagyobb roma közösségét is jelenti. A csökkenő nem-roma népességgel szemben létszámuk nő, és a demográfiai előrejelzések szerint a következő 50 évben népességen belüli arányuk a jelenlegi 5%-ról 11%-ra emelkedik.

A cigány népesség iskolázottsági színvonala a különböző pozitív intézkedések ellenére is rendkívül alacsony. Képzettségi szintjük az utóbbi években ugyan jelentősen emelkedett, de a többségi társadalomtól való elmaradásuk nem mérséklődött.

Munkaerő-piaci szempontból a piacgazdasági átalakulás egyik legnagyobb vesztese a cigányság. A rendszerváltást követően a foglalkoztatáshoz szokott munkaképes korú romáknak több mint a fele vesztette el állását, s így valamennyi foglalkoztatási mutatójuk lényegesen rosszabb, mint a többségi társadalomé. Az iskolázatlan és szakképzetlen romák számára az elsődleges munkaerőpiac alig kínál kereső foglalkozást, és még az alkalmi munkavállalás területén is hátrányban vannak.

Foglalkoztatottsági szintjük körülbelül a fele, munkanélküliségi rátájuk három-ötszöröse, az egy keresőre jutó eltartottak aránya háromszorosa a nem cigány lakosságénak. Így sokuknak csupán a családi pótlék és a szociális segélyek biztosítják a megélhetéshez szükséges jövedelmet, ezért a roma háztartások fele él tartós szegénységben. Az állandósuló, immár több mint egy évtizedes munkanélküliség miatt egyre szélesebb körben fenyeget az inaktivitás normává rögzülésének veszélye.

Az alábbi táblázat és görbe tanúsága alapján évről-évre kevesebb azoknak az aránya, akik valamilyen foglalkoztatáspolitikai eszközzel vannak támogatva, illetve részt vesznek a közfoglalkoztatási programokban. A folyamathoz hozzájárul, hogy egyre nagyobb számban kerülnek ki az elsődleges munkaerőpiacra.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	404	277
2019	415	266
2020	385	255
2021	326	259
2022	209	216
2023	238	191

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

h.) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A városban sajnálatos módon még mindig nem jelent meg olyan gazdasági erővel jelentkező vállalkozás, amely az itt lévő álláskeresők számára munkalehetőséget biztosítana. A munkavállalást nehezíti, hogy a tömegközlekedés nem túl jó minőségű. Megszűnt a vasúti közlekedés, az autóbusz járatok pedig nem minden esetben igazodnak a nagyobb városokban működő munkahelyek műszakrendjéhez, így meglehetősen nehéz még az ingázás is.

i.) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés a fiatalok, a 18-29 éves korosztály számára a legkevésbé hozzáférhető. Ennek egyik oka, hogy a településen sem a fiatalok foglalkoztatását, sem pedig a fiatalok munkaerőpiacra való átmenetét megkönnyítő program nincsen.

A vonzaskörzetben a munkaügyi központ tájékoztatása szerint igénybe vehető a pályakezdőket foglalkoztató számára a bértámogatás, és az 1. munkahely garancia program.

Mivel azonban a vonzaskörzetben is alacsony a betöltetlen álláshelyek száma, a fenti támogatásokat a helyi fiatalok elenyésző számban vették igénybe.

Helyi adatgyűjtés azt támasztja alá, hogy a képzettségi szint nem felel meg a munkaerő-kínálatnak. Az egyik legnagyobb lehetőség itt az átképzésekben lenne. Az érintettek köre szívesen venne részt nagyobb számban a munkaügyi központ által szervezett képzéseken, az itt résztvevők száma azonban korlátozott.

A szervezett képzések száma is korlátozott, továbbá az önkormányzat nem rendelkezik arra vonatkozóan adatokkal, hogy egy adott képzés elvégzése után milyen számban tesznek szert álláshelyre az álláskeresők.

j.) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A következő probléma merülhet fel a munkavállalási következtében: lehet, lakhelyváltoztatásra is szükség lehet, mely a sokáig tartó különélés, családi konfliktusok forrása lehet. A tranzitfoglalkoztatás előbb-utóbb lakhelyváltoztatást eredményez, a lakhelyváltoztatás pedig ingatlan mobilizálással jár. A települési ingatlanpiac viszont a migrációs folyamatot

nagymértékben befolyásolja, így az elvándorlás is komoly traumával jár, a lakos „foglya” lakóhelyének. Nem említve azt a tényt, hogy a mindenkori lakhatás feltételeinek biztosítása komoly gondot okozhat.

Fontos azonban, hogy a foglalkoztatottak lakóhelye és munkahelye közötti utazás megszervezése, és ennek elérhetősége a lehető legjobban meg legyen szervezve. Ezért az önkormányzat kapcsolatot tart a helyi autóbusz- és vasúti társaságokkal.

A civil szféra, a vállalkozók bevonása az együttműködésbe kiemelkedő jelentőségű, hiszen mindenkinek elsődleges célja, hogy a helybeni foglalkoztatás magasabb számra nőjön. Ebbe az egyházi intézmények segítségét is igénybe tudja venni a helyi önkormányzat.

Az önkormányzatok szerepvállalása a jövőben megnőhet a foglalkoztatáspolitikai stratégia kialakításában, a fejlesztésekben érdekelttekkel (munkaadók, vállalkozók, munkavállalók) szoros együttműködésben, továbbá olyan cselekvési programok, projektek kidolgozásában, melyek a helyi foglalkoztatás bővítését eredményezik. E területeken jelentős a helyi önkormányzatok érdekeltsége, hiszen az új munkahelyek bővítik a helyi forrásokat, új fejlesztéseket indukálnak, illetve csökkentik a szociális kiadásokat. Éppen ezért a gazdasági programhoz humán-erőforrás gazdálkodásra vonatkozóan is készült intézkedés, illetve projekttervek, melyek az alábbiak:

Humán, informatikai, ipari, mezőgazdasági szakterületen a humán készségek fejlesztésével egybekötött szakképzés, a munkaerő-piaci igényeknek megfelelően.

Internet-alapú távoktatás, kötetlen tanulási programok. Informatikai írástudás megszerzése, idegennyelv-tudás fejlesztése.

A munkaerő-piacon egyszerre van jelen a munkaerő felesleg és a munkaerőhiány. A szakképzési szerkezet hagyományokra épül és nem a piaci szükségletekre. A gyorsan változó gazdaság igényeihez a munkaerőnek, munkavállalónak rugalmasan kell alkalmazkodnia. A munkavállalónak aktív élete során többször kell szakmát, pályát módosítania.

k.) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A foglalkoztatási ráta különösen mérsékelt az alacsony képzettségűek, a hátrányos helyzetűek, a fiatalok, és az idősek esetében. A különféle okból hátrányos helyzetű fiatalok munkaerő-piaci esélyeinek növelése és az ifjúsági munkanélküliség. Ennek lehetséges okai közül a munkahelyi és a családi kötelezettségek összeegyeztetésének nehézségeit lehet megnevezni.

Az iskolarendszeren kívüli alternatív képzési programok az iskolából lemorzsolódott roma fiatalok számára egy új lehetőséget biztosíthatnak tanulmányaik folytatására, egyéni adottságaikhoz és körülményeikhez igazodó képzési formában. A roma népesség helyzetének javítása különösen fontos feladat. A romák munkahelyi esélyegyenlőtlenségének legfőbb oka:

- alulképzettség,
- a megfelelő szakképzettség hiányára vezető vissza.

A kisgyermeket nevelő alkalmazottak munkahelyi esélyegyenlőtlenségére, főként a munkahelyi és a családi kötıtségek összeegyeztetésének nehézségei miatt kell odafigyelni. E nehézség kezeléséhez leggyakrabban nyújtott segítség az, hogy a kisgyermekesek szabadságolásakor figyelembe veszik gyermekeik iskolai szüneteinek időpontját.

A felvételnél nem lehet kizáró tényező, hogy a munkavállalónak speciális eszközökre van szüksége a munka ellátásához. A felvételi beszélgetéshez, felméréshez szükség esetén jeltolmácsot, felolvasót tudjanak hatályos jogszabályok előírásainak alapján biztosítani a polgármesteri hivatalok.

L) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

- Az előítéletek csökkentése, a társadalmi kohézió növelése érdekében ajánlatos támogatni az egyes hátrányos helyzetű csoportokat a sikeres foglalkoztathatósági esélyek növelése és a társadalmi integráció elérése érdekében, az alapellátásban működő szolgáltatások támogató programjain.
- A fogyatékkal élő emberek számára meg kellene könnyíteni a kapcsolatteremtést, és javítani szükséges a kommunikációs lehetőségeket a hátrányok leküzdése, az integrációs esélyek növelése érdekében.
- A társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet a hatékonyság növelése érdekében célzott programokkal, kiadványokkal, kampányokkal lehet támogatni.
- A fogyatékkal élő személyek speciális munkahelyen történő foglalkoztatási feltételeinek megteremtésének támogatása.
- A családos munkavállalók számára megjelenő kedvezmények maximális biztosítása az önkormányzatok intézményeiben, a pénzügyi lehetőségek függvényében.
- Biztosítani kellene minden olyan lehetőséget, ami elősegíti az esélyegyenlőségi terület értelmezését és segíti az ez irányú tudatformálást.

- Az önkormányzatok intézményeiben a vezetők az álláshirdetések megfogalmazásakor és a munkavállalók kiválasztásánál kor, nem, nemzetiség, családi és egészségügyi állapot szempontjából ne tegyenek különbséget.
- Az önkormányzatok által alapított intézményekben a foglalkoztatás során figyelemmel kell lenni, és meg kell akadályozni a munkavállalók hátrányos megkülönböztetését. Ez terjedjen ki a munkaerő-felvételre, az alkalmazásnál a munkabérek, a jövedelmek, a juttatások, a képzés, a továbbképzés és egyéb ösztönzések meghatározására, az áthelyezés, a felmondás és egyéb foglalkoztatással összefüggő esetekre. Terjedjen ki továbbá a munkavállalók bárminemű, különösen koruk, nemük, családi állapotuk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk, politikai meggyőződésük stb. miatti diszkriminációra. Ez alól kivétel a foglalkoztatás jellegéből, vagy természetéből egyértelműen következő, szükséges megkülönböztetés esetei. Ha a munkavállaló jogviszonya ideje alatt válik megváltozott munkaképességűvé, a munkáltató biztosítsa a továbbfoglalkoztatást csökkentett munkaidőben vagy könnyebb munkakörben. A dolgozó felmentése egészségügyi alkalmatlanság címén csak a rehabilitációs eljárás lefolytatása után, a vonatkozó jogszabályok betartásával történhet.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a munkavállalók életkora, neme, nemzetiségi hovatartozása, családi vagy egészségügyi állapota miatt bekövetkezett közvetlen és közvetett megkülönböztetés megelőzésére, megszüntetésére.
- A munkahelyi integráció elősegítése érdekében bővíteni kellene azokat az eszközöket, feltételeket, amelyek igénybevétele mellett több fogyatékkal élő ember dolgozhat a nem fogyatékkal élő emberekkel együtt. Külön figyelmet kellene fordítani a foglalkoztatás területén leghátrányosabb helyzetben lévő, értelmi fogyatékkal élő személyek munkavégzési lehetőségének megteremtésére.
- A hátrányos helyzetű fiatalok és családjaik munkaerő-piaci esélyeinek növelése érdekében képzésre, átképzésre, tanácsadásra, mentálhigiénés programokra, szakmai gyakorlóhelyek működtetésére, pályaorientációra lenne szükség.
- Hátrányos helyzetű fiatalok (16-26 éves korosztály) munkaerő-piaci esélyeinek javítása:
 - foglalkoztatással összekapcsolt alternatív (iskolarendszeren kívüli) képzési programok felkutatásával,
 - a szociális helyzetből fakadó hátrányok leküzdését segítő támogató szolgáltatásokkal, készség-fejlesztéssel, tanácsadással.

- A foglalkoztatás során szükséges tiszteletben tartani a munkavállalók emberi értékeit, méltóságát, egyediségét. A munkavállalók érdekeit figyelembe véve azokat összeegyeztetve olyan munkafeltételeket, munkakörülményeket, munkahelyi légkört kellene kialakítani, amelyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzéséhez és megerősítéséhez hozzájárulnak. A foglalkoztatási viszony keretei között is a partnerség elvének érvényesítésére kell törekedni.
- A roma lakosság foglalkoztatottságának elősegítése: Szakértői javaslatok szerint elsősorban az iskolázottságot, a foglalkoztatottságot, a cigányság létbiztonságát erősítő, kirekesztettségét kölcsönös erőfeszítésekkel, fokozatosan gátló és feloldó hosszú távú megoldásra lenne szükség.
- Létszámleépítés esetén lehetőség szerint az érintett célcsoportba tartozók számára szükséges felajánlani hasonló munkahelyet.
- Az intézményekben kidolgozott teljesítményértékelő rendszerben zárják ki a dolgozók hátrányos megkülönböztetésének lehetőségét.

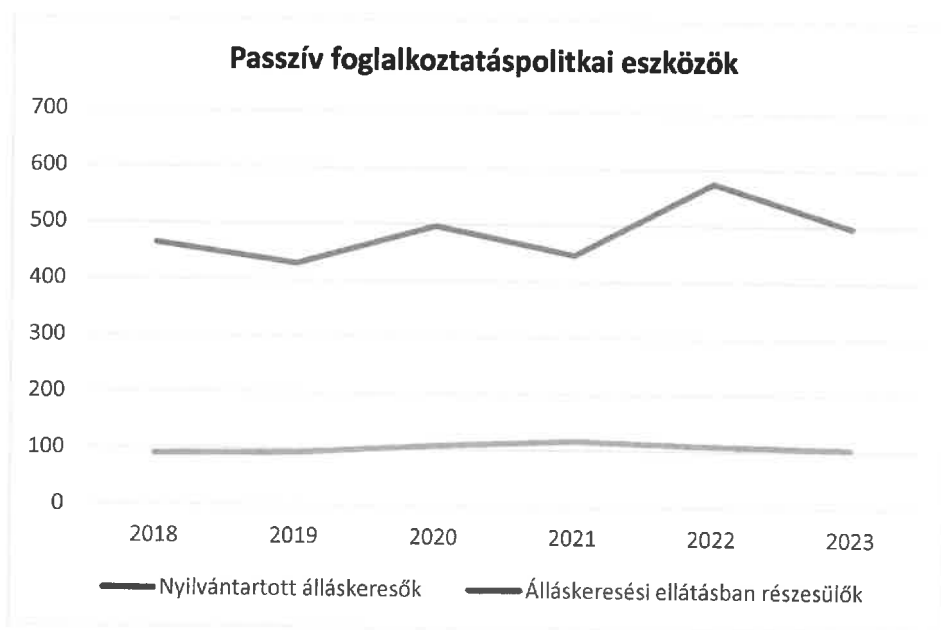
m.) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

Ez egy meglehetősen összetett és sokféle módon megközelíthető terület. Egyfelől a vizsgált célcsoport képes - szinte erőn felül – hozzájutni azon eszközök egy részéhez, amelyek révén a digitális világhoz csatlakozik. Sok esetben hitelre hoznak ki okostelefonokat, vásárolnak okosórákat, iPad-eket, laptopokat. A felhasználáshoz azonban sok esetben nem rendelkeznek kellő ismeretekkel, hiszen – az ezt a réteget érintő – korai iskola elhagyás miatt digitális ismereteik is hiányosak.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	465	12,13%	91	19,57%
2019	429	11,24%	93	21,68%
2020	497	13,06%	107	21,53%
2021	447	11,85%	117	26,17%
2022	576	15,37%	109	18,92%
2023	497	13,55%	104	20,93%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatban foglalt adatok alapján az álláskeresők száma 2015-höz képest minden évben magasabb. Az előző évekhez mérten valamelyes csökkenést a 2017-es és a 2019-es adatokban láthatunk. Az álláskeresési járadékban részesülők száma 2015 és 2020 között 2,3-szorosára nőtt.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést. 2015 és 2020 közötti időszakban a Mezőcsáton lévő lakásállomány összesen 4 darabbal lett kevesebb. 2015 és 2017 között 2.436 lakás volt a városban, ez a szám 2018-ra 2.432-re csökkent, ami 2020-ig változatlan volt.

a.) bérlakás-állomány

A bérlakás állományra vonatkozóan nincs adat.

A lakásállomány egészét vizsgálva nem tapasztalható számottevő változás 2013 és 2016 között.

b.) szociális lakhatás

Az önkormányzatok a lakásvagyon hasznosítása és működtetése érdekében teljes körűen megalkották szabályrendszereiket. A lakásokat piaci és szociális alapú bérleményenként hasznosítják a pályázók között. A pályázati rendszer szabályozott és nyilvános.

Fokozottan odafigyelnek az állami gondoskodásból kikerültek, a fogyatékkal élők körére. A gyakorlat szerint a szociális alapú bérlemények többségét a több gyermeket nevelő, szerény anyagi körülmények közt élő roma lakosok kapják.

c.) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Ezek az ingatlanok leginkább külterületi részeken, elhagyott, funkciójukat veszített zártkertekben találhatók meg. Az alacsony egzisztenciával rendelkezők számára egy-egy elhagyott kunyhó, más gazdasági épület biztosítja a lakhatást. Ezek állapota változó, szinte minden esetben komfort nélküli felépítmények, amelyek a maguk idejében nem lakáscélra épültek, hiányzik belőlük a vezetékes víz, a csatorna, de sok esetben az elektromos áram is.

d.) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A város egyik nagy problémája, hogy hiába rendelkezik a közel 6 ezer lakos 2.432 ingatlannal ezek állapota változó. A szegényebb rétegek számára rendelkezésre álló akár saját, akár bérelt ingatlanok műszaki állapota meglehetősen rossz, ezért is okoz szinte folyamatosan megjelenő problémát az önkormányzat és a szociális ellátó rendszer számára.

A hajléktalanság bekövetkezésében központi jelentőségű tényező a lakástalanság. A rendszerváltás óta lezajlott lakásprivatizáció következtében csökkent az állami és önkormányzati „olcsóbb” lakások, albérletek, munkásszállók száma. Ennek következtében szinte kizárólag piaci alapon lehet lakáshoz, vagy bérlakáshoz jutni. E körülmények, valamint a közüzemi díjak folyamatos emelkedése egyfajta, a hajléktalanság irányába mutató lejtőt

képeznek, elsősorban az alacsony jövedelmű esetleg munkanélküli, vagy más okból szociális segítségre szoruló családok, vagy egyének számára. Hajléktalanságot válthat ki az egyén vagy család életében az is, amikor váratlan krízishelyzet (betegség, életmódváltás, vállalkozás sikertelensége, elemi kár stb.) áll elő.

e.) lakhatást segítő támogatások

Az időskorúakat - ápolási, gondozási igényükre is figyelemmel - igyekeznek minél tovább "megtartani" bérleményükben. Ennek érdekében támogatják, hogy az egyedül élők életjáradéki szerződést kössenek.

A tulajdonnal vagy bérleménnyel rendelkezőket széles körben támogatják annak érdekében, hogy a fenntartási költségeket ki tudják fizetni, a lakást meg tudják őrizni, azt korszerűsíteni, komfortosítani tudják.

f.) eladósodottság

Napjainkban is általános probléma. Kifejezetten egy olyan térségben, ahol magas a munkanélküliek aránya, nincsenek jelentős foglalkoztatók. Ebből fakadóan a lakosság egy rész nem tudja előteremteni a lakhatás biztosításához szükséges eszközöket.

g.) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön nem található nem lakóövezetben elhelyezkedő lakás. A szegregátumok helyzetét a következő pontban részletesen taglaljuk.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%. Az általános tapasztalatok alapján elmondható, hogy ezeken a területeken az alacsony státuszú mélyszegénységben élő és roma népesség koncentrációja igen magas, éppen ezért a városi szegregátumok meghatározásának egyik elsődleges célja az ilyen jellegű területek lehatárolása. Városszerkezetileg a szegregátumoknak alapvetően kétféle típusa jelentkezik:

- a városszövetbe agyazódott szegregált, szegregálódó területek (általában ezek jelentik a telepszerű környezetet),

- a városszövettől elkülönült, alapvetően nem lakó-funkciójú területekbe ékelődött szegregátumok (általában ezek jelentik a telepeket).

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Mezőcsátot öt, egyenként is jelentős területű szegregátum találhatók. Ezek elhelyezkedése:

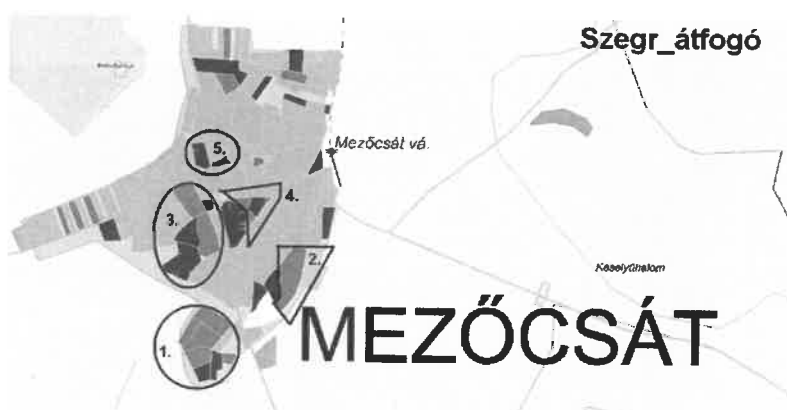
Szegregátum_1. (Arad u. - Korona u. - Alkotmány u. - Hejő u. - településhatár - Csillag u. - településhatár)

Szegregátum_2. (Bem József u. - Deák F.u. - Bacsó B.u. - Jókai u. - Szondy u.)

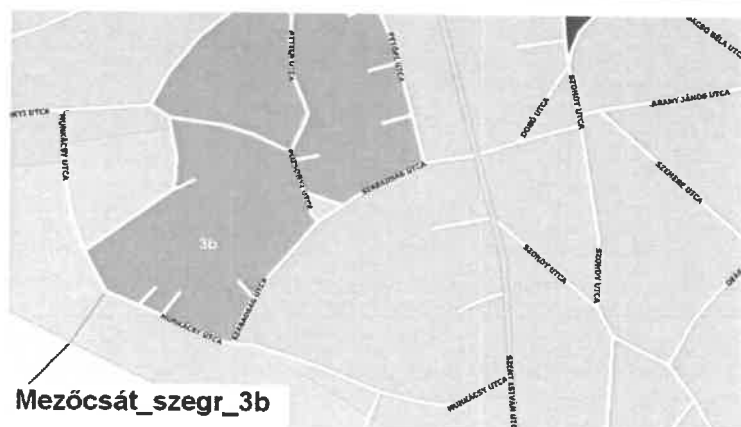
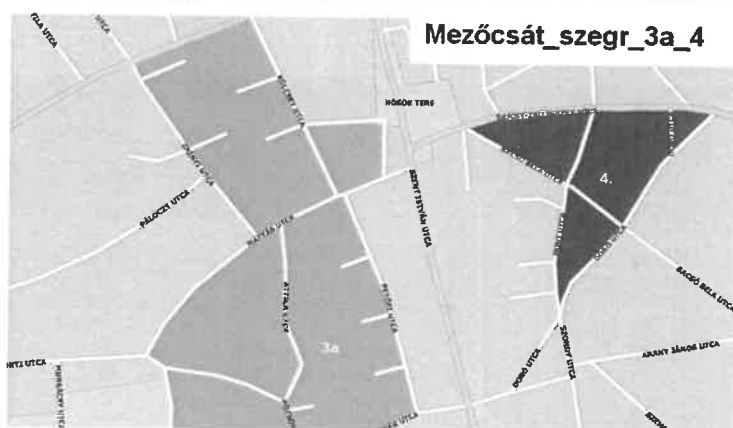
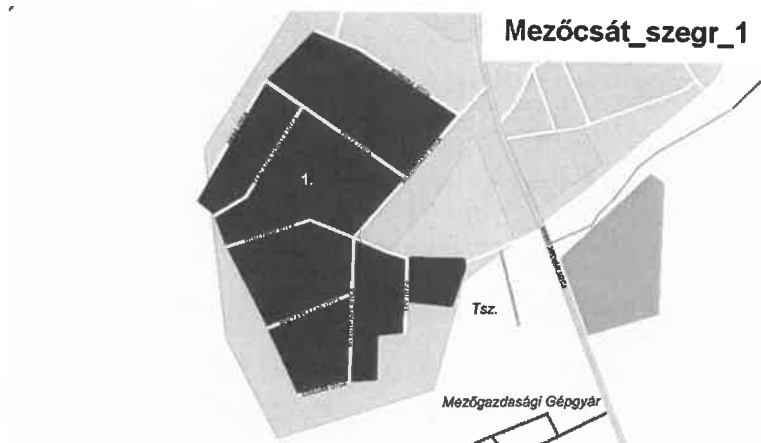
Szegregátum_3. (Kiss J.u. - Kölcsey u. - névtelen u. - Hősök tere - Mátyás u. - Petőfi u. - Szabadság u. - Munkácsy u. - névtelen u. - Pozsonyi u. - Mátyás u. - Zrínyi u.)

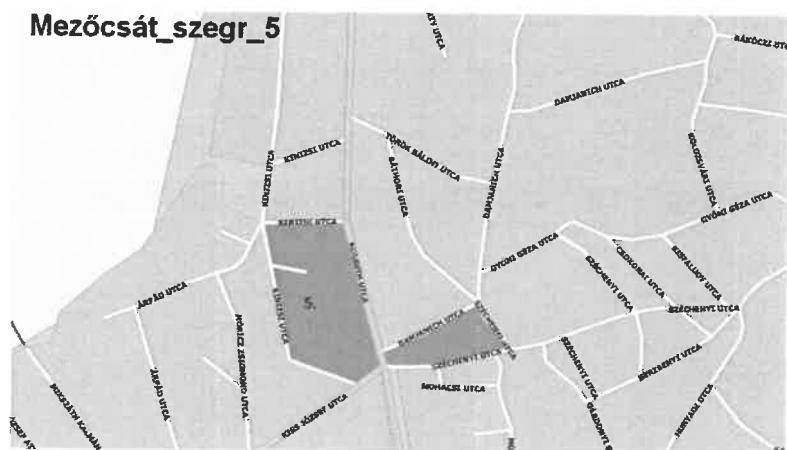
Szegregátum_4. (Bajcsy-Zs.u. - Dobó u. - Muhi u. - Bacsó B.u.)

Szegregátum_5. (Kinizsi u. - Kossuth u. - Damjanich u. - Széchenyi u. - Kiss J.u. - Kinizsi u.)

A szegregátumokban felülreprezentáltak jelen a roma lakosság. A szegregátumok tekintetében részletes adatok nem lettek megküldve, de a rendelkezésre álló információk alapján az alacsony komfortfokozat, az elavult és zsúfolt lakhatási körülmények, jellemzők.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A KSH adatok alapján 2001-ben szegregált lakókörnyezetben 1337 fő élt, mely a települési lakosság 20,5%-a.

A legtöbbben az 1-es szegregátumban élnek 533 fő, illetve a 3-asban 510 fő. A többi szegregátum jóval alacsonyabb népességszámú, így a 2-es 151 fő, 4-es 87 fő, 5-ös 56 fő. Ez azt jelenti, hogy az 1-esben él az összes szegregátumban lakosságának közel 40%-a, a 3-asban 38%-a. Az 1-es szegregátumban él a település lakosságának 8,2%-a, a 3-asban a 7,8%-a.

Az 1-es szegregátumban legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 75,7%, ami a települési adatnál 31,2%-kal magasabb.

A 2-es szegregátumban legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 59%, ami a települési adatnál 14,5%-kal magasabb.

A 3-as szegregátumban legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 63,7%, ami a települési adatnál 19,2%-kal magasabb.

A 4-es szegregátumban legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 68%, ami a települési adatnál 23,5%-kal magasabb.

Az 5-ös szegregátumban legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 55,6%, ami a települési adatnál 11,1%-kal magasabb.

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) mutató tekintetében az 1-es szegregátum a legkedvezőtlenebb helyzetű, majd a 4-es, 3-as, 2-es, 5-ös.

Az 1-es szegregátumban rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 74,7%, ami a települési adatnál 14,6%-kal magasabb.

A 2-es szegregátumban rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 75,6%, ami a települési adatnál 15,5%-kal magasabb.

A 3-as szegregátumban rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 79%, ami a települési adatnál 18,9%-kal magasabb.

A 4-es szegregátumban rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 76,0%, ami a települési adatnál 15,9%-kal magasabb.

Az 5-ös szegregátumban rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 74,1%, ami a települési adatnál 14%-kal magasabb.

A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül mutató tekintetében a legkedvezőtlenebb helyzetű szegregátum a 3-as, majd 4-es, 2-es, 1-es, 5-ös.

A szegregációs mutató alapján a legrosszabb mutatókkal szegregátum1. (Arad u. - Korona u. - Alkotmány u. - Hejő u. - településhatár - Csillag u. - településhatár)jellemmezhető. Majd a 3-as és 4-es szegregátumok, melyek közül a 3-as nagy kiterjedésű.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai
Ezen területek esetében nagy hangsúlyt kell kapnia a prevenciónak, a szegregáció folyamatának megállítása, továbbterjedésének megakadályozásának érdekében.

Cél, hogy csökkenjen a szegregáltnak minősülő lakókörnyezet szegregáltsági foka, azaz az alacsony státuszú lakosok magas koncentrációja lehetőség szerint közelítsen a városi átlaghoz. Ugyanakkor a beavatkozások következményeként a város más területein, illetve más településeken (pl. város környéki falvak) ne növekedjen az alacsony státuszú népesség koncentrációja, és ne alakuljon ki új szegregátum az mezőcsáti szegregált területrészek felszámolása, megszüntetése révén.

Mezőcsát városában a szegregált illetve szegregáció által veszélyeztetett területek aránya magas, ezért az önkormányzat antiszegregációs tevékenysége elsődlegesen a szegregátumok helyzetének és az ott élők életszínvonalának javítását, a lakókörnyezet rehabilitációját, a foglalkoztatási arányok növelését, valamint az oktatás és a közszolgáltatások terén

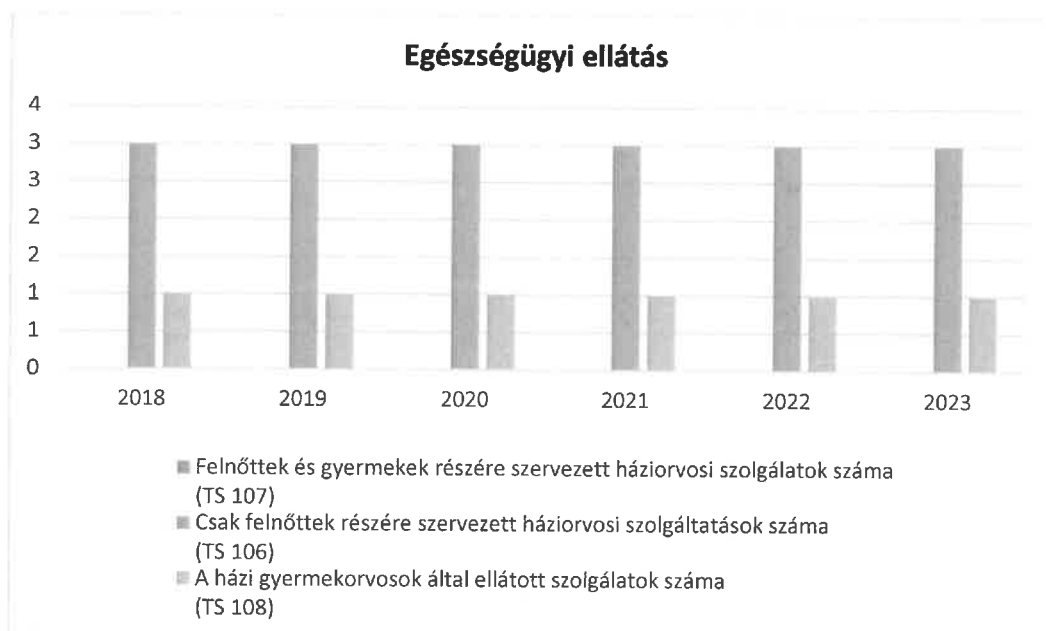
tapasztható esélyegyenlőségi problémák megszüntetését célozza meg. A szegregált állapotot rehabilitálás és fejlesztés útján kívánja hosszú távon megszüntetni, a lakásállomány felszámolása és a lakók tömeges átköltöztetése semmiképp nem cél, természetesen a kisebb létszámú, egyéni mobilizáció elősegítésére minden eszközt fel kell használni.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény III. fejezete taglalja az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítési területei között az egészségügyi ellátást. Kiemelten foglalkozik az egészségügyi ellátással összefüggésben a diszkrimináció tilalmával. Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell többek között a betegségmegelőző programokban, a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás stb. során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban való részvétel jogát.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatá- sok száma (TS 106)	A házi gyermekorv- osok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertá- rák és fiókgyógyszer- tárak száma (TS 110)	Közgyógyellátá- si igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	3	1	1	448	29,06
2019	0	3	1	1	458	18,40
2020	0	3	1	1	426	18,58
2021	0	3	1	1	281	16,65
2022	0	3	1	1	395	16,95
2023	0	3	1	1	405	13,60

Forrás: TelR, KSH Tstar

a) Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. §-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

Az Önkormányzati egészségügyi alapellátási kötelezettségének a saját fenntartású védőnői szolgálat működtetésével, valamint a vállalkozó háziorvossal kötött ellátási szerződésekkel tesznek eleget. A védőnői szolgálat finanszírozását OEP és önkormányzati saját források biztosítják. Az intézmények alapfeladatként ellátják a háziiorvosi (felnőtt, gyermek) a foglalkozás egészségügyi feladatokat, a védőnői szolgáltatást, az anya-gyermek és csecsemővédelmi (iskola egészségügyi) feladatokat és egyéb humán egészségügyi tevékenységet végeznek.

Az Önkormányzatok a privatizált háziiorvosi ellátás működtetését lehetőségeik szerint támogatják.

Ennek körében:

- karbantartják és felújítják az orvosi rendelőket,
- a háziorvosokkal kötött szerződés alapján részben magukra vállalják a közüzemi díjakat,
- a rendelőket bérleti díj nélkül bocsátják a háziorvosok rendelkezésére.

A fenti táblázatból is jól látszik, hogy a településen 3 felnőtt részére szolgáltató háziorvos és 1 gyermekorvosi praxis működik, 1 állandó gyógyszerár is van.

A Mezőcsáti kistérségi Egészségfejlesztő Központ Egészségügyi Szolgáltató Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program keretében meghirdetett Kistérségi járóbeteg-szakellátó Központ fejlesztése

címmel kiírt pályázatára benyújtott és támogatásra ítélt pályázat mentén 2008-ban került megalapításra a Mezőcsáti kistérségi Egészségfejlesztő Központ létrehozása és üzemeltetése, illetve ennek útján az alapító tagok fenntartásában működő egészségügyi intézmények, szolgáltatások irányításának hosszú távú összehangolása *céljából*.

A Nonprofit Kft *tulajdonosai egyben tagjai*:

Mezőcsát Város Önkormányzata (gesztor önkormányzat)

Ároktő Község Önkormányzata

Gelej Község Önkormányzata

Igrici Község Önkormányzata

Tiszadorogma Község Önkormányzata

Tiszakeszi Község Önkormányzata

Tiszatarján Község Önkormányzata

Hejőpapi Község Önkormányzata

Mezőnagymihály Község Önkormányzata

A Társaság *fő tevékenységi köre* az általános járóbeteg-ellátás. *Szakrendelőinek* működtetésén túl az Ügyeleti Társulás településein biztosítja a *központi ügyeleti* szolgáltatást, valamint Mezőcsát város *védőnői ellátását* is.

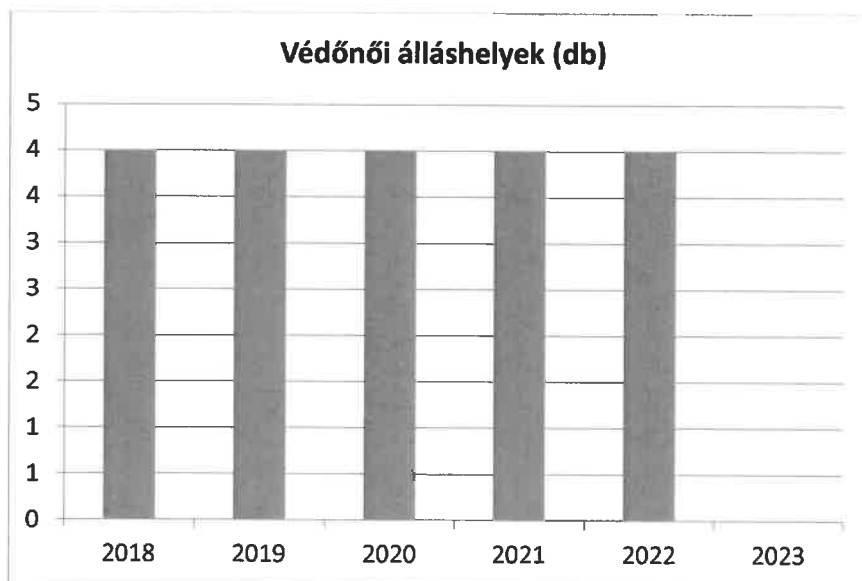
Központi intézkedések folytán az ügyeleti ellátás állami ellátásba került, így az Ügyeleti Társulás megszűntetésre került.

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete döntött a Mezőcsáti kistérségi Egészségfejlesztő Központ Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság megszűntetéséről, és az általa ellátott önkormányzati feladatot a Mezőcsáti Egészségügyi Központ költségvetési szerv általi átvételéről.

A védőnői ellátás folyamatosan megvalósuló ellátás. A védőnői szolgálatot központi döntések során 2023. júniusában átvette az állam.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	4	n.a.	-
2019	4	n.a.	-
2020	4	n.a.	-
2021	4	n.a.	-
2022	4	n.a.	-
2023	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az egészségügyi intézmények középtávú fejlesztési programjai a betegség megelőző programokat, a gyógyító-megelőző ellátást és a szűrővizsgálatok elvégzésének lehetőségét jól szolgálja. Az intézmények törekszenek arra, hogy a felújításra, korszerűsítésre váró épületeket, helyiségeket a betegellátási szükséglethez és igényhez igazítsák. Mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a váró és vizsgáló helyiségek kulturáltak legyenek, kiszolgálják a betegek igényeit. A **Program** megvalósításához az önkormányzatoknak kell biztosítani feltételeket, mivel a fejlesztéseket, felújításokat az OEP nem finanszírozza.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A rehabilitációs és fejlesztő szolgáltatások elérését a járóbeteg ellátás biztosítja reumatológiai és fizioterápiás szakrendelésein keresztül. Egyéb gyógy szolgáltatások igénybe vehetők Tiszaújvárosban és Mezőkövesden.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés ellátásban szerepet vállaló önkormányzati és egyházi intézmények mind a hatályos jogszabályoknak, előírásoknak megfelelően alkalmazzák az egészséges táplálkozásra vonatkozó iránymutatásokat, egyre többször találunk fel főzelékeket, salátákat, alacsony só és fűszer tartalmú ételeket, gyümölcsöket.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az óvodák területén sportudvari részek létrehozása rövid távú feladata közé tarozik. Az iskolákban a mindennapos testnevelés megvalósításának segítése, a gyógytestnevelés körülményeinek javítása, tornatermek ütemezett építése, sportudvarok ütemezett felújítása célja a városnak. A lakossági szabadidősport területén rendszeresen igénybe vehetők a létesítmények, melyek lehetőséget biztosítanak az időskorúak mozgáslehetőségeinek elősegítésére is. Diáksportkörök és egyesületek működnek a városban.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltató központ által igénybe vehető szolgáltatások is elérhetőek a lakosság számára. A gyermekjóléti szolgálat mindenki számára megközelíthetően a város középpontjában található. Évenként nő az itt ellátott kiskorúak száma. Szociális étkeztetésben egyre többen részesülnek. Emelkedik a házi segítségnyújtásban résztvevők száma is. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők száma is évről-évre nő.

g) drogprevenciós szolgáltatások

Napjaink egyik jelentős problémája a kábítószer fogyasztás és az azzal való egyéb visszaélések. Prevenációs tevékenység folytatására elsősorban pályázatok keretén belül, illetve a rendőrség programjain keresztül valósítunk meg.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem történt hátrányos megkülönböztetés, az önkormányzat intézményeinek dolgozói törekednek az egyenlő bánásmód követelményeinek betartására.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Kiemelt fontosságú a városban élő fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők, idősök, gyermekek ellátása mind szociális, mind az egészségügy területén.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A kulturális szakterület a rendszerváltozás után sokáig nélkülözte az új szabályokat, a 60-as, 70-es évek jogszabályai hatályban voltak ugyan, de alkalmazhatatlanná váltak. A rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény teremtette meg a lehetőséget a helyi televíziózás átszervezésére. A kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (az ún. kulturális szaktörvény) meghatározta a muzeális intézmények, könyvtárak feladatait, szabályozta a közművelődés feltételeit, az önkormányzatok feladatait a közművelődés területén, egyebek közt azt is, hogy minden települési önkormányzatnak meg kell alkotnia a helyi közművelődési rendeletét. A szaktörvény kimondja: „Mindenkinek joga, hogy megismerhesse a kulturális örökség javait és ezek jelentőségét a történelem alakulásában, a nemzeti, nemzetiségi és etnikai kisebbségi önismeret formálásában, valamint ezek védelmével kapcsolatos ismereteket a muzeális intézmények tevékenysége, a könyvtári szolgáltatások, az oktatás, a közművelődés, az ismeretterjesztés, a sajtó és a tömegtájékoztatás útján; igénybe vegye a nyilvános könyvtári ellátás rendszerét, a muzeális és közművelődési intézmények szolgáltatásait; műveltségét, készségeit életének minden szakaszában gyarapítsa, közművelődési jogainak érvényesítése céljából közösséget hozzon létre, s külön jogszabályban meghatározottak szerint szervezetet alapítson, működtessen; e törvény szerint művelődési céljai megvalósításához közművelődési színteret, szervező, szervezeti és tartalmi segítséget kapjon.”

a) közösségi élet színterei, fórumai

A város és vele együtt működve kistérség településeinek képviselő-testületei elfogadták a közművelődési koncepcióikat. A koncepciókban az esélyegyenlőség jegyében került

megfogalmazásra és az alapelvek között megtalálható cél, hogy a művelt középréteg kiszélesítésére kell törekedni, a kulturálisan kiszolgáltatott rétegeket védeni kell. Az alapelvek között szerepel még a meglévő intézmények megtartása, működésük segítése, fejlesztése, a lakosság szükségleteinek megfelelő művelődési önszerveződő egyesületek, körök, klubok alapítványok létrejötte.

A koncepciók alapján a konkrét feladatok egyebek közt:

- Az önkormányzatok a rendelkezésére álló eszközökkel elő kívánják segíteni a város műveltségi színvonalának általános emelkedését.
- Folyamatosan törekedni kell a községeknek és a városhoz képest mutatkozó lemaradásának csökkentésére, felszámolására.
- Elő kell segíteni az esélyegyenlőség minél teljesebb megvalósítását a kistérségen belül, illetve a lakosság egyes rétegei, csoportjai és az egyes polgárok között.
- Ösztönözni és segíteni kell a kisebbségi kultúra ápolását-fejlesztését.
- A településeken az idős korosztály képviselőinek nagy száma indokolja a számukra szervezett szabadidős programok bővítését.
- A hátrányos helyzetű polgárok számára a családsegítő, oktatási és közművelődési intézmények aktív közreműködésével fokozott segítséget kell biztosítani a művelődés értékeinek megismerése és befogadás terén.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A képviselő-testületek elfogadták az önkormányzatok közművelődési feladatairól és a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról szóló rendeleteiket. A rendeletek az önkormányzatok közművelődési feladatai között sorolta fel egyebek közt a hátrányos helyzetű rétegek kulturális elesettségének mérséklését, a gyermekek és a fiatalok művelődési, művészeti és közösségi életének segítését, az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra megismerését, gyarapítását.

A közösségi házakat elsősorban nyugdíjas korú, óvodás és kisiskolás korú gyermekek és szüleik látogatják. A tevékenységekben hangsúlyos szerepet kapnak a gyermek és ifjúsági korosztály számára szervezett tanfolyamok, klubok, szakkörök.

A szabadidő központok az információs irodai feladatok ellátására koncentrálnak.

A kiállítótermek lényegében helytörténeti gyűjtemények állandó kiállítására adnak lehetőséget, így biztosítva a gyermek- és ifjúsági korosztály számára a települések gyökereinek megismerését, elősegítve a felnőtt és az idős korosztály kötődését a települési hagyományokhoz, folyamatos kiállításokat szerveznek. A kiállítótermekben információink

szerint vakok számára nem rendeznek kiállítást, mivel sem a gyűjtőkör, sem a felszereltség nem teszi ezt lehetővé. Több helyen, az épületeken belüli nagy szintkülönbségek áthághatatlan akadályt jelentenek a mozgáskorlátozottak számára.

Az iskolai közművelődés fontos alapja a szabadidő kulturált eltöltése. Az iskolák, gazdag szakköri tevékenységek jellemeznek. Az oktatási intézményekben alapfeladat a művelődési értékek megismertetése. (A pedagógiai programjaik és a NAT tartalma szerint.) Ezt szélesíti és mélyíti a tehetséggondozás és az egyéb szakköri foglalkozások, a kulturális programok csoportos látogatása (színház, mozi, múzeumlátogatás).

A könyvtárakba beiratkozók száma magas. Mindegyik oktatási intézményben működik iskolai könyvtár. A könyvtár számítógépparkkal rendelkezik, ahol az internetezni vágyók számára minden lehetőség adott. A könyvtári szolgáltatás működtetése, a könyvellátás, a szakszerűség biztosítása, az információs igények gyors, színvonalas kielégítése, valamint a települések művelődési lehetőségeinek javítása, az infrastrukturális hátrányok csökkentése, s az itt élők esélyének növelése a tanulásra, az információszerzésre. Fontos a könyvtárak együttműködésének korszerűsítése, aktív információs kapcsolat kialakítása.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A városban működő iskolák diákjai, tanáraik segítségével önkéntes munkát végeznek. Ide sorolható az idősekkel foglalkozó intézményekben különféle szolgáltatások

De számtalan civil szervezet is kiveszi részét különféle támogatásokkal (pl. sport, gyermeknap rendezvények, mélyszegénységben élők megsegítésében).

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

Mezőcsáton, bár jelentős számú roma közösség él kultúrájuknak, hagyományaiknak a megtartása nem jellemző.

e) helyi lakossági önszerveződések

A város életében nagy hagyománya van a lakossági önszerveződéseknek. Az egyik legnagyobb múlttal rendelkező szervezet a városi sportegyesület, amely fennállása alatt több néven vett részt a térségi és megyei sportéletben különböző szakosztályokat indítva. Jelenleg a labdarúgó szakosztály a domináns.

Ezen felül működik MMA csoport, különböző torna lehetőségek is vannak, és még mindig létezik a Ju Jitsu csoport is.

E mellett a több, mint száz éves önkéntes tűzoltó egyesület önzetlenül végzi a város és a térség káreseményeinek elhárítását. Vannak iskolai, óvodai és egyházi civil szervezetek, színjátszó csoport, amely Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig című darabjával japán fesztiválon is járt.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Mezőcsáti Cigány Nemzetiségi Önkormányzat aktívan működik. Mezőcsát Város önkormányzata előtt képviseli a településen élő roma lakosság érdekeit. Igyekszik számukra is élhetőbbé tenni a várost.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség	közmunkaprogramba való bevonás munkahely teremtést ösztönző pályázati források
szegregáció	szegregáció megszüntetését célzó pályázati források

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 950	2 962	5912	49,90%	50,10%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			207	3,50%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	503	447	950	8,51%	7,56%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	106	83	189	1,79%	1,40%

Forrás: TelR, KSH Tstar

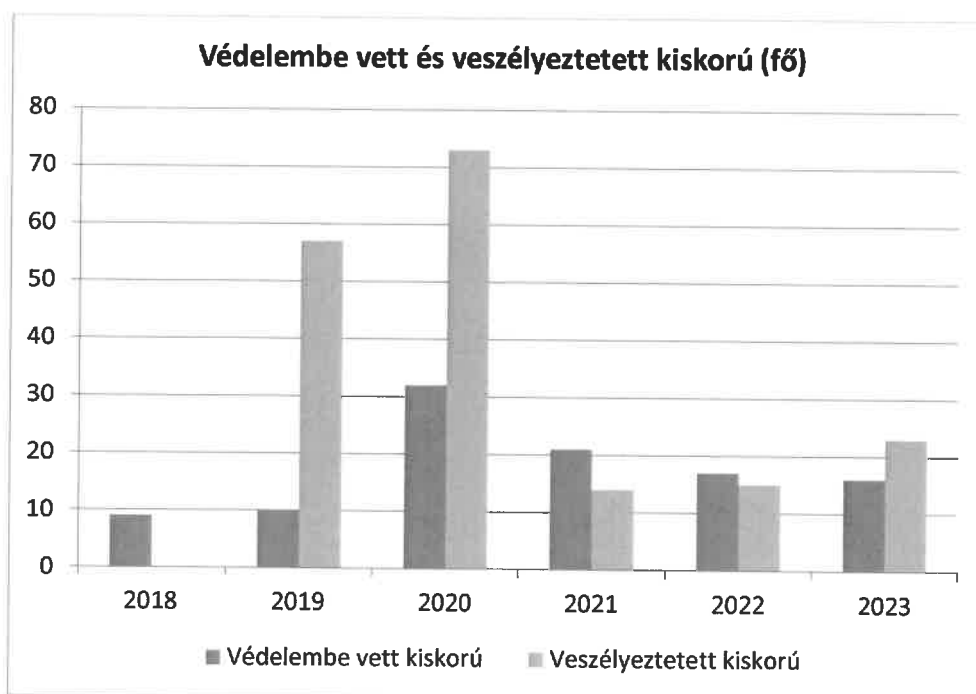
A fenti táblázatban jól látszik a teljes lakosságra mutatóan a 0-17 éves korosztályok száma és aránya a 0-2 évesek kivételével nemekre is lebontva. Jól látható az, hogy a teljes lakosság mintegy 20% -a tartozik ebbe a korcsoportba.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekek, fiatalok az egyik legveszélyeztetettebb része a társadalomnak. Számos olyan tényező van, amely alapján a szociális ellátó rendszer látókörébe kerülhetnek.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	9	0
2019	10	57
2020	32	73
2021	21	14
2022	17	15
2023	16	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetettség több ok miatt alakulhat ki, legjellemzőbb, hogy nem állnak rendelkezésre azok az anyagi javak, amelyek egy gyermek megfelelő neveléséhez szükségesek. Ezen túl fellelhetőek olyan okok is, amelyek olyan magatartási formákat feltételeznek, amik veszélyeztetik a gyermek szellemi és fizikális fejlődését, ilyenek például az alkoholizmus, a családon belüli erőszak, a kábítószer fogyasztás. Vagy ezek együttes megléte.

A veszélyeztetettség feltárásában a gyermekvédelmi rendszer egyik legmeghatározóbb tényezője a jelzőrendszer, és annak megfelelő működése. A jelzőrendszerben részt vesznek:

- egészségügyi szolgáltatást nyújtók (védőnők, házi orvosok, házi gyermekorvosok),
- személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók (családsegítő),
- köznevelési intézmények,
- rendőrség,
- ügyészség,
- pártfogói felügyelet,
- áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok.

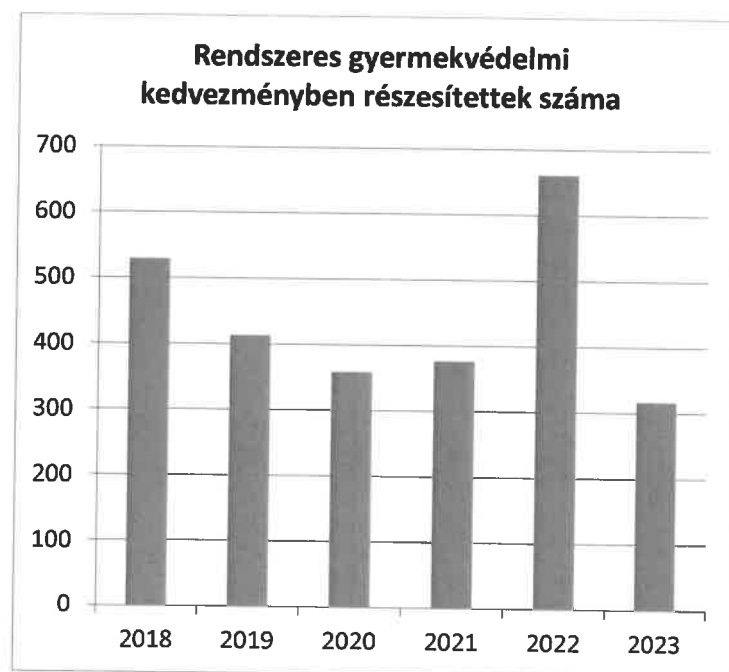
A fenti intézmények (továbbiakban: a jelzőrendszer tagjai) kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál, illetőleg hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása esetén.

A védelembé vételi eljárás során a gyámhatóság sokoldalú bizonyítást folytat, melyhez a családgondozó részletes javaslatán túl a védőnők, gyermekorvosok, egészségügyi intézmények szakemberei, bölcsődék, óvodák, iskolák pedagógusai, gyermekvédelmi felelősei, a lakókörnyezetben élők összegző tapasztalataira is szükség van.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	529
2019	414
2020	359
2021	377
2022	661
2023	317

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma 2013 óta folyamatosan csökken. A kedvezményben részesülő gyermekek jogosultak az ingyenes tankönyvek igénybevételére is. Sok más szociális alapon nyújtható támogatáshoz hasonlóan itt is észlelhető, hogy a szabályozásban szereplő értékhatár nincs összhangban a napjainkra kialakult jövedelmi viszonyokkal.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A 4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők számáról nincs adat.

Városunkban erről pontos kimutatás nincs, de az önkormányzat a hátrányos helyzetű, vagy alacsony jövedelemből élő személyeket és családokat a támogatási rendszer megteremtésével, fenntartásával segíti. Sajnos nem tudják valamennyi kritikus élethelyzetre megteremteni a segítségnyújtás lehetőségét. Különös figyelmet fordítanak a lakhatás megőrzésének támogatására, a kiskorút nevelő családok óvodáztatási, iskoláztatási költségeinek csökkentésére, az időskorúak támogatására, stb. Az alapszolgáltatások megszervezésével segítséget nyújtanak a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Rendkívül magas a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma, és ezen belül pedig azon gyermek száma, akiknek a szülei nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetről.

Gyermekek után járó ellátások, kedvezmények: családi pótlék, nevelési ellátás, iskoláztatási támogatás, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, anyasági támogatás, gyermekápolási táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, gyermekek után járó pótszabadság, az apát megillető szabadság. A gyermeket nevelő szülők egyéb ellátásai: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, óvodáztatási támogatás, gyermektartásdíj megelőlegezése, étkezési térítési díjkedvezmény, ingyenes tankönyvellátás, étkezési támogatás, babakötvény.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Gyermekeitkeztetés tekintetében a Gyvt.-ben foglaltaknak megfelelően 3 jogcímen lehet a térítési díjkedvezményeket igénybe venni. Három- vagy többgyermekes család gyermekeként, tartós betegség vagy fogyatékosság fennállása esetén, valamint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság fennállása esetén.

Az étkeztetés nyilvántartása a fentiekhez képest nehezebben megközelíthető. A statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre.

A nyári étkezés gyermekétkeztetés folyamatosan működik a városban. A Mezőcsáti Élelmezési Központ hatékony munkájának köszönhetően egyre többen veszik igénybe minden évben.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nincs adatunk arra vonatkozóan, hogy lenne olyan gyermek a városban, aki nem rendelkezik magyar állampolgársággal.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői

Nincs adatunk arra vonatkozóan, hogy lenne ilyen státuszú gyerek a városban.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek óvodai, iskolai ellátása biztosított, hiszen a város könnyen megközelíthető mindegyik szegregátumból autóbusszal, illetve gyalogosan is. . A 0-3 éves korosztályt tekintve a bölcsődei ellátás igénybevétele a szegregátumban élők között nem gyakori, mivel a szoros családi kötelékek miatt a gyermek családban történő napközbeni ellátása megoldott.

Ők jellemzően csak az óvodai ellátást veszik először igénybe. Ha védőnő vagy gyermekjóléti szolgálat javasolja egy gyermek felvételét a bölcsődébe, az a jogszabályi előírások figyelembevételével elsőbbséget élvez minden más felvételre váró előtt, de ez a gyakorlat nem jellemző a városban. A köznevelési törvény alapján 2014. szeptember 01. napjától a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A változás várhatóan plusz terhet ró majd az intézményrendszerre, ugyanakkor a felzárkózás szempontjából előremutató módosítás.

A szegregátumban élő gyermekek egészségügyi ellátása, a szolgáltatáshoz való hozzáférése megoldott. A város területén működő gyermekorvosi körzetek a szegregált területeket is lefedik. Az ellátások igénybevétele tekintetében nagy szerepe van a védőnői hálózatnak. A hálózat – a gyermekorvosi ellátáshoz hasonlóan – szintén területi ellátási körzetek formájában működik, az érintett területet magába foglalva.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A jelenlegi szabályozás szerint hátrányos helyzetű az a gyermek, aki a fentiekben részletezett rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, továbbá halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és törvényes képviselőjét ellátó szülőjének 8 általánosnál nincs magasabb iskolai végzettsége.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó kedvezményeken túl egyéb juttatások/kedvezmények is érvényesülnek, továbbá különböző pályázati lehetőségek állnak előttük:

- óvodáztatási támogatás: pénzbeli támogatás, amely a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járását hivatott elősegíteni.
- „Útravaló” ösztöndíjprogram: az általános iskola 7-8. osztályos tanulói és középiskolások pályázhatnak ezen ösztöndíjra, egy választott tanárral (mentorral) közösen,
- a felsőoktatási intézménybe jelentkezők többletpontokra jogosultak és kedvezményekben részesülnek a felvételi eljárás során.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

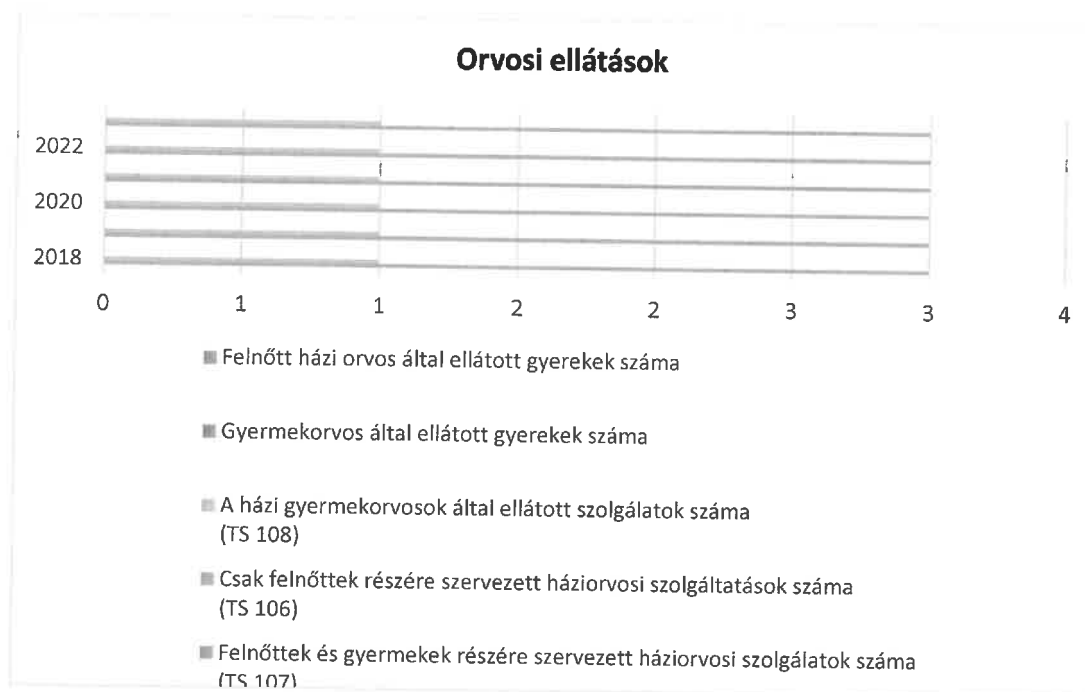
A védőnői állások tekintetében az állandóság jellemző, hiszen 2015-öt megelőzően is 4 státusz volt a városban. A 2015 utáni időszakban egyedül 2017-ből nincs adat sem a státuszok számát, sem az egy védőnőre jutó gyermekek számát illetően.

Utóbbi mutatóból jól látszik, hogy az adattal rendelkező években egy védőnőre közel 50 gyermek jutott.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	3	1	n.a.	n.a.
2019	0	3	1	n.a.	n.a.
2020	0	3	1	n.a.	n.a.
2021	0	3	1	n.a.	n.a.
2022	0	3	1	n.a.	n.a.
2023	0	3	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A városban mind a háziiorvosi ellátás, mind a gyermekorvosi ellátás biztosított. A gyermekorvosi körzetben betöltött a státusz.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek számáról a 2015-2020 közötti időintervallumban nincs adat önkormányzati bölcsőde vonatkozásában.

A Mezőcsáti Református Egyházközség tart fenn egy 24 férőhelyes bölcsődét, amely maximális kihasználtsággal működik.

2021. február végén kapott működési engedélyt a Mezőcsáti Városi Bölcsőde, ami azóta is maximális, azaz 24 beíratott gyerekkel működik, folyamatosan várólista van. Ez alapján került megtervezésre és benyújtásra RRF program keretében egy új, szintén 24 férőhelyes bölcsőde építését célzó pályázat.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások

A családok támogatását, a gyermek védelmét segíti a Mezőcsáti Kistérség Humánszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége.

A Gyermekjóléti Központ keretén belül gyermekjóléti szolgáltatást, illetve az iskolai és óvodai szociális munkát. A gyermekjóléti szolgáltatás elsődleges feladata a gyermek családban történő

nevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése.

A gyermekjóléti alapellátások hozzájárulnak a gyermek családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, illetőleg a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez.

Az alapellátás személyes gondoskodás körébe tartozó pillérjai:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde, családi napközi)
- gyermekek átmeneti gondozása.

E mellett a TUDOD-E TANODA működése is kiemelendő, hiszen az ott folyó munkának köszönhetően az iskolai hátrányok leküzdése is egyre sikeresebb.

Mezőcsáton Biztos Kezdet Gyerekház nem működik.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

A gyermekek napközbeni ellátásának két formája valósul meg Mezőcsáton. A 0-3 éves korosztály számára elérhető a bölcsődei szolgáltatás egyfelől a Mezőcsáti Református Egyházközség fenntartásában lévő 24 férőhelyes bölcsődében, másfelől az önkormányzat által fenntartott Mezőcsáti Városi Bölcsődében egyelőre szintén 24 férőhellyel.

A városi bölcsőde a munka világába visszatérő szülők gyermekein kívül fogadja azokat a gyermekeket is, ahol védőnői ajánlásra kell megvalósítani a napközbeni elhelyezést, ellátást. Ezeknél a gyerekeknél a családi háttér, a veszélyeztetettség indokolja a bölcsőde igénybevételét.

A napközbeni ellátások másik formája az óvodai ellátás. Itt a 3-7 éves korosztályba tartozó gyermekeket fogadja az intézmény. Az önkormányzat fenntartásban lévő Mezőcsáti Napocska Óvoda két telephelyen működik a Hősök terén és az Árpád utcában. A férőhelyek száma telephelyenként 75 fő. A két óvodában 3-3 csoport működik.

Mind a két intézmény, azaz a bölcsőde és az óvoda is a saját szakember gárdáján kívül külső segítséget is igénybe vesz leginkább Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat mezőcsáti intézményén keresztül.

A Mezőcsáti Református Egyházközség fenntartásában lévő bölcsődéről, óvodáról és általános iskoláról nincs információ.

f) gyermekvédelem

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerült gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét:

- pénzbeli és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás nyújtó intézményi ellátások/gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások
- hatósági intézkedések (gyámügyi igazgatási feladatok) biztosítják.

A pénzbeli és természetbeni ellátások, valamint a gyermekjóléti ellátások már korábban kifejtésre kerültek.

A gyámhatóság hatáskörébe tartozott a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó intézkedések közül:

- a gyermekek védelembe vétele, annak felülvizsgálata, megszüntetése,
- a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezése

A településen a feladat ellátását a Mezőcsáti Kistérség Humánszolgáltató Központ végzi a hatályos jogszabályoknak megfelelően.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A városban gyermekek részére nem működik sem átmeneti elhelyezésre, sem állandó elhelyezésre lehetőséget adó intézmény.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A városban található sport-, szabadidős épületek akadálymentesítése megtörtén, így a fogyatékkal élők is könnyedén tudják használni.

i) *gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv*

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A rossz szociális körülmények között élő, anyagi nehézségekkel küzdő családok gyermeki közül otthonukban sokan nem jutnának megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz. A kötelező támogatásokon, segélyeken felül az önkormányzatok többféle eszközzel támogatják a rászoruló családok gyermekeit. Az önkormányzatok a normatív kedvezmény felett étkezési térítési díjkedvezményt biztosítanak, amelyet szociális alapon lehet igénybe venni. Méltányosság gyakorlására az intézményvezetők kaptak lehetőséget.

j) *eltérő kultúrájú, vagy hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok*

Mivel Mezőcsát lakossága, az itt élő gyermekek közössége kulturális szempontból homogénnek mondható leginkább a hátrányos és a nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programokról eshet szó. Erről elmondható, hogy a városi a bölcsődei, az óvodai programok, a Mezőcsáti Művelődési Központ és Könyvtár rendezvényei mindenki számára egyformán elérhetőek, illetve az állami fenntartású Egressy Béni Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola is olyan programokat valósít meg, amelyek nem tesznek különbséget a különböző háttérrel rendelkező gyermekek között.

k) *hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei*

Alapvető törvényi előírás, hogy a szociális és egészségügyi ellátások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét minden esetben szem előtt kell tartani. Amennyiben az ügyfél, kliens ezen elv megsértése, vagy bármely más tárgyban úgy érzi sérelmet szenved, a fenntartóhoz fordulhat panasszal, amelyet minden esetben ki kell vizsgálni és írásban reagálni kell az ügyfél felé. Lehetőség van a panaszosnak a betegjogi, ellátott jogi, gyermekjogi képviselőkhöz is fordulni, elérhetőségük valamennyi szociális és egészségügyi egységben kötelezően kifüggesztésre került. Településünkön nem fordult elő hátrányos megkülönböztetésről érkező jelzésnek.

l) *előnyben részesítés hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül*

A fent említett kedvezményes étkeztetés, kedvezményes önkormányzati és egyházi táborok.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- valamely személy vagy csoport jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, valamint a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény alapján a fogyatékkal élő gyermek, tanuló nevelése-oktatása az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, vagy a többi gyermekkel, tanulóval együtt folyhat. Az integrált oktatás jogi kereteit a közoktatási törvény, és a település biztosítja. Az általános iskola alapító okirata szerint, mindenki integrált oktatásban vesz részt. Ez a rendszer az intézményi keretek között és azon túl zajló nevelés és oktatás valamennyi színterét, tevékenységi formáját, nevelési-, tanulási- és oktatásszervezési eljárását áthatja, egy olyan rendszert alkotva, ahol egymást erősítve, bevonnak valamennyi érintett felet a teljes körű személyiségfejlesztés érdekében, és az eredményesség érdekében.

Eredményes iskola:

Adott intézmény adottságait, erőforrásait figyelembe véve ér el relatíve magas teljesítményt.

Eredményesnek tekinthető az adottságai alapján várhatónál jobban teljesítő iskola.

- Dimenziói: tudásszint, sikeres szocializáció, kedvező munkaerő-piaci esélyek, társadalmi tőke.

Az eredményesség egyik eszköze az inkluzív nevelés. Ez legyen az alapvető intézményi szemlélet, mely a gyermekek, tanulók egyéni különbségeit (társadalmi, kulturális, biológiai) együttesen, teljes mértékben figyelembe veszi és azokból kiindulva, azokra építve alakít ki befogadó környezetet személyi, tárgyi és pedagógiai vonatkozásban, mely biztosítja a hatékonyság, eredményesség és méltányosság hármasságának megvalósulását. Másik fontos eszköz: a multikulturális nevelés. A multikulturális nevelés arra törekszik, hogy a

különböző kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést megalapozó kognitív, verbális és nonverbális készségeket fejlesszen ki, a más csoportokkal való kommunikációt lehetővé tevő képességekkel együtt. A multikulturális nevelés során tanítani kell a kulturális különbségek és a társadalomban levő emberi viszonyok jellegzetességeit, és alkalmat kell teremteni a kulturális pluralizmusra és a toleranciára való képességek kialakulására. Ezt nagymértékben segítheti a kulturális sokféleséget elismerő és reprezentáló intézményi környezet, mely kedvező hatással lehet a tanulók motiváltságára is.

Az iskolákban dolgozó pedagógusok naponta megtapasztalják, hogy az integrált osztályokban tanuló gyerekek között óriási különbségek mutatkoznak. A másság tükröződik a képességekben, a neveltségi szintben... minden egyes gyermek más-más fejlettségi fokon álló egyéniség. Ezért is fontos, hogy megfelelő végzettségű szakemberek tevékenykedjenek az intézményekben. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése-oktatása a pedagógusok számára sokszor igazi szakmai kihívást jelent, és folyamatos továbbképzést is igényel.

Az elmúlt évtizedek kutatásai rámutatnak: a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek sajátos, egyéni bánásmódot kívánó fejlesztési igénye mögött döntő többségében nem értelmi fogyatékoság áll. Hanem amikor a mérések eredményei az alacsonyabb képesség és IQ mutatókat tükrözik, akkor a háttérben a hátrányos szociokulturális vagy ingerszegény környezet tényezőiből adódó elmaradást kell meglátnunk. E gyermekek fejlesztési igénye következetes, célzott pedagógiai támogatással az átlagos fejlesztési igényekhez igazítható.

A személyiség fejlesztéséhez elengedhetetlen, hogy a gyermek, a tanuló az éppen aktuális egyéni fejlettségi szintjének megfelelő tevékenységeket végezhesse az intézményben, tehát a külső hatások a megfelelő belső fejlettségi szakaszban érik a gyermeket, tanulót. Ezzel nemcsak a tanulási folyamatban lesz sikeresebb, hanem munkakedve is nő. A települések közoktatási intézményeiben dolgozók mindent megtesznek, hogy a településeken élő gyermekek, tanulók megfelelő szakmai, illetve tárgyi feltételek között nevelődjenek, tanulhassanak.

A lemorzsolódási, továbbtanulási, kompetenciamérési eredmények javítása érdekében az érintett tanulók körében differenciált tanórai tanulásszervezéssel, valamint fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó és az érdeklődési körnek megfelelő szakköri tanórán kívüli foglalkozások biztosításával, s azokba történő bevonásukkal folyamatosan javuló mutatókat lehet elérni.

A gyerek személyiségének figyelembevétele a pedagógia számára tehát tulajdonképpen azt jelenti, hogy differenciál – mégpedig – a tananyag elsajátításában, a bánásmódban és az értékelésben egyaránt.

A legkevésbé biztosít egyenlő esélyt a gyermeknek: az alacsonyabb iskolai végzettség, a kulturális javakkal kevésbé ellátott, szegényebb család. A probléma megoldására az általános iskolák számára az IPR30 program megoldást jelenhet. Az iskolai integrációs program alkalmazásához viszont elengedhetetlen néhány olyan szervezési, intézményi feltétel, amely biztosítja azokat a kereteket, amelyekben belül az integráció működni tud. Az iskola élete több ponton is átalakulhat.

Az IPR működtetése során az intézményekben alapvető feltétel:

- _ a be-és elfogadó szemlélet,
- _ a gyermek-és tanulóbarát környezet,
- _ az integrációt támogató új tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása a nevelés, tanulás-tanítás folyamatában,
- _ a széleskörű tevékenységformák biztosítása,
- _ az egyéni bánásmód, az optimális fejlesztés,
- _ a kapcsolatfejlesztés, a párbeszéd.

Az intézményekben a gyerekek képességeit differenciált tanulásszervezéssel, tanórák utáni korrepetálással, fejlesztő tanár alkalmazásával, tehetséggondozással, illetve a tehetséggondozás egyéb formáival (szakkörök, versenyek) fejlesztik. A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer az együttnevelés pedagógiai esélyeit jelentősen növelik. Van megfelelő számú számítógép.

Az intézményekben a gyerekek képességeit differenciált tanulásszervezéssel, tanórák utáni korrepetálással, fejlesztő tanár alkalmazásával, tehetséggondozással, illetve a tehetséggondozás egyéb formáival (szakkörök, versenyek) fejlesztik. A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer az együttnevelés pedagógiai esélyeit jelentősen növelik. Van megfelelő számú számítógép, illetve vannak olyan intézmények ahol rendelkezésre állnak interaktív táblák is.

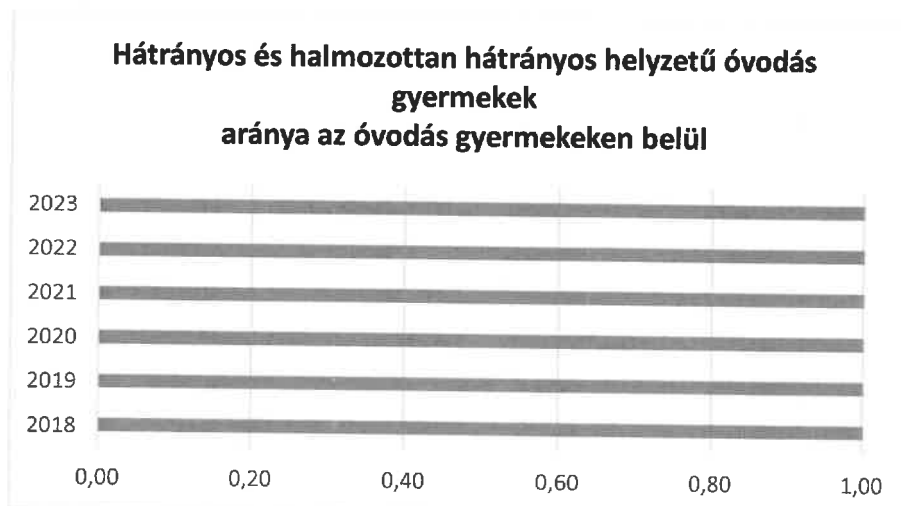
Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermekek testi, lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül: az egészséges életmód kialakítása, az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása, az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása. A családok romló körülményei miatt előtérbe került a szociális funkció (esélyegyenlőség biztosítása). Az egész napos ellátással tudják az óvodák megteremteni a gyermekek egészséges ellátásnak és az egyénre szabott fejlesztésnek a feltételeit. Egyre több óvoda foglalkozik kiemelten környezetvédelmi, illetve az egészséges

életmódra neveléssel. Az óvodai nevelőmunka az óvodai nevelés országos alapprogramjával összhangban lévő saját nevelési program alapján folyik az egyes intézményekben, mely biztosítja az óvodai nevelés sokszínűségét, ugyanakkor az általános társadalmi igények megjelenését.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezései szerint 2014 szeptemberétől kötelező óvodába járni a 3. életévüket betöltött gyermekeknek, mely rendelkezés a szociális hátrányból adódó különbségek kompenzálását, illetve a könnyebb felzárkóztatást hivatott szolgálni.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	222	95	42,79
2019	229	36	15,72
2020	219	31	14,16
2021	213	26	12,21
2022	229	14	6,11
2023	215	19	8,84

Forrás: TeIR, KSH Tstar

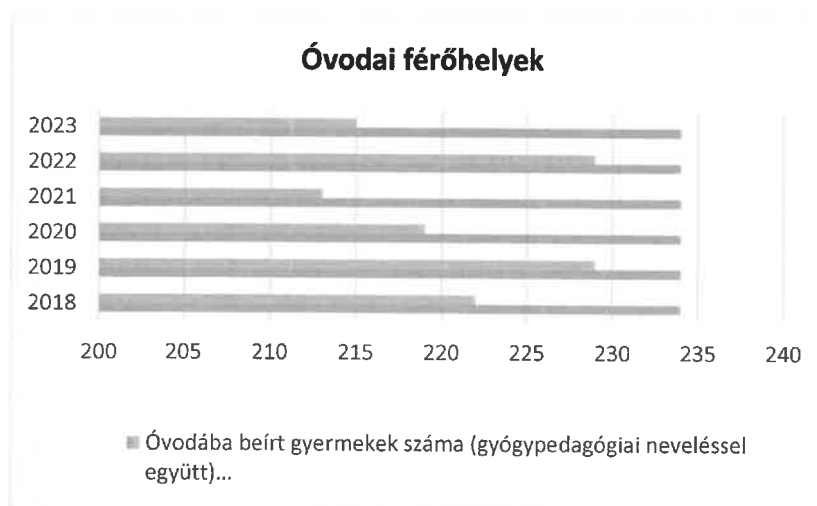

A városban az óvodáztatási feladatok ellátása, önkormányzati fenntartásban, két épületben, két telephelyen zajlik. A fenti táblázatban láthatóak a létszámadatok. Ezen túl Mezőcsáton működik

egy, a Mezőcsáti Református Egyházközség által fenntartott intézmény is. A fenti táblázat az oda vonatkozó adatokat is tartalmazza.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	9	234	3	222	0	0	25
2019	n.a.	9	234	3	229	0	0	25
2020	n.a.	9	234	3	219	0	0	24
2021	n.a.	9	234	3	213	0	0	24
2022	n.a.	9	234	3	229	0	0	25
2023	n.a.	9	234	3	215	0	0	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

A 3-6 éves korosztályra vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal. A táblázatból kiolvasható azonban, hogy a három feladat ellátási helyen nincsenek maximálisan kihasználva a

rendelkezésre álló férőhelyek. A TEIR rendszerből nyer adatok tartalmazzák a református óvoda létszámát is.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	27	2	19,85	14,18
2019	0	27	2	20,00	12,41
2020	0	28	2	20,32	11,95
2021	0	27	2	20,85	10,30
2022	0	27	2	20,74	12,32
2023	0	28	2	19,82	13,15

Forrás: TEIR, KSH Tstar

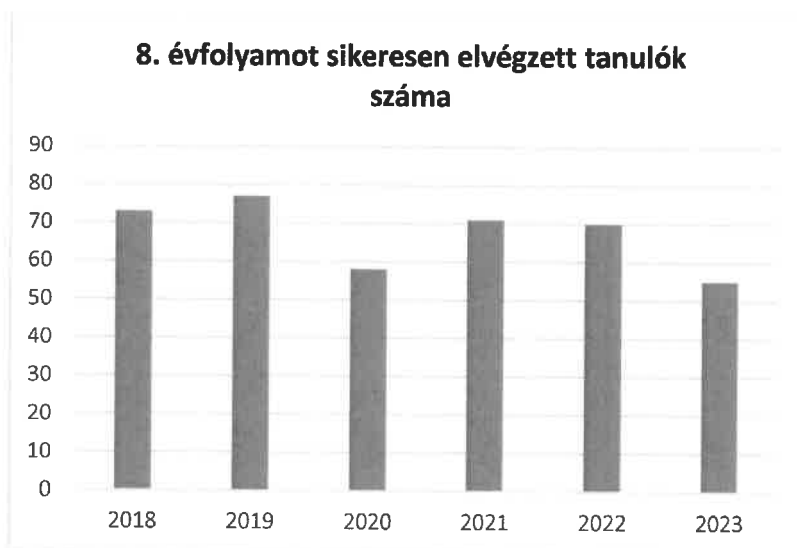

A fenti táblázatból látszik, hogy az általános iskolai osztályok száma, illetve az egy általános iskolai osztályra jutó tanulók létszáma is állandónak mondható. Ez az adatsor is tartalmazza az egyházi iskola adatait.

Az eredményességet tekintve romló tendencia látható a 2014/2015 és a 2019/2020-as tanévek között.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	73
2019	77
2020	58
2021	71
2022	70
2023	55

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolák mellett középfokú oktatási intézmény is működik a városban. A 60-as években alapított intézmény kezdetben hagyományos gimnáziumi osztályokkal működött, majd kiegészült a képzés közgazdasági szakközépiskolai osztályokkal. Napjainkban a Miskolci Szakképzési Centrum fenntartása alatt ismét átalakulóban van a képzési rend.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Mind az óvodásban, mind az iskolában megfelelő számú szakember biztosítja a teljes körű ellátást a gyermek számára.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Nincs hátrányos megkülönböztetés az oktatás területén, minden önkormányzati intézmény törekszik az esélyegyenlőség leghatékonyabb megvalósítására.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A városban működő minden iskola azért dolgozik, hogy az eredményesség és a hatékonyság javuljon.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

Településünkön a hátrányos helyzetű fiatalok oktatása, felzárkóztatása sikeresen megtörténik az intézményeken belül, és pályázatok útján is.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szünidei programok hiánya	Szünidei programok megvalósítása
Szegregáció	szegregáció megszüntetését célzó pályázati források
Korai iskolaelhagyás, kevés tanulási motiváció	ösztöndíj programok; életpályák bemutatása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban a nemek közötti egyenlőség tekintetében a legfontosabb annak az elérése, hogy a nőket az élet minden területén ugyanazok a jogok illessék meg, mint a férfiakat. Legyen szó a családban betöltött helyükről és szerepükről vagy a munka világában betöltött helyükről, pozícióikról.

E tématerületnél kiemeljük – az egységes szemlélet miatt - a vonatkozó jogszabályokat. Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piacviszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A teljes lakosság körében a férfiak között magasabb a munkavállalási korúak száma, illetve a munkanélküliek száma is. A foglalkoztatottakra vonatkozóan nincs adatunk.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Napjainkban fontos szerepet játszanak a foglalkoztatást segítő és képzési programok. Ezek elsődleges célja, hogy a munkanélküliség csökkenjen. A programokban ugyanúgy részt vesznek a nők, mint a férfiak, mivel a képzés ideje alatt nyújtott támogatás is belekerül a családi kasszába.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Elmondható – általánosságban férfiakra és nőkre vetítve is, hogy az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező személyek egyre nehezebben tudnak elhelyezkedni. Ez a nők esetében hatványozottan igaz, hiszen míg a férfiak képzettség nélküli fizikai munkát is el tudnak látni, addig a nők erre nem képesek. Ezért is egyre fontosabb a nők képzése, tudásszintjük emelése, kompetenciáik bővítése. Hiszen minél képzettebbek annál nagyobb az esélyük az elsődleges munkaerőpiacra bekerülni, ott tartósan munkát vállalni, felvenni a versenyt a férfiakkal.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Országosan, sőt világviszonylatban is elvárás és törekvés, hogy a nők bérezését a férfiakéval egy szintre emeljék, megszüntetve ezzel az e téren létező hátrányos megkülönböztetést.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci helyzetének szempontjából fontos, hogy a településen milyen lehetőségek vannak a gyermekek napközbeni ellátására.

Településünkön működnek óvodák és általános iskolák. A bölcsődei ellátás csak a Mezőcsáti Református Egyházközség intézményében korlátozottan- az intézmény befogadó képessége 24 fő – érhető el.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Településünkön a védőnői hálózat hatékonyan működik. Biztosítja a gyermek és az anya védelmét is. A védőnői szolgálat biztosítja a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését is. A tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadásával és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedésekkel hozzájárulnak ahhoz, hogy a nők ne legyenek kiszolgáltatott helyzetben, legyenek tisztában lehetőségeikkel, a rendelkezésre álló eszközökkel.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Mezőcsáton a vizsgált időszakban nem történt a nők ellen irányuló nyilvánosságra kerülő családon belüli erőszak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Mezőcsáton nem működik sem anyaoththon, sem átmeneti családi otthon. A legközelebbi ilyen jellegű intézmény a megyeszékhelyen, Miskolcon található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Településünkön jellemző, hogy az intézmények, civil szervezetek élén női vezetőt találunk.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Helyi szinten a legáltalánosabb problémák, amik a nőket foglalkoztatják, a munkanélküliség, a képzettségbeli hiányosságok, az anyaságból adódó kérdések és problémák, illetve az elszigetelődés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség	Képzési programok körének szélesítése, tájékoztatás a lehetőségekről
Szegregáció	szegregáció megszüntetését célzó pályázati források
Szabadidős programok hiánya	célzó pályázati források bevonása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. Az öregek aránya a Föld teljes népességét figyelembe véve 2000-ben 10 % volt, 2050-ben 25 % körül várható, míg ez az arány Európában 36-37 %-os mértéket mutat. Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországon is jellemző. Folyamatosan, az utóbbi években pedig gyorsuló ütemben csökkent a 14 éves és ennél fiatalabb korcsoportok aránya és emelkedett az idősebb aktív korúaké, de még inkább a 60 éven felülieké. Ezen arányok a születések és halálozások trendjeiből erednek, a vándorlások szerepe eddig nem volt meghatározó. Míg a demográfiai öregedés, a korstruktúra romlása a maga átütő társadalmi hatásaival kedvezőtlen folyamatot jelenthet, az életkor meghosszabbodása nagyon is pozitív jelenség. A társadalmi szolidaritás megkívánja, hogy a fiatal generációk fokozott gondot fordítsanak a teljes népesség immár egyötödét kitevő, a munkából lassan kiöregedő, vagy már kiöregedett népesség életkörülményeire, életminőségére. Az életkörülményeket - így az időskorúakét is - általában a lakáshelyzettel, a jövedelemmel és a fogyasztás szerkezetével, színvonalával lehet jellemezni, figyelemmel a háztartások szerkezetére

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Itt hangsúlyosan figyeltünk a demográfiai trendekre.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában – *az egységes értelmezés miatt összegezzük* - az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

- A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer:
 - 1. saját jogú; és
 - 2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.
- A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:
 - 1. az öregségi nyugdíj,
 - 2. a rehabilitációs járadék.
- A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:
 - 1. az özvegyi nyugdíj;
 - 2. az árvaellátás;
 - 3. a szülői nyugdíj;

4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint

5. özvegyi járadék.

➤ **Időskorúak járadéka**

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

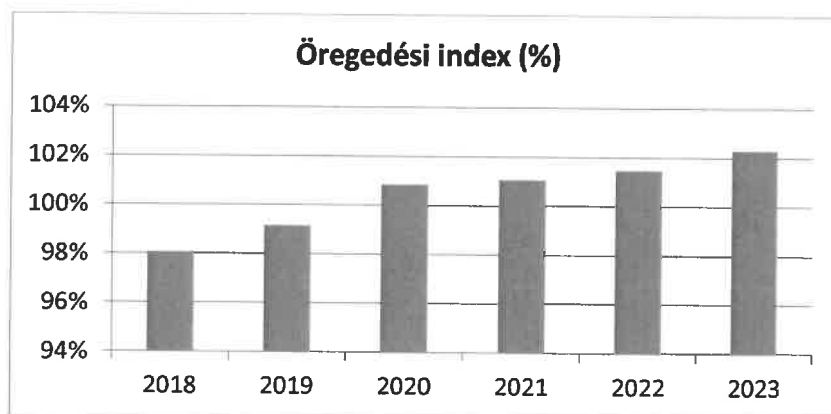
Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a Tiszaújvárosi Járási Hivatal állapítja meg.

A lenti táblázat tartalmazza Mezőcsát 65 év feletti állandó lakosainak a számát, megfigyelhető, hogy 2015 és 2020 között a számuk több, mint 60 fővel nőtt.

6.1. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	908	926	98,06%
2019	934	942	99,15%
2020	946	938	100,85%
2021	960	950	101,05%
2022	962	948	101,48%
2023	983	961	102,29%

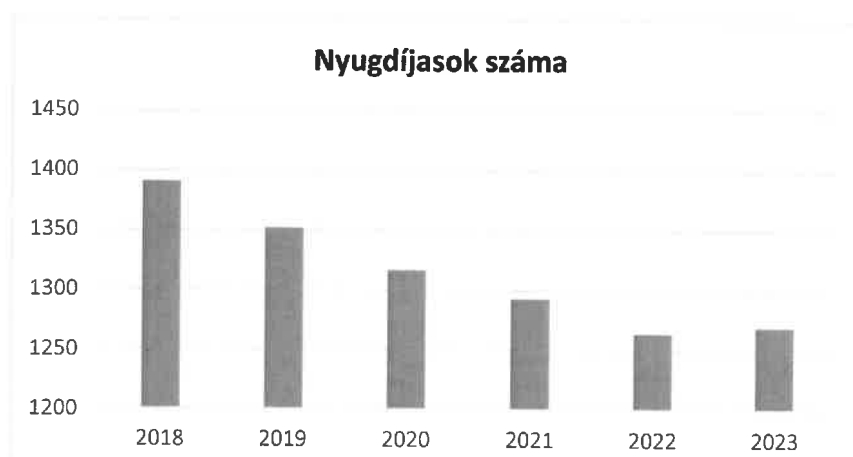
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

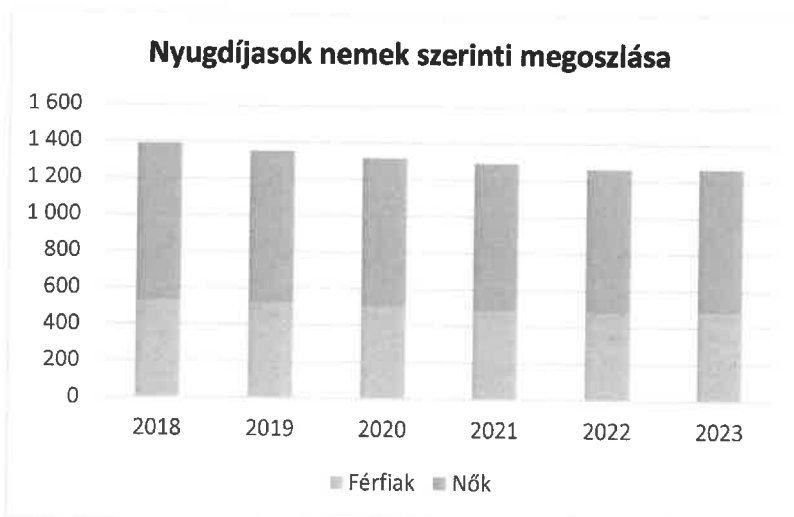

A településen élő, nyugdíjas korúak ellátásait az alábbi táblázatok tartalmazzák:

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	533	858	1391
2019	520	832	1352
2020	505	812	1317
2021	489	804	1293
2022	478	786	1264
2023	486	783	1269

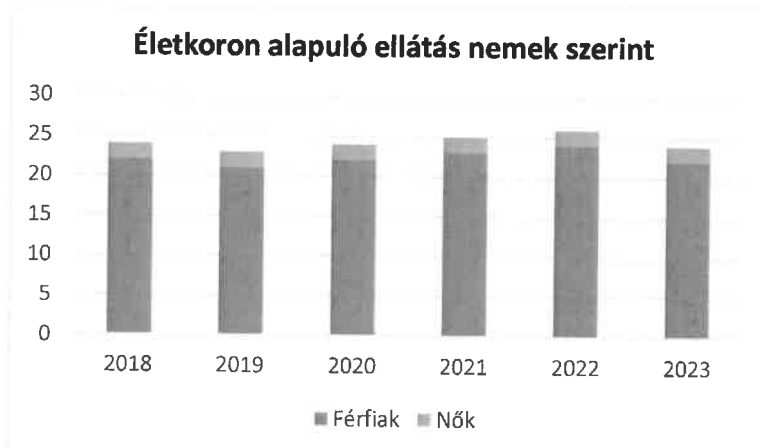
Forrás: TeIR, KSH Tstar

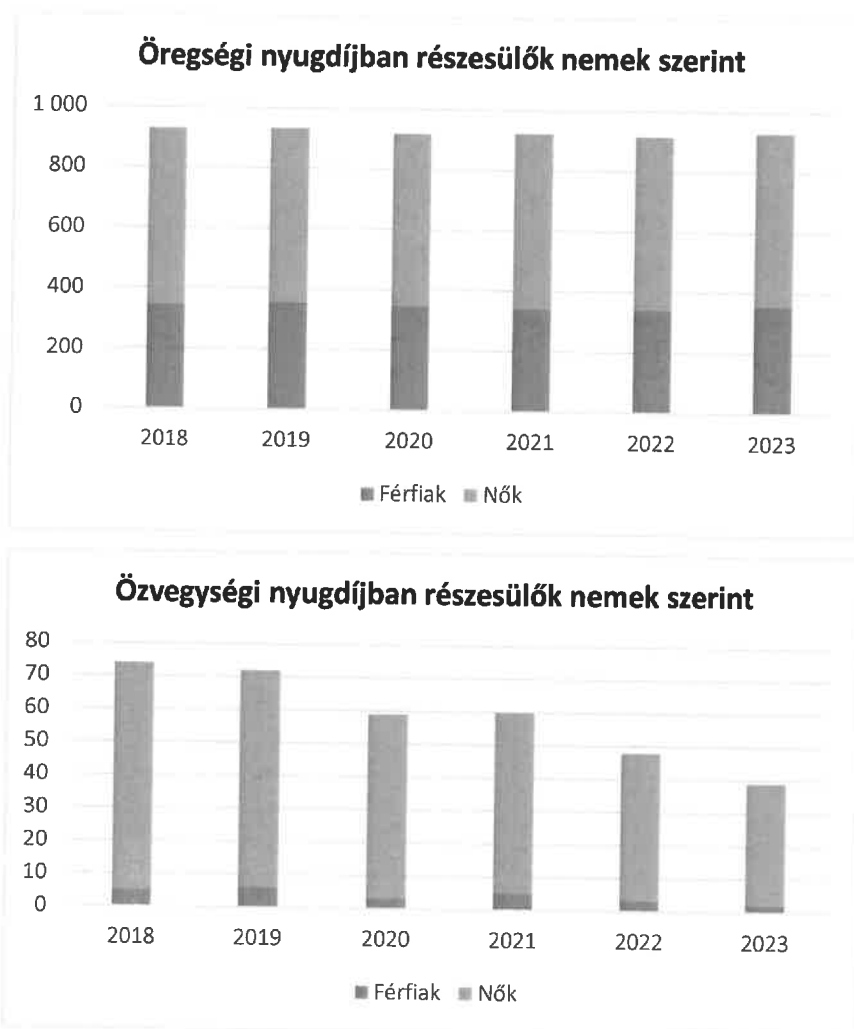

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	22	2	344	585	5	69	7
2019	21	2	353	578	6	66	10
2020	22	2	346	572	3	56	10
2021	23	2	341	581	5	55	10
2022	24	2	341	573	3	45	12
2023	22	2	354	575	2	37	10

Forrás: TelR,
KSH Tstar

Ezeket túl a nyugdíjasok számára elérhetőek más ellátási formák is, amelyeket a szociális ellátó rendszer biztosít a számukra. Mezőcsátón igen népszerű az idősök nappali ellátása, a házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés.

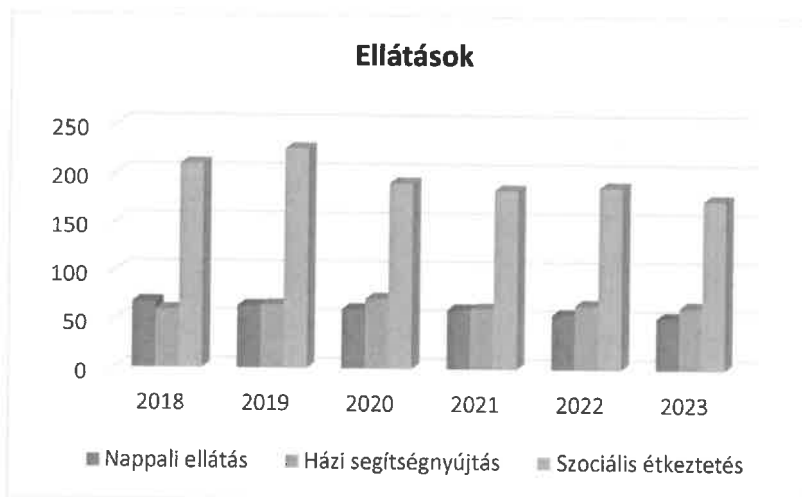
Előbbieket a Mezőcsáti Kistérség Humánszolgáltató Központja látja el, míg a szociális étkeztetés a Mezőcsáti Élelmelési Központhoz tartozik.

Mezőcsát Város Önkormányzata évente támogatásban részesíti a 65. életévüket a tárgyév júniusának végéig betöltő, állandó mezőcsáti lakcímmel rendelkező időseket.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	908	68	60	210

2019	934	64	65	226
2020	946	61	72	191
2021	960	61	62	184
2022	962	56	66	187
2023	983	53	64	174

Forrás: TelR, KSH
Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A rendszerváltozás első évtizedében jelentősen lecsökkent a gazdaságilag aktív népesség aránya és óriásira növekedett a munkanélküliség, mely elsősorban a fiatalabb, gyermekeket eltartó rétegeket érintette. Az 1990-es évek elején a munkahelyek számának visszaesésével a nyugdíjas korúak, vagy nyugdíj előtt állók elhelyezkedési esélyei csökkentek a legjelentősebben. 1990-hez viszonyítva nőtt a 60 éven aluli inaktív keresők aránya és hasonló mértékben emelkedett a 60 éven felüli idős, inaktív keresők aránya az amúgy egyre csökkenő számú népességben belül.

A munkanélküliségi ráta településünkön magas, ezen magas érték mellett az idősebb korúak munkába állása még inkább megnehezített, hiszen a fiatalok is nehezen találnak munkahelyet. A kirekesztődés és az információhoz való hozzáférés elérhetősége fontos ezen csoport számára, hiszen társadalmi felzárkóztatást célozzák.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	465	429	497	447	576	497
41-45 év (TS 042)	Fő	42	40	48	31	62	34
	%	9,03%	9,32%	9,66%	6,94%	10,76%	6,84%
46-50 év (TS 043)	Fő	44	31	44	47	50	45
	%	9,46%	7,23%	8,85%	10,51%	8,68%	9,05%
51-55 év (TS 044)	Fő	47	37	51	45	55	40
	%	10,11%	8,62%	10,26%	10,07%	9,55%	8,05%
56-60 év (TS 045)	Fő	41	40	37	51	46	47
	%	8,82%	9,32%	7,44%	11,41%	7,99%	9,46%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	49	47	60	67	75	68
	%	10,54%	10,96%	12,07%	14,99%	13,02%	13,68%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az elmúlt időszakban a városban élő idősek egyre aktívabbak, klubokba tömörülnek, ahol őrzik hagyományaikat, énekelnek, táncolnak. A térség más nyugdíjasaival együtt szerveznek programokat, kirándulásokat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Településünkön azonban nem fordul elő hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

2011. október 03-án adták át Mezőcsáton az Egészségfejlesztő Központot. Az Egészségfejlesztő Központ arra törekszik, hogy a térség lakosainak egészségét segítsenek

megőrizni, illetve megelőzzék a betegségeket, kiemelve a házi orvosokkal és a kórházakkal való kapcsolattartás fontosságát, a különböző ellátási szintek közötti kommunikáció jelentőségét. Ezáltal az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Városunkban rendszerek a kulturális programok. Két nyugdíjas szervezet működik – a Lilaakác Nyugdíjas Klub és a Margaréta Nyugdíjas Klub. Ezek, illetve a Dél-borsodi Idősügyi Tanács is szerveznek dalostalálkozókat, tehetségkutatókat, hagyományőrző programokat. Ezen programok lebonyolításához az önkormányzat is segítséget nyújt.

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök informatikai jártasságáról nem készült felmérés, viszont a klubokban egyre többen felvetik, hogy jó lenne, ha megismerkedhetnénk az informatikai eszközökkel, kommunikációs csatornákkal. Ennek az igénynek az oka, hogy egyre többüknek van az ország távoli részén vagy akár külföldön élő családtagja, akivel ez megkönnyítené akár a mindennapi kapcsolattartást is.

d) a generációk közötti programok

A városban ez a terület még gyerekcipőben jár. A TOP-5.3.1-16-BO1-2017-00003 - „A helyi identitás és kohézió erősítése Mezőcsáton és környékén” című pályázat keretén belül volt ilyen jellegű kezdeményezés, valósultak meg programok 2022. novemberéig. Az itt kialakult hagyományokat igyekszünk folytatni a nyugdíjas klubok bevonásával.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Alapvető igény ebben az életkorban a lehető legjobb egészségi állapot megtartása, elérése. Ennek érdekében a közös hivatalt ellátó önkormányzatok segítségével a helyi orvosok, egészségügyi ismeretekkel rendelkező személyek segítik a lakosságot.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

áldozattá válás	prevenció
szabadidős programok hiánya	programok szervezése pályázati forrás felhasználásával
informatikai képzés, hozzáférés hiánya	képzés szervezése pályázati forrás felhasználásával

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A településen fogyatékos-sággal élők létszámára, a fogyatékos-ság formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre. Összességében, az alábbi táblázat és grafikon figyelembe vételével elmondható, hogy 2015 és 2020 között csökkent a fogyatékkal élők létszáma Mezőcsáton.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	100	143	243
2019	86	135	221
2020	79	134	213
2021	69	123	192
2022	66	120	186
2023	68	122	190

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportja. Munkaerő-piaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a lakosság többi tagjáé. Nehezebben találnak tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet, illetve ha valaki már gazdaságilag aktív korában válik fogyatékoská, nagyon kicsi az esélye, hogy korábbi munkahelyén foglalkoztatják. A munkaerőpiacon való részvétellel pénzbeli és nem pénzbeli járandóságokhoz lehet hozzájutni, ami pozitív hatással van a résztvevők egészségére. Ezen túlmenően a munka elősegíti a személyiség fejlődését, meghatározott státuszt és elismertséget biztosít. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását és a társadalomba való beilleszkedést.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

Önkormányzati szinten eddig sajnos nem találtunk olyan lehetőséget, amely által a fogyatékkal élők munkavállalását támogatni tudnánk. A településen azonban van olyan munkáltató, aki megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs információnk arról, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen.

A foglalkoztatás akkor is megghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgáltatótól sem kap segítséget. A fizikai akadályozottság a településen is jelen van, de ez nem

jelenti azt, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának akadálya lenne. Inkább az a probléma, hogy nincs foglalkoztató.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek alapszolgáltatást nyújtó intézmény nincs a településen. Támogató szolgálat nem működik. Szükség esetén biztosított a házi segítségnyújtás térségi szinten, az utazásban önkormányzatunk segítséget nyújt.

Sajnálatosan a családsegítés és a közösségi ellátás statisztikai nyilvántartásában nem szerepel, hogy a szolgáltatást igénybevevőnek van-e bármilyen fogyatékosága, ezért itt csak becslést adunk meg.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A lehetséges kedvezmények igénylése és rendszeres használata nem feltétlenül az önkormányzat bevonásával történik. Így az adatgyűjtés korlátozott. Nem nyilvántartott, hogy hányan élnek a tömegközlekedésben elérhető kedvezményekkel, az adókedvezménnyel. Vannak olyan természetbeni ellátások, melyek nem a fogyatékosághoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek.

Az önkormányzat a lehetőségeihez mérten segíti ezen személyek életének megkönnyítését, együttműködve az érintett személyek igényeinek megfelelően.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit.

A fogyatékos személy számára a FOT-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre.

Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították.

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára – sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog biztosított a településen: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékos-sággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra.

A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat. Ennek érdekében az együttműködésre és a párbeszédre lehetőséget adó fórumokat hirdessen az önkormányzat.

a) *egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése*

A Mezőcsáti Kistérségi Egészségfejlesztő Nonprofit Kft. által fenntartott járóbeteg szakrendelőben, illetve az önkormányzat feladatellátásában lévő alapellátóban sokféle egészségügyi szolgáltatás és rehabilitációs ellátás elérhető a fogyatékkal élő személyek számára is. Ezen felül pedig a Humánszolgáltató Központ Támogató Szolgálatát által a megye, a régió más településein működő ellátások is elérhetők.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A középületek akadálymentesítése esetében az elmúlt években jelentős előrelépés történt. Egyfelől a meglévő épületeink felújításakor a pályázatok előírták akadálymentesítés megvalósítását, másfelől az új épületeket kizárólag a hatályos jogszabályoknak megfelelő akadálymentesítéssel építhettük fel.

Az egészségügyi alapellátásnak helyet adó épületben a fogyatékkal élők számára az akadálymentesítés részben megoldott.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

Mint ahogyan az előző pontban kifejtésre került a középületek akadálymentesítése csak részben megoldott. Főként a mozgásszervi fogyatékosok számára kezdődött meg az akadálymentesítés a település közintézményeiben.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betarttatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Akadálymentes parkolóhely településünkön jelenleg nincs kijelölve, de parkolóhelyeink tágasak és a mozgáskorlátozottak számára is könnyen használhatóak. A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése részben biztosított a településen. A közösségi tömegközlekedés akadálymentesítése kezdeti stádiumban van. A távolsági autóbuszok, melyek a tömegközlekedés egyetlen képviselői, azok általában alacsony padlós gépjárművek.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településünkön fogyatékos személyek számára nincs semmilyen szakszerű szolgáltatás. Miskolcon és Mezőkövesden található lakóotthon, amely tartós bentlakásos, fogyatékosok ápoló-gondozó célú lakóotthona.

A lakóotthon az érintett társadalmi réteg, a fogyatékosok és képviselőik (szülők, családtagok, szakemberek) kezdeményezésére civilszervezeti valamint kormányzati támogatással jött létre.

A lakóotthonok alapvető jellemzője, hogy kis létszámú (6-14 fő) ellátását biztosítja, ezért a lakói számára családias légkört tud teremteni.

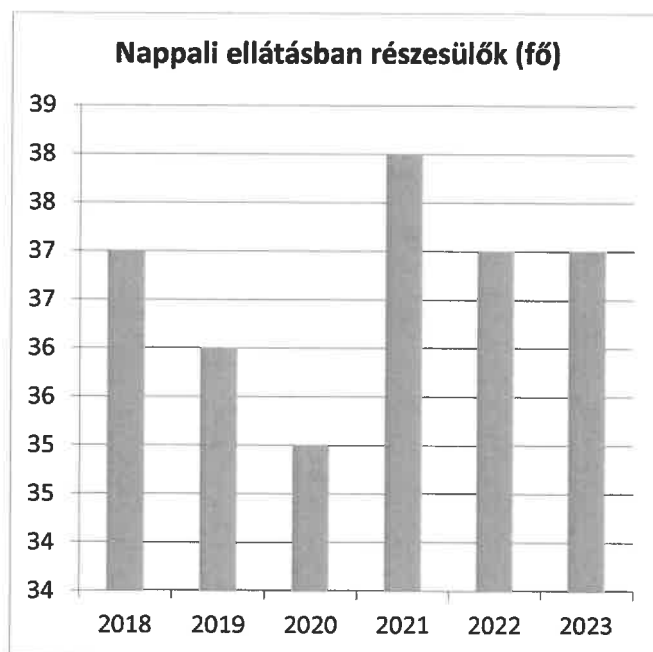
A lakóotthonok megpróbálják biztosítani, hogy lakóinak saját intim szférája (saját szoba ill. lakrész) legyen. A lakóotthonok feladatuknak tekintik, hogy a napi tevékenységeket a lakók akaratának figyelembe vételével közösen alakítsák ki. A lakóotthoni szemléletmód közé tartozik az is, hogy a lakókat minél nagyobb önállóságra tanítsa, segítse az önálló életvitel kialakulását és ez által a lakók társadalomba történő beilleszkedését.

A normalizációs elv szerint egy adott társadalomban a fogyatékosok számára is ugyanazokat az életfeltételeket kell biztosítani, melyek a társadalom többi tagja számára is biztosított. A lakóotthonok munkáikat, feladataikat e szellemben végzik.

A településünkön működő fogyatékkal élők nappali ellátója is a Mezőcsáti Kistérség Humánszolgáltató Központ fenntartásában van.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	37
2019	36
2020	35
2021	38
2022	37
2023	37

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Az ellátó 2015 és 2020 között folyamatosan 35-40 ellátottal dolgozik.

E mellett a Humánszolgáltató Központ támogató szolgáltatás keretében bentlakásos intézményekbe, speciális oktatási intézményekbe is el tudja juttatni a gondozottakat. A feladatot két gépjárművel és 4 fő szakemberrel végzi.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4. Fogytékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem releváns. Jelenleg nincs ilyen intézkedés.

7.5 A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns. Jelenleg nincs ilyen intézkedés.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Közüntézmények, közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése csak részben megoldott	pályázati források keresése az akadálymentesítés elvégzésére
--	---

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A helyi és a kis település lévén, a környező települések szervezetei folyamatosan gyarapodnak, tevékenységüket bővítik annak érdekében, hogy ezen települések élhetőbben legyenek, csökkenjen az elvándorlás és az öregedési index. Ezért van szükség arra, hogy olyan rendezvények kerüljenek megrendezésre, melynek látogatottsága révén ismeretekben gazdagodhatnak a lakosok és az ide látogatók, valamint megismerjék ezen települések nyújtotta lehetőségeket. Az igények felmérése az alap, melyhez hozzáadódik a közös munka, ezáltal a szervezők, megvalósítók is élvezhetik „munkájukat” és annak gyümölcsét.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Mezőcsát városa járási székhely és a járás legnagyobb lélekszámú települése révén több civil szervezettel rendelkezik. Két történelmi egyház – a római katolikus és a református-békességben megférnek egymás mellett. Mind a két gyülekezet aktívan részt vesz a város életében.

A civil szférában is sok aktív szereplőt találunk, akik tevékenységükkel gazdagítják, színesítik városunk életét.

A városi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat kapcsolata kiváló, együttműködve igyekeznek megoldani a roma lakosságot érintő problémákat, tevékenységük révén igyekeznek támogatni a lakosság hátrányos helyzetű rétegét.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Mezőcsát Kistérség Többcélú Társulása napjainkra ugyanabból a nyolc településből áll, amelyek a Mezőcsáti Járást is alkotják. Lakóinak száma nem éri el a 15.000 főt. Legnépesebb települése a székhely Mezőcsát, a legkevesebben Tiszadorogmán élnek. A 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet alapján mind a nyolc település komplex programmal fejlesztendő. A települések

közötti együttműködés szorosnak mondható, közös ügyeik, pályázataik révén ezer szállal kötődnek egymáshoz.

A legrégebbi társuláson kívül a közelmúltban jött létre a Mezőcsát és Térsége Területfejlesztési Önkormányzati Társulás 16 település bevonásával. Ennek célja, hogy a hozzá tartozó településeken gazdasági, foglalkoztatási fejlesztések menjenek végbe.

A Dél-borsdi Sürgősségi Betegellátási Társulás pedig célzottan a térség orvosi ügyelettel való ellátására jött létre.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Mezőcsáton Cigány Kisebbségi Önkormányzat működik, mely a település vezetőivel jó kapcsolatot épített ki.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

"Nyitnikék" a Mezőcsát Napközi Otthonos Óvodáért Alapítvány

Az Alapítvány célja, hogy segítse, támogassa az intézménybe járó gyerekek nevelését, képzését. A befolyt támogatásokból, a felajánlott jövedelemadó 1 %-okból és az egyéb támogatásokból az óvodai csoportokat játékokkal, fejlesztőeszközökkel, sportszerekkel segítettük

"Mezőcsáti Általános Iskola Ifjúságáért" Alapítvány

A Mezőcsáti Általános Iskola Ifjúságáért Alapítvány 1997-ben alakult, közhasznú szervezetként működik.

A Mezőcsáti Általános Iskolában a kiváló tanulmányi eredményt elérő tanulók jutalmazása, tanulmányi versenyeken való eredményt elérő, illetőleg egyéni pályázatokon résztvevő tanulók jutalmazása, iskolák közötti tanulmányi versenyeken való részvétel anyagi finanszírozása, tanulók nyári táboroztatása, az anyanyelvi oktatást segítő szaktáborok támogatása, készségfejlesztő szakkörök és fakultációk támogatása, fiatalok egészséges életmódra nevelése, hátrányos helyzetű, de jó képességű tanulók támogatása.

„Mezőcsáti Középiskolásokért” Alapítvány

Célja, hogy segítse a Mezőcsáti középfokú oktatás színvonalának fejlesztését, személyi és tárgyi feltételeinek bővítését, a nevelőtestület szakmai elhivatottságának elmélyítését, a tehetséges tanulók magasabb szintű képzését, a hátrányos helyzetű fiatalok esélyegyenlőségének érvényesítését.

Mezőcsáti Tömegsport Sportegyesület

A szervezet célja, hogy a településen alkalmat nyújtson a sportolásra, arra, hogy a roma és nem roma gyermekek és fiatalok szabadidejüket egészségesen, mozgással töltsék. A sport jelentette egészséges versenyhelyzetek révén megtanulják annak kezelését.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit partnerek elsősorban a munkahely teremtés és a közösségi élet fejlesztése tevékenységeinkben válhatnak ideális partnerekké.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága
--

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Mezőcsát Város Önkormányzata A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során konzultáltunk az illetékes és érintett partnercsoportok képviselőivel, a civil szervezetekkel, intézmények vezetőivel. Az elkészítés folyamatába bevonásra kerültek, Egyéni problémák és megoldási alternatívák felvázolására is lehetőségük volt, melyeket közösen megvitattunk és ezek alapján elkészítettük jelen programunkat. Önkormányzatunk ügyfélfogadási rendje szerint várta a jelentkezőket, akik hozzászólhattak a program kidolgozásához. A program megvalósíthatóságát és szakmaiságát is mindvégig szem előtt tartottuk. A különböző szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeit személyesen kezeltük, hirdető fórumainkon nyilvánossá tettük a közreműködés lehetőségét.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtetett-e HEP fórumot

Mezőcsát Város Települési Esélyegyenlőségi Programja mindenki számára nyilvános és elérhető. A hozzáférés Mezőcsát Polgármesteri Hivatalában, ügyfélfogadási időben, vagy előre egyeztetett további időpontban megtekinthető.

Fontos továbbá minden elérhető eszközt és helyi médiumot bevonni (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében, ezért megjelenéseink és rendezvényeink esélyegyenlőség biztosítását szem előtt tartva kerülnek megvalósításra.

A HEP Fórum megtartására sor kerül.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	probléma beazonosítása	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	munkanélküliség, szegregáció	közmunkaprogramba való bevonás munkahely teremtést ösztönző pályázati források; szegregáció megszüntetését célzó pályázati források
Gyermekek	szünidei programok hiánya; szegregáció; korai iskolaelhagyás, tanulási motiváció hiánya	szegregáció megszüntetését célzó pályázatok; ösztöndíj programok; életpálya bemutatás
Idősek	áldozattá válás; szabadidős programok hiánya; informatikai képzés, hozzáférés hiánya	prevenció; programok szervezése pályázati forrás felhasználásával; képzés szervezése pályázati forrás felhasználásával
Nők	munkanélküliség; szegregáció; szabadidős programok hiánya	képzési programok körének szélesítése, tájékoztatás a lehetőségekről; szegregáció megszüntetését célzó pályázatok; programok szervezése pályázati forrás felhasználásával

Fogyatékkal élők	közüintézmények, közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése csak részben megoldott	pályázati források keresése az akadálymentesítés elvégzésére
------------------	--	--

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség mérséklése; szegregáció csökkentése	Partnerek: vállalkozók, alapítványok, civil szféra, Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, Mezöcsát Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzat, Mezöcsáti Kistérség Humánszolgáltató Központ Felelős: Polgármester
Gyermekek	Szünidei programok szervezése Szegregáció csökkentése Iskolai eredmények javítása, motiváció növelése	Partnerek: Önkormányzat, Bölcsöde, Óvoda, Iskola, Művelődési Központ, Mezöcsát Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzat, esélyegyenlőségi pályázatok munkatársai Felelős: Polgármester
Idősek	Időseket érintő bűncselekmények megelőzése Lehetőség biztosítása a szabadidő hasznos eltöltésére, a helyi identitás tudat erősítése Lehetőség biztosítása az információszerzésre, infokommunikációs alapkészségeik fejlesztése	Partnerek: Önkormányzat, Rendörség, Polgárörség Művelődési Központ, Mezöcsát Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzat, Mezöcsáti Kistérség Humánszolgáltató Központ, önkéntesek Felelős: Polgármester
Nők	Munkanélküli nők száma magas Szegregáció csökkentése Lehetőség biztosítása a szabadidő hasznos eltöltésére, a helyi identitás tudat erősítése	Partnerek: Önkormányzat, Művelődési Központ; Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, Mezöcsáti Kistérség Humánszolgáltató Központ Felelős: Polgármester

Fogyatékkal élők	Közüntézmények, közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése csak részben megoldott	Partnerek: Önkormányzat, vállalkozók, egyház, civil szféra, alapítványok, Mezőcsáti Kistérség Humánszolgáltató Központ, önkéntesek Felelős: Polgármester
------------------	--	--

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők készségeik segítségével ki tudjanak törni a jelenlegi helyzetükből.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szabadidejének hasznos eltöltésének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök elmagányosodásának elkerülésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az elszigeteltség megszüntetését, valamint a helyi közéletben történő aktív részvételüket.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítására, továbbá kiemelt terület munkavállalásuk elősegítése, új ismeretek elsajátítása.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

- Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.
- Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

- Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.
- Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente)

beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére

vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Mezőcsát Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Mezőcsát Város Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Dátum

Aláírás

Mezőcsát Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

-.-

A **nyolcadik napirendi pont** keretében a Mezőcsáti Művelődési Központ és Könyvtár könyvtár részlegének nyári nyitva tartásáról szóló javaslatot tárgyalta a Képviselő-testület.
(Az előterjesztés a jegyzőkönyv 7. melléklete.)

Siposné Horváth Anita polgármester megnyitotta a vitát a javaslat felett. Mivel hozzászólás, észrevétel nem volt, ezért az előterjesztést tárgyaló Jogi és Humán Bizottság, valamint a Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság elnökét kérte meg, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Tóth László képviselő:

A Jogi és Humán Bizottság a Mezőcsáti Művelődési Központ és Könyvtár könyvtár részlegének nyári nyitva tartásáról szóló javaslatot megtárgyalta, elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Vaskó Ferenc képviselő:

A Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság a könyvtár részleg nyári nyitva tartásáról szóló javaslatot megtárgyalta, a határozati javaslat alapján elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Siposné Horváth Anita polgármester mivel a képviselők részéről nem érkezett kérdés, javaslat, ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

Mezőcsát Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Mezőcsáti Művelődési Központ és Könyvtár könyvtár részlegének április 15-től október 15-ig tartó nyitva tartását az alábbiak szerint jóváhagyja:

Hétfő:	ZÁRVA
Kedd:	10.00-18.00
Szerda:	9.00-17.00
Csütörtök:	9.00-17.00
Péntek:	8.00-16.00
Szombat:	8.00-12.00
Vasárnap:	ZÁRVA

Felhatalmazza a megbízott intézményvezetőt a változás átvezetésére. „

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

**Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
55/2025. (III. 25.) határozata**

**a Mezőcsáti Művelődési Központ és Könyvtár
könyvtár részlegének nyári nyitva tartásáról**

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

Mezőcsát Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Mezőcsáti Művelődési Központ és Könyvtár könyvtár részlegének április 15-től október 15-ig tartó nyitva tartását az alábbiak szerint jóváhagyja:

Hétfő:	ZÁRVA
Kedd:	10.00-18.00
Szerda:	9.00-17.00
Csütörtök:	9.00-17.00
Péntek:	8.00-16.00

Szombat: 8.00-12.00

Vasárnap: ZÁRVA

Felhatalmazza a megbízott intézményvezetőt a változás átvezetésére.

Felelős: Jelenfiné Czirkus Babett megbízott intézményvezető

Határidő: értelemszerűen

-.-.-

A **kilencedik napirendi pont** keretében a 2025. évi „Önkormányzatok rendkívüli támogatása” pályázat benyújtásáról szóló javaslatot tárgyalta a Képviselő-testület.

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv 9. melléklete.)

Siposné Horváth Anita polgármester megnyitotta a vitát a javaslat felett. Mivel hozzászólás, észrevétel nem volt, ezért az előterjesztést tárgyaló Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság, valamint a Jogi és Humán Bizottság elnökét kérte meg, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Vaskó Ferenc képviselő:

A Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság a 2025. évi „Önkormányzatok rendkívüli támogatása” pályázat benyújtásáról szóló javaslatot megtárgyalta, elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé. Bízunk a sikerben.

Tóth László képviselő:

A Jogi és Humán Bizottság az előterjesztést megtárgyalta, elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Siposné Horváth Anita polgármester ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozza:

Mezőcsát Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 3. melléklet 2.1.5. Önkormányzatok rendkívüli támogatása jogcím tekintetében pályázatot nyújt be.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére, iratok aláírására.”

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
56/2025. (III. 25.) határozata

**a 2025. évi „Önkormányzatok rendkívüli támogatása”
pályázat benyújtásáról**

Mezőcsát Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozza:

Mezőcsát Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 3. melléklet 2.1.5. Önkormányzatok rendkívüli támogatása jogcím tekintetében pályázatot nyújt be.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére, iratok aláírására.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester

Határidő: értelemszerűen

-.-.-

A **tizedik napirendi pont** keretében Mezőcsát Város Önkormányzatának 2025-2029. évekre szóló Gazdasági Programjáról szóló beszámolót tárgyalta a Képviselő-testület.

Siposné Horváth Anita polgármester megnyitotta a vitát a javaslat felett. Mivel hozzászólás, észrevétel nem volt, ezért az előterjesztést tárgyaló Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság, valamint a Jogi és Humán Bizottság elnökét kérte meg, hogy ismertesse a Bizottság véleményét.

Vaskó Ferenc képviselő:

A Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság a beszámolót megtárgyalta, a kiadott határozati javaslat alapján elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Tóth László képviselő:

A Jogi és Humán Bizottság a Mezőcsát Város Önkormányzatának 2025-2029. évekre szóló Gazdasági Programjáról szóló javaslatot megtárgyalta, egyhangúlag elfogadásra javasolta a Képviselő-testület felé.

Siposné Horváth Anita polgármester elmondta, hogy ez egy nagyon komolyan összerakott anyag. Mindig átnézi egy ciklus lezárása után, mit sikerült megvalósítani. Mióta ő a polgármester – az elmúlt két ciklusban – így csinálja, korábban ez nem így volt. Úgy gondolja, 99 %-ban meg fogjuk tudni valósítani, amit ebben a programban megálmodtunk. Javasolta, mindenki tanulmányozza át, milyen fejlesztési programjaink vannak.

Siposné Horváth Anita polgármester ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

Úgy dönt, hogy a határozat mellékletét képező tartalommal elfogadja Mezőcsát Város Önkormányzata 2025-2029. évekre szóló Gazdasági Programját.”

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

**Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
57/2025. (III. 25.) határozata**

**Mezőcsát Város Önkormányzatának
2025 – 2029. évekre szóló Gazdasági Programjáról**

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

Úgy dönt, hogy a határozat mellékletét képező tartalommal elfogadja Mezőcsát Város Önkormányzata 2025-2029. évekre szóló Gazdasági Programját.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester

Határidő: értelemszerűen

az 57/2025. (III. 25.) határozat 1. melléklete

Mezőcsát Város Önkormányzatának

a 2025 - 2029. évekre vonatkozó

**GAZDASÁGI
PROGRAMJA**

I.

BEVEZETŐ

A gazdasági program elkészítéséről Magyarország helyi önkormányzatairól szóló, többször módosított 2011. évi CLXXXIX. évi törvény 116.§ (5) bekezdése rendelkezik. A gazdasági program a Képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy az azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével – a megyei területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

Mezőcsát város gazdasági programja a 2025 – 2029. közötti időszakot öleli fel, az a feladata, hogy számba vegye a város kiinduló adottságait, valamint azokat a folyamatokat, amelyek a következő időszakban meghatározhatják a helyi gazdaság mozgásterét, valamint ehhez képest rögzíteni a város által reálisan kitűzhető célokat és követendő irányokat.

A Képviselő-testületnek törekednie kell arra, hogy a gazdasági programban meghatározott célokat lehetőség szerint hitel felvétele nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával tudja megvalósítani.

II.

MEZŐCSÁT TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉSE, ALAKULÁSA

Mezőcsát környéke ősrégi település, melyet ősrégi leletek is bizonyítanak. Nincs arról biztos adat, hogy a neve mikor keletkezett, de legkorábban 1225-ben említik Csáth községként, csak ekkor még megkülönböztető – Szabad-, illetve Lak- előtaggal. A Pothurnyai vagy Tornallyai Miklósnak és Cointeressátusainak Mátyás Király által adatott donátziójában. Csáth igazi magyar név lehet, mert nincs idegen nyelvű eredete, valamint a történelem során nem történt változás. A Mező előnevet a lapályos vidéki birtok megkülönböztetése miatt kapta. A Mező-előtagot jóval 1946 előtt is használta már a 19. század derekán is, hivatalosan pedig 1906-tól az ország helyneveinek rendezése, törzskönyvezése alkalmával elhagyva a Csáth szóból a régies írásmód szerinti nem hangzó fölös h-betűt.

TÖRTÉNELMÜNK

A mai település kialakulása az Árpád-korig vezethető vissza, s a kialakulás kérdése összefügg Borsod vármegye honfoglalás korabeli állapotával. A honfoglalás során a IX. század második felében a majdani Borsod megye az Őrs-úr nemzetség szállásterülete lett. Ezt követően a XI.

század első harmadában Szent István király megszerezte a vármegyerendszert, így uralkodó kézre került a terület. Csát a XIII. század elején már két faluból állt; Szabadcsát (szabad jobbágyok lakták) és Lakcsát (szolgák és szabadosok éltek). A két falu birtokosa, Bors ispán 1225-ben úgy rendelkezett, hogy Szabadcsátot fiúörökös nemléte esetén a borsmonostori apátságra hagyja. Halála után az apátság mindkét területre igényt tartott, de ezt a követelést a tatárjárás semmivé tette. 1414 és 1474-ből származó oklevél szerint a falu egy része a Kapi-család, a másik része a Pottornyay, vagy más néven Tornaallayi család birtokában volt. A Tornaallayi család számára ezt a területet Mátyás Király adományozta. A XVI. század végétől a török mindennapi veszélyt jelentett a csátiaknak. Dél-Borsod 1596-1597-ben a Habsburgok és a törökök között dúló 15 éves háború hadszínterévé vált. A török elfoglalta Eger várát, majd ezt követően Csátot is elfoglalta és elpusztította. Ezt a csapást nehezen heverte ki a település. Valószínűleg az oppidum (város) ragját is ekkor veszítette el, s innentől kezdve faluként említik a források a XVII. század végéig. Eger 1686-ben felszabadult a török uralom alól, de ugyanebben az évben Csát elpusztult. Dória császári generális a lakosságot elkergette, a települést pedig porig égette. Az elmenekült lakosság nagy része visszaköltözött. I. Lipót császár és király 1689-ben vásártartást engedélyezett Csátnak, a nemesség pedig vámszedési jogot adott. Csát megnövekedett jelentőségét bizonyítja, hogy az 1700-as évek elején a településen megyegyűlést tartottak és visszakapta Csát a városi címet. Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc helyi hagyományairól rendkívül kevés adat maradt fent. 1849 januárjában a honvédsereg kötelékébe lépett Bódogh János a helybeli református lelkész és a küzdelem végéig szolgálta a nemes ügyet tábori papként. Bódogh János a szabadságharc leverése után elkerülte a retorziót és tovább szolgálta Mezőcsát híveit. Egy másik Mezőcsát életében jelentős esemény az 1849-es nyári cári hadsereg betörése, melynek két változata ismert, de a vége sajnálatos módon ismét Mezőcsát felgyújtása volt. Az első feljegyzés alapján, 4 fő muszka érkezett a városba, étellel megrakodva, akik közül egy főt agyonütöttek, de a másik három elszökött és jelentették a táborban, melynek következményeként több százan ellepték a várost és felgyújtották. A másik feljegyzés szerint egy mezőcsáti kalandor borbély kirabolta az osztrákok táborát, mely zsákmányát Mezőcsáton rejtette el. Az orosz katonatiszt ezt követően gyújtotta fel Mezőcsátot. Az első világháború kataklizmája Mezőcsátot sem kerülte el. A településről 1200 lakos vett részt a háború különböző hadszínterein, s közülük sokan haltak ősi halált. Forradalmi eseményekbe torkollott a háború, mely megmozdulást eredményezett. Előzményként tekinthető a tűzvész, mely folyamán mintegy 120 ház vált a tűz martalékává. Ez csak fokozta a szegény és tehetős réteg közti különbséget. A szegények változtatni akartak nyomorúságos helyzetükön és le akartak számolni a helyi hatalmasságokkal. Megtámadták és kifosztották az üzleteket, melynek zsákmányát a szegények közt osztották szét. Mindezt csak a kivezényelt katonák és csendőrök tudták szétoszlatni, s a támadók közül sokan kerültek a fogdába. A második világháború a Mezőcsáton élőket is megpróbáltatások elé állította. Már 1941-ben, a korabeli háborús törvények értelmében elkezdődtek a faji és politikai szempontú megkülönböztetések. 1941 és 1943 között elkezdődött a csáti lakosság internálása. 1939 és 1944 között, az úgynevezett zsidótörvények értelmében számos mezőcsáti férfit munkaszolgálatra hívtak be, s többségük elhunyt. A holocaust után az 1945. február 26-i állapotnak megfelelően Mezőcsátra a több mint 500 elhurcolt közül összesen 39 zsidó lakos tért vissza, akik közül 1956 után többen külföldre költöztek. Az anyagiakon túl a település erkölcsiében és emberéletben is jelentős károkat szenvedett el. A háború még a későbbiekben

is szedte áldozatait, hisz a határban maradt a rengeteg akna és gránát. A második világháború utáni évtizedek a demokratikus átalakulás megindulásáról és annak kudarcairól szóltak. 1950 ősztől Mezőcsáton is kiépítették a szovjet mintájú tanácsi rendszert, amely elvekben demokratikus, de a valóságban felülről irányított, a népuralom minden vonását nélkülöző társadalmi rendszer volt. Az 1956. október 23-án kitört felkelésről a rádióból értesült a lakosság. A településen nem igazán történtek látványos jelenségek, hisz a mezőgazdasági betakarításokkal voltak elfoglalva. A reménykedések teljesülését Mezőcsáton is kerékbe törte a szovjet invázió, amikor úgymond november 4-én visszajöttek az oroszok. A rendszerváltást megelőző évtizedekben az adott feltételek között tovább folytatódott a település második világháború előtt megindult modernizálódása. 1989-90-ben a szocialista társadalmi rend széthullott, elkezdődött a polgári demokrácia megvalósítása.

A NÉPESSÉG SZÁMÁNAK ALAKULÁSA

Hazánkban az első népszámlálás II. József császár és király (1784-1787) uralkodása alatt volt, mely szerint a településünk akkori népességének száma 3200 fő volt. Csát lakóinak száma 1869-ben 5130-ra, 1900-ban 5410-re, 1920-ban 5225-re, 1930-ban 6278-ra, 1941-ben 6210-re emelkedett. Mezőcsátot is érintette a XX. század eleji kivándorlás, amikor a csáti járásból 133-an mentek szerencsét próbálni Amerikába, akiknek többsége csáti volt. 1939-1944 között 500 fő zsidó lakost hurcoltak el, akik közül csak 39-en tértek vissza, majd közülük is sokan külföldre utaztak. A második világháború utáni években 6200 és 6500 fő között váltakozott Mezőcsát lakossága. A kétezres évek elejétől kezdődően 6000 fő körül állandósult településünk lakosság száma, amely az utóbbi idők lassú csökkenését követően stagnált, a lassú gyarapodásban bízunk.

A GAZDASÁG ALAKULÁSA

A helyi paraszti gazdálkodást és árutermelést a XVI. század derekától ismerjük a dézsmajegyzékek és különböző összeírások alapján. A településen összeírás alapján 2 db méhkassal rendelkezett egy gazdag parasztcsalád. A szántóhoz viszonyítva sok volt a kaszáló aránya, s jelentéktelen a takarmánygabona termesztése is, melyek fejlett állattenyésztésre utalnak. A termés 66%-a a gazdagparaszság kezében volt. 1623-ban Csáton a 15 éves háború csapásai következtében csak 33 adózó család lakott. Gabonát termeltek, s az állattenyésztés is nagymértékben csökkent. A szőlőművelésben nem ügyeskedett Csát az 1549-1677 közötti időszakban, hisz nincs róla feljegyzés. 1770-ben már 334 kapásszőlő volt található, mely a jobbágyok haszonvétele volt, pontosítva a borárusítás. Ebben az időszakban igazán fejlett árutermelése lehetett Csátnak, mely Mária Terézia-féle úrbéri rendezésének volt köszönhető. Az 1828. évi összeírásból kitűnt, hogy 460 adózó volt Csáton. Gabonát termeltek, réjtük és legelőjük volt. A szőlőtermesztés feltörekvőben volt. Az állattenyésztés még ebben az időszakban is elenyésző volt a mezőgazdasághoz képest. A település mezőgazdasága a jobbágyfelszabadításról egészen a második világháborúig stagnál. Mezőcsát még az 1930-as években is a XIX. század végének kezdetleges és szegényes termelési szintjén tartott. A gazdaságok többsége rosszul felszerelt volt, és konzervatív módon gazdálkodtak. Az 1935-ös

statisztika szerint Mezőcsát összes gazdaságának száma 1032 volt. Egészen 1944-ig hagyományos állatfajtákkal foglalkoztak a településen. Mezőcsát határában évszázadokon keresztül leginkább búzát, rozst, árpát, burgonyát, répát, kukoricát, bükkönyt, lucernát, borsót, babot, zöldségféléket termeltek. A XIX. század második felétől Mezőcsáton jelentős iparosréteg alakult ki. Elsősorban a csizmadiák voltak híresek. Ipari munkás, aki a városban dolgozott, alig volt, csak a második világháború után terjedt el ez a megélhetési forma. Napjainkra csökkent a mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkozók száma. Ezen gazdák között elterjedt a baromfi és a juh tenyésztése. A mezőgazdászok földjein a búza, a repce és árpa az elterjedt.

A TELEPÜLÉS NEVEZETESSÉGEI, HAGYOMÁNYAI, SZOKÁSAI

Mezőcsát igen gazdag népi hagyományokban, s ezek közül a legjelentősebb volt a népi kerámia. A mezőcsáti fazekasok négy edényformát gyártottak: Miska-kancsókat, butykosokat, tálakat és tányérokat. Mezőcsát messze földön híres volt a táncairól is. Sajátos tánc az aprózó-csárdás vagy csáti-csárdás, melyet főként a pásztorok jártak. A mezőcsátiak mindig is szerették a nótázást és a lakodalmakat, mely a község életének legnagyobb eseményének számított. A legtöbb ünnepi szokás karácsonyhoz és húsvéhoz kötődött. Karácsonykor betlehemesek járták a falut, húsvétkor pedig a legények jártak locsolkodni hímes tojásokért cserébe. Május elsején a legények kiszemeltjüknek előfát, májuskosarat vittek. A fonók a fiatalok ismerkedési helyszínei voltak. Jeles eseménynek számított a kukoricafosztás is, mely alkalmával a fiatalok munka közben táncoltak és danoltak. A legvígabb összejövetelek közé tartozott a disznótör, ahol szintén a muzsikáé és a táncé volt a főszerep a munka mellett. Kedvelt népi szokás volt a bálozást, melyet általában karácsonykor, húsvétkor, pünkösdkor, szüretkor, újévkor és farsangkor tartottak. A hagyományainkban külön szint jelentenek az úgynevezett kismemesi udvarházak.

III.

HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Mezőcsát Észak-Magyarországon, a dél-borsodi mezőségen helyezkedik el az alföld szélén. Kiváló mezőgazdasági termőhelyekkel rendelkezik, a helyben feltörő termálvíz és Tisza közelsége jó turisztikai adottságokat biztosít. A népművészet és a kereskedelem is hagyományokkal rendelkezik. Iparosodása visszafogott volt az elmúlt évtizedekben.

2. Főbb demográfiai jellemzők

a) Születések, halálozások számának alakulása (az elmúlt 5 évben)

Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)
2024.	65	90
2023.	61	70
2022.	66	84
2021.	75	77
2020.	66	71

b) Néesség kor szerinti megoszlása 2024. év január 1-jén

Kor szerinti csoportosítás	Fő	Korcsoport	Fő	Megoszlás %-a
0-3	267	Gyermekek és fiatalok	1220	20.8
4-6	189	Munkaképesek	3392	57.7
7-14	505	Idősek	1262	21.5
15-18	259	Összesen:	5874	100
19-60	3392			
61-	1262			
Összesen:	5874			

3. Az infrastruktúra helyzete

A város határának északi részén húzódik Miskolc irányában az M30 és Nyíregyháza Debrecen irányban futó M3 autópálya, a településen halad át a 3307, 3313 és a 3305 számú országos alsóbb rendű közút. A település a Hejőkeresztúr- Mezőcsát közötti vasúti szárnyvonalhoz tartozik. A város belterületi útjainak járhatósága jó, többségük (több, mint 95%) aszfaltburkolattal ellátott. A városban lévő lakás állományának 96,0%-a csatlakozott rá a vezetékes ivóvízhálózatra, a közüzeti szennyvízhálózatra 92,0%-os a gázhálózatra 70%-os a rácsatlakozás mértéke. A távközlési és a nagysebességű internet csatlakozás a Magyar Telekom Nyrt. és a PR-Telecom Zrt. illetve a mobil telefonszolgáltatók valamennyi rendszeren elérhető a településen. A városban a kommunális hulladékszállítás és hulladék elhelyezés, a veszélyesnek minősített egészségügyi hulladékok gyűjtése és elszállítása, a használt szárazelemgyűjtés, valamint a szelektív hulladékgyűjtés megoldott.

4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele

A település gazdasági élete számára az egyre nehezedő közegben is biztos működési feltételeket nyújt a település infrastruktúrája és a kedvező közlekedési feltételrendszere. A településen megtalálhatóak a következő termelő egységek: sütőüzemek, kavics kitermelő és a kitermelésre épülő egyéb (pl. térburkolat gyártó) vállalkozások, asztalosipari vállalkozások, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására létrejött vállalkozások (csomagoló és varroda, sajtüzem), mezőgazdasági termék feldolgozó. Átfogó választék mutatkozik kereskedelmi egységekből, vendéglátóhelyekből széles skálán mozog a kínált szolgáltatások köre. Az önkormányzat 100% tulajdonában lévő vállalkozás üzemeltetésében működik a termálfürdő. Településünkön havi egy alkalommal országos állat- és kirakodó vásár kerül megrendezésre a vásártéren, minden hónap második szerdai napján.

A településen vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma és összetétele 2024-ben

Ágazat	Vállalkozások száma
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	3
Bányászat, kőfejtés	1
Feldolgozóipar	1
Vízellátás, szennyvízgyűjtés	1
Építőipar	16
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1
Szállítás, raktározás	7
Közigazgatás	1
stb.	487
Összesen:	518

5. Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása

A.) Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok:

- a) településfejlesztés, településrendezés;
- b) településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- c) a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- d) egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
- e) környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsőirtás);
- f) óvodai ellátás;

- g) bölcsődei ellátás;
- h) kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; előadó művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- i) szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- j) lakás- és helyiséggazdálkodás;
- k) a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- l) helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- m) honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
- n) helyi adóval, gazdaságsszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
- o) a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is; 5
- p) sport, ifjúsági ügyek;
- q) nemzetiségi ügyek;
- r) közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- s) helyi közösségi közlekedés biztosítása;
- t) hulladékgazdálkodás;
- u) víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

B. Az önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok:

- a) felsőoktatási intézményekben tanulók ösztöndíj támogatása (Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer működtetése),
- b) fiatalok egészséges életmódjának támogatása (gyermekétkeztetési támogatás),
- c) fogyatékosok nappali ellátása, foglalkoztatása
- d) környezettudatos szemlélet erősítése (Környezetvédelmi Alap működtetése, szilárd hulladék szelektív gyűjtésének szervezése, energiatakarékossági programok támogatása, légszennyezés elleni küzdelem, allergén növényekkel kapcsolatos feladatok, településkép javítása - közhasználatú zöldterületek fenntartása és üzemeltetése),
- e) egyesületek, civil szervezetek, szerveződések tevékenységének segítése, támogatása, (közhasznú társadalmi szervezetek támogatása, időskorúak támogatása, kisebbségi jogok érvényesülésének támogatása, helyi sportfeladatok és sportrendezvények támogatása, helyi kultúra támogatása),
- f) bűnmegelőzési feladatok (helyi közbiztonság erősítése, térinformatikai rendszer támogatása),
- g) idegenforgalmi tevékenység, történelmi múlt ápolása,
- h) önkormányzatok közötti partnerség erősítése,
- i) nemzetközi kapcsolatok ápolása
- j) járóbeteg szakellátás a Mezőcsáti Egészségügyi Központtal,
- k) termálfürdő működtetése a Termálfürdő Mezőcsát Kft-n keresztül,
- l) felnőtt- és utánpótlás labdarúgócsapat támogatása a Mezőcsát DBFC-n keresztül.

C. Az önkormányzat intézményei:

A feladatok ellátásához rendelkezésre álló intézménystruktúra

- Mezőcsáti Közös Önkormányzati Hivatal: 2013. április 30-án alapította Mezőcsát Város Önkormányzata, Hejőpapi Község Önkormányzata, Ároktő Község Önkormányzata és Tiszadorogma Község Önkormányzata. 2015. január 1-től Tiszadorogma Község Önkormányzata már nem tagja a közös önkormányzati hivatalnak.
Fő feladata: helyi önkormányzatok és társulások igazgatási tevékenysége. A közös hivatal ellátja az Mötv-ben és egyéb jogszabályokban meghatározott feladatok Mezőcsát, Ároktő és Hejőpapi települések vonatkozásában. A Közös Hivatal Ároktő és Hejőpapi településeken kirendeltségeket működtet.
- Mezőcsáti Városi Bölcsőde: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározottak szerint személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást biztosító intézmény. Napközbeni ellátás nyújtása három éven aluli gyermekek részére, a gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. a Hősök tere 17. szám alatt működik. A maximálisan felvehető gyermeklétszám: 24 fő.
- Mezőcsáti Napocska Óvoda: fő tevékenysége az óvodai nevelés, iskolai életmódra való felkészítés. Két telephelyen látja el feladatait, a Hősök tere 15. szám és az Árpád út 6. szám alatti óvodákban. Alapító okirat szerint a maximális felvehető gyermeklétszám: 175 fő.
- Mezőcsáti Élelmezési Központ: Az intézményt 2017. január 1-jén alapította Mezőcsát Város Önkormányzata elsősorban a gyermekétkeztetés és a szociális étkeztetés feladatainak ellátására. Az élelmezési központ szabad kapacitása terhére igény szerint napi egyszeri étkezést biztosít a felnőtt lakosság részére, valamint vállalja rendezvények lebonyolítását is az intézmény épületében, ami az előző években felújításra került.
- Mezőcsáti Egészségügyi Központ: egészségügyi alapellátás és ezen túlmenően ellátja a térség járóbeteg szakellátásához kapcsolódó feladatokat a Hősök tere 33. szám alatti épületben.
- Mezőcsáti Művelődési Központ és Könyvtár: 2018. augusztus 1. napjától működik önálló intézményként. Fő feladata a kulturális szórakoztatás és a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása.
- Termálfürdő- Mezőcsát Kft. családi hangulatú termálvizes strandfürdő 5,5 hektár parkosított területével és a köré épült üdülőteleppel sok nyaralónak és ide látogatónak nyújt pihenést és gyógyulást. A fürdő területén 4 medence (az egyik fedett) várja a fürdőzőket.

- Városgondnoksághoz tartozó feladatok ellátása -a volt VIESZ - önkormányzati szinten.
- Vállalkozásba adott intézmények:
Háziorvosi szolgálat, Gyermekorvosi szolgálat, Fogorvosi szolgálat,

A Miskolci Szakképzési Centrum által fenntartott oktatási intézmény:

- Miskolci Szakképzési Centrum Mezőcsáti Gimnáziuma és Szakképző Iskolája

A KLIK Mezőkövesdi Tankerülete által fenntartott Oktatási Intézmény:

- Egressy Béni Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

6. Környezeti állapot

A település közigazgatási területe síkvidéki szántó és erdő túlnyomórészt. A Bükki Nemzeti Park közelsége meghatározó a termelés és a természeti környezet alakulása szempontjából. A terület vízminőségét befolyásolja a Tisza menti kavicsréteg, amelyen a vízbázis fekszik. A levegő minősége egész éven állandó, a pollen és szállóanyag koncentráció nem jelentős, országosan elfogadható, jó minőségű. Gondot jelent folyamatosan a külterületi utak műszaki állapota és a rendszeres illegális hulladéklerakás, melynek felszámolására az önkormányzat jelentős energiát fektet.

7. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

Mezőcsát város Járási székhely szerepet tölt be 7 környező település életében. Az alábbi települések tartoznak a Mezőcsáti Járáshoz: Ároktő, Tiszadorogma, Tiszakeszi, Tiszatarján, Igrici, Hejőpapi, Gelej, Mezőcsát.

Mezőcsát 2 társulási együttműködés található.

Mezőcsát Kistérség Többcélú Társulása 8 településsel alkotja tanácsát, székhelye Mezőcsát Hősök tere 24. szám alatt található, képviseli Siposné Horváth Anita elnök. A társulás a szociális feladatok közös ellátására jött létre, a központja Mezőcsát 24. szám alatt található. Az intézmény munkavállalóinak száma 46 fő. A Mezőcsáti Kistérség Humánszolgáltató Központ vezetője Kallóné Szilvási Zita.

Mezőcsát és Térsége Területfejlesztési Önkormányzati Társulást 16 településsel alkotjuk: Ároktő, Gelej, Hejőbába, Hejőkeresztúr, Hejőkürt, Hejőpapi, Hejőszalonta, Igrici, Mezőcsát, Muhi, Nemesbikk, Nagycséc, Szakáld, Tiszadorogma, Tiszakeszi, Tiszatarján. A társulás székhelye Mezőcsát, Hősök tere 1. A társulás célja közös pályázatok benyújtása, a települések fejlesztése céljából.

8. Nemzetközi kapcsolatok:

Mezőcsát **testvérvárosi kapcsolatot** ápol Worbis-Leinefelde városával. Németországi barátainkkal 2 éves ciklusokban látogatjuk egymást. A kapcsolatot egykor énekkari tagok hozták létre 1984-ben kórustalálkozó alkalmával, mára sajnos előregedett és elhalt sok tagja ennek a közösségnek mindkét városban. Az önkormányzat 2000-ben kötött testvérvárosi együttműködést Worbis-Leinefelde városával. 2015-ben láttuk vendégül barátainkat és ismerkedtünk meg az új vezetéssel, valamint helyeztük új alapokra kapcsolatunkat. Civilszervezeteink egymással való megismertetését és a diákok nyelvtanulásának lehetőségét tűztük ki célul. A turizmus fellendítésében a vendég éjszakák növelésében lehet szerepe a testvérvárosi közösségnek.

9. Az előző ciklusban megvalósult és az előző ciklusból áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

a) Megvalósult fejlesztések

b) Fejlesztés megnevezése	Összege (Ft)
c) TOP-1.1.1-15-BO1-2016-00010 - Iparterület fejlesztése Mezőcsáton	660.000.000.- Ft
TOP-1.1.1-15-BO1-2019-00017–Iparterület fejlesztése Mezőcsáton II. ütem	276.160.720.- Ft
TOP-1.1.3-15-BO1-2016-00012 - Helyi termékek piacra jutását segítő fejlesztések a Dél-Borsodi térségben	168. 000.000.- Ft
TOP-1.4.1-15-BO1-2016-00077 - A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát óvoda és bölcsőde fejlesztésével Mezőcsáton	248. 000.000.- Ft
TOP – 2.1.3-16-BO1-2017-00019 – Csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése	69. 000.000.- Ft
TOP– 3.2.1-16 –BO1-2017-00041- Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Mezőcsát, Répáshuta, Nagycsács, Szakáld és Kács települések	274. 000.000.- Ft
TOP – 4.3.1-15 –BO1-2016-00012 – Szociális célú város rehabilitáció Mezőcsáton	500. 000.000.- Ft
TOP–5.2.1-15-BO1-00008- Komplex felzárkóztató program megvalósítása Mezőcsát leromlott városrészein	201. 000.000.- Ft
EFOP-1.2.11-16-2017-00044- Esély Otthon Mezőcsáton	55. 000.000.- Ft
EFOP-1.5.3-16-2017-00094–Humán szolgáltatások fejlesztése Bogácson és térségében	72. 000.000.- Ft

EFOP – 3.3.2-16 – 2016-00264- Kulturális nevelés Mezőcsáton és térségében	15. 000.000.- Ft
EFOP-3.7.3- 16-2017-00206 - Az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférés biztosítása Harsányban, Hejőbábán és Mezőcsáton	25. 000.000.- Ft
EFOP-3.9.2– 16-2017-00054 – Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben	161. 000.000.- Ft
EFOP – 4.1.8 – 16-2017-00077 – A Mezőcsáti Kiss József Községi Ház és Könyvtár fejlesztése	40. 000.000.- Ft
VP6-7.4.1.1-15 – Művelődési Ház felújítása	43. 000.000.- Ft
VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 - Gép beszerzés Mezőcsát, Harsány és Nyékládháza településeken	9. 000.000.- Ft
KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16 – 2017-01060 – Mezőcsát Város Önkormányzata ASP Központhoz való csatlakozása	7. 000.000.- Ft
TOP-5.3.1-16-BO1-2017-00003 – A helyi identitás és kohézió növelése Mezőcsáton	14. 000.000.- Ft
2019. évi L. tv. – termálfürdő felújítás	500. 000.000.- Ft
2029/2017. (XII.27.) kormányhatározatban új Művelődési Ház befejezésére biztosított támogatás	50. 000.000.- Ft
2019. évi Önkormányzati étkeztetési fejlesztések támogatása	31. 000.000.- Ft
TOP-2.1.3-16-BO1-2021-00115-Mezőcsát vízrendezés II. ütem – városközpont csapadékvíz elvezetése	250. 000.000.- Ft
TOP-3.2.1-15-BO1-2016-00091-Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Répáshuta, Mezőcsát, Nemesbikk, Emőd és Köröm településen	14. 414. 409.- Ft
TOP-3.2.1-15-BO1-2016-00104-Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Tardon, Tiszatarjánban, Hejőbábán, Mezőnagymihályon, Mezőcsáton és Emődön	28.326.327.- Ft
TOP-3.2.1-16-BO1-2018-00123 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Bogács, Mezőcsát, Kács és Szakáld településeken	112.000.000.-Ft
TOP-3.2.1-16-BO1-2020-00154 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Mezőcsáton	30.750.000.- Ft
TOP-4.1.1-15-BO1-2016-00029-Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése Mezőcsáton	30. 726. 079.- FT
TOP-5.1.2-15-BO1-2016-00003 - Helyi foglalkoztatási paktum a Mezőcsáti járásban	336. 000.000.-Ft

EFOP-4.1.2-17-2017-00027-Minőségi oktatás feltételeinek megteremtése a Mezőcsáti Egressy Béni Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában	228.440.080.-Ft
EFOP-1.4.2-16-2016-00022- Legyen jobb a gyermekeknek a Mezőcsáti Járásban	500.000.000.- Ft
EFOP-3.2.9-16-2016-00039 - Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztése Mezőcsáton	40. 000.000.- Ft
EFOP-3.3.5-19-2020-00029- Csodaszarvas Iskolai Közösségi Program megvalósítása a Mezőkövesdi Tankerületi Központ intézményeiben	8.000.000.- Ft
EFOP-3.2.3-17-2017-00017 - Digitális környezet kialakítása a Mezőkövesdi Tankerületi Központ oktatási intézményeiben	23. 000.000.- Ft
EFOP-3.1.8-17-2017-00167 - Iskolaközi szemléletformáló programok a Tiszaújvárosi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola és a Mezőcsáti Egressy Béni Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola között	11. 000.000.- Ft
EFOP-2.1.2-16-2017-00012 - Gyerekesély Programok Infrastrukturális Háttér A Mezőcsáti Járásban	33. 000.000.- Ft
EFOP-1.8.20-17-2017-00028 - Népegészségügyi helyi kapacitás fejlesztése a mentális egészség területén a Mezőcsáti Egészségfejlesztő Központban	39.046.064.- Ft
2019- LEADER - Települési rendezvények	2.000.000.- Ft
2020- Illegális hulladéklerakók felszámolása	7.000.000.- Ft
2006/2015. (XII. 29.) Korm. határozat - Új Művelődési Ház építése, Strand Visszavásárlása	450.000.000.- Ft
1869/2021. (XII. 3.) Korm. határozat alapján d) Mezőcsát Város Önkormányzata fejlesztési feladatainak támogatása	86.235.752.- Ft
Kormány 560/2021. (IX. 30.) Korm. rendelete veszélyhelyzetre tekintettel a gyermeket nevelő magánszemélyek adóvisszatérítéséről	258.000.000.- Ft
2019. évi önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása – Lakossági víz és csatornaszolgáltatás támogatás	25.000.000.- Ft

2020. évi önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása – Lakossági víz és csatornaszolgáltatás támogatás	20. 000.000.- Ft
2021. évi önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása – Lakossági víz és csatornaszolgáltatás támogatás	49. 000.000.- Ft

e) Áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

Fejlesztés megnevezése	Összege (Ft)
TOP_PLUSZ-1.1.1-21-BO1-2022-00008 Iparfejlesztés Mezőcsáton: két új ipari csarnok építése és útfejlesztés	680.938.285. Ft
TOP-PLUSZ-1.2.1.-21-BO1-2022-00197 Belterületi Zöldinfrastruktúra fejlesztése Tiszapalkonyán, Sajóörösön, Sajószögeden, Kesznyétenen és Kiscsécsen	3.000.000.- Ft
TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BO1-2022-00138 Belterületi Zöldinfrastruktúra fejlesztése Mezőcsát, Mezőkövesd, Tard és Szomolya településeken	155. 605. 344.- Ft
TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BO1-2022-00137 Közösségi célú fejlesztés Mezőcsát, Bükkábrány, Bükkzsérc és Szomolya településeken	70.316.301.- Ft
TOP_PLUSZ-1.2.1-21-BO1-2022-00172 Fenntartható Közlekedésfejlesztés Mezőkövesd és Mezőcsát településen	2. 657. 550.- Ft
TOP_PLUSZ-1.2.3-BO1-2022-00034 Belterületi közutak fejlesztése Mezőcsát, Hejőkeresztúr és Sajóhídvég településeken	80.679.033.- Ft
TOP_PLUSZ-1.2.2-21-BO1-2022-00011 Szociális célú városrehabilitáció Mezőcsáton II. ütem	200.000.000.- Ft
TOP_PLUSZ-2.1.1-21-BO1-2022-00025 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Ónod, Mezőcsát és Négyes településeken	72.098.920.- Ft
RRF-1.1.2-21-2022-00103 Bölcsődei nevelés fejlesztése Mezőcsáton	360.000.000.- Ft
TOP_PLUSZ-3.3.1-21-BO1-2022-00042	54.144.431.- Ft

Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése Mezőkeresztesen, Mezőcsáton és Emődön	
TOP_PLUSZ-3.3.2-21-BO1-2022-00027 Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése Mezőkeresztes, Bogács, Szomolya, Tibolddaróc és Mezőcsát településeken	29. 425. 932.- Ft
TOP_PLUSZ-3.3.2-21-BO1-2022-00016 Mezőcsáti Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Központ fejlesztése	218.000.000.- FT
TOP_PLUSZ-3.3.2-21-BO1-2022-00019 Szociális alapszolgáltatások fejlesztése Szentistván, Hejőszalonta és Mezőcsát településeken	43.585.821.- Ft
TOP_PLUSZ-3.3.3-23-BO1-2024-00021 Köznevelési infrastruktúra fejlesztése	150.000.167.- Ft
TOP_PLUSZ-3.1.2-21-BO1-2022-00011 Szociális célú városrehabilitáció Mezőcsáton ESZA	170.000.000.- Ft
TOP_PLUSZ-3.1.3-23-BO1-2024-00021 Helyi humán fejlesztések Mezőcsát, Emőd, Mezőkeresztes és Gelej településeken	90.000.000.- Ft
SM06-GEO-010 Svájci hozzájárulás	631.000.000.- Ft

10. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok

Erősségek: – megépült az Ipari Park – megépült a Vásárcsarnok – megújult a termálfürdő – napelempark épült a város határában	Gyengeségek: – A gazdaság alacsony szintje, – kevés a helyi munkalehetőség – alulképzett munkaerő – fiatal munkaerő helyben nem tud dolgozni
Lehetőségek:	Veszélyek:

– az idegenforgalom növelése, a turizmus – több bevételhez jut az önkormányzat a napelempark kihasználtságával – autópálya közelségének kihasználása – ipari park továbbfejlesztése a piaci versenyképesség érdekében	– a kötöttpályás közlekedési infrastruktúra hiánya miatt versenyhátrányba kerülhet, – potenciális munkáltatók betelepülésének hiánya – fiatal munkaerő elvesztése
--	---

IV.

STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

1. Fejlesztési célok, elképzelések

A kitűzött célok elérése folyamán fő szempont a járás népesség megtartó erejének fokozása, illetve ezen belül Mezőcsát térség-szervező szerepének további megerősítése, valamint a település urbanizáltságának további növelése (városodás és városiasodás). Ennek eléréséhez az eddig elkészített programokkal, cselekvési tervekkel összhangban a következő feladatsort fokozatosan és folyamatosan szükséges megvalósítani:

1. Mezőcsát városában az elmúlt évek során a teljes közműhálózat kiépítése alapvetően megtörtént. Az elektromos-, a víz-, és a szennyvízhálózat kiépítése közel 100 %-os, míg a gázhálózat kiépítettsége 2007. év során vált azzá. A közműszolgáltatások köre bővült a nagysebességű optikai információs hálózat kiépítésével. Évről éve bővül a csapadékvíz elvezető hálózat kiépítése a város közúthálózata mentén. A végrehajtott beruházások megteremtették a belterületi utak teljes körű kiépítésének, szilárd burkolattal való ellátásának lehetőségét. A városban lévő belterületi utak hossza 44,46 km, melyből 42 km a kiépített, 2,35 km pedig a kiépítetlen kategóriába tartozik. A város járdahálózatát elemezve a 44 km járdából 26 km a kiépített, 18 km a kiépítetlen, a kiépítetlen külterületi közút hossza 136,6 km a munkák elvégzéséhez szükséges tervekkel a város Önkormányzata részben rendelkezik.
2. A megnövekvő forgalom levezetése mellett a város arculatának kedvező formálása miatt szükséges, hogy a közeljövőben folytatódjon a Tiszaújváros – Mezőcsát közötti 3313. számú közlekedési út elmaradt részének felújítása és korszerűsítése is. Forgalom irányító közlekedési lámpa kialakítása a Kossuth utcán a Kiss József és a Széchenyi utcák találkozásánál. Javítani az intézmények környezetében a jármű parkolás lehetőségét.
3. Mezőcsát város szabályozási tervében szereplő elkerülő utak építésének megvalósítása esetén a városközpont tehermentesítése és az átmenő forgalom csökkenése javítaná a

településen élők komfortérzetét. Ez a fejlesztési elképzelés csak ütemekre bontva valósulhat meg a jövőben.

4. Kerékpársáv kialakítása a 3307-es út mentén a Vásárcsarnok és a Termálfürdő közötti szakaszon, illetve a 3305-ös út mentén a Vásártérig összességében 4,0 km hosszban.
A kerékpáros turizmus fejlesztése érdekében, valamint a környezetvédelem miatt és a városban megnövekedett gépjármű forgalom balesetmentessé tétele érdekében.
5. A csapadékos időjárás következtében fellépő belvíz okozta problémák kivédéséhez égetően szükségessé vált a belterületi csapadékvíz hálózat kiépítése, felújítása, a szükséges záportározók kialakítása, a meglévő vízelvezető csatornák teljes körű tisztítása a Füzes városrészben. A város domborzati adottságából adódóan a keletkező csapadékvíz részben nyílt, részben zárt árok és csatornarendszerben vezethető a szükséges számú átemelők beépítése mellett. Ebben a ciklusban megvalósítjuk és folytatjuk a szikkasztó árkok rendbetételét városszerte.
6. A város kistérségi központi szerepéből adódóan a városközpont rehabilitációját (Hősök-tere, Kossuth L. utca, Kiss József utca, Kölcsey utca, Damjanich utca által határolt terület és közvetlen környezetük, valamint a fő átmenő forgalommal rendelkező főutak és csomópontjai) mielőbb el kell végezni. Ennek keretében szükséges megvalósítani:
 - a) az autóbusz pályaudvar modernizálása, fejlesztése, kerékpártárolóval, gépjármű parkolóval történő bővítése, a Mezőcsáton átvezető utak mentén elhelyezkedő buszmegállók fedett buszvárókká alakítása, buszöblök kialakítása, információs táblák kihelyezésének folytatását
 - b) az autóbusz parkoláshoz városközponton belüli kialakítása
 - c) bérlakásaink értékesítése, a megtartottak folyamatos felújítása
 - d) Ifjúsági faház felújítása, tetőcseréje
 - e) a Mezőcsáti Polgárőr Egyesület épületének energetikai korszerűsítése
 - f) az Alapellátó Egészségház épületének belső felújítása
 - g) a középiskola udvarán található bitumenes sportpálya felújítása (Kossuth u. 12.)
 - h) Mezőcsát Város Önkormányzata kiemelten kezeli a városban működő civil szervezeteket, melyeket gazdaságilag is támogat, ezzel is élénkítve a város gazdasági, turisztikai, kulturális életét
 - i) utak, járdák, parkolók felújítása, kialakítása városszerte.
7. A meglévő ipari terület-körbekerítése, a település főútjával való összekötése (3,5 km hosszú kétsávos aszfaltozott nagy teherbírású út építése). Közvilágítás és parcellázás megvalósítása.
8. A fürdő környezetével kapcsolatos tervek:
 - a) Támogatandó a Füzes Üdülőtelkesek Egyesület által kezdeményezett önkormányzati támogatással megvalósuló útfelújítás.

- b) Az önkormányzat tulajdonában lévő termálfürdő területén kemping kialakítása, melynek terveivel városunk rendelkezik.
9. Az 1970-es években elvitt közigazgatási hivatalok visszatelepítésének elősegítése, a közigazgatási reform ismeretében elérendő cél a meglévő körzetközponti feladatként a településen kialakított közigazgatási funkciók megtartása, bővítése. Terveink között szerepel egy idősek bentlakásos otthonának a létrehozása, ahol biztonságban tudhatjuk szép korúinkat, fogyatékkal élőinket.
10. Vásárterünk további fejlesztése is szükséges, az időjárás sokszor kedvezőtlen hatása elriasztja a vásári forgatagba jelenteket, ezért fedett résszel szeretnénk ellátni egyes részeket. Vásártéren a gyalogos közlekedés számára megfelelő akadálymentes használatot biztosító burkolat kialakítása.
11. A városi közvilágítás korszerűsítése egyben a városi igényeknek megfelelő bővítése. Meglévő és tervezett gyalogos átkelőhelyek biztonságának növelése a megfelelő megvilágítás biztosításával. Okos átkelőhelyek kialakítása.
12. Forgalomtechnikai terv átfogó felülvizsgálata, a hiányzó vagy elhasználódott közlekedési táblák pótlása cseréje.
13. Geotermikusenergia önkormányzati épületekbe való kiépítése, valamint hosszútávú terv a lakosság felé való szolgáltatás is.

Mezőcsát Város Önkormányzatának a fejlesztések terén megvalósuló elképzeléseit önerőből nem, vagy csak igen kis mértékben képes megvalósítani. A megfogalmazott tervek materiális megjelenítése csak pályázatok útján lehetséges, melyek támogatási aránya kedvező az önkormányzat számára, azonban az önerő megteremtése is komoly megpróbáltatások elé állítja a település gazdaságát. A pénzügyi helyzet javulását eredményezheti a gazdaságilag fenntartható, illetve pénzügyi előnyt teremtő fejlesztések, úgymint az energiatakarékosságra épülő beruházások, a vállalkozások segítése. Azonban ezek a projektek a pályázati rendszer lassúsága és a megtérülési idő hossza miatt anyagi előnyt csak évek múltán képesek felmutatni. Jelentős előrelépést jelenthet az intézmények korszerűsítése, az energiahasználatuk csökkentése irányába mutató Európai Unió pályázatok kiírásának megléte.

A másik, említésre érdemes lehetőség az olyan gazdaságfejlesztő projektek megvalósítása, melyek segítségével az önkormányzatok kis önerővel, rövid idő alatt nagy anyagi hasznot tudnak teremteni. Ilyen lehetőség lehet az önkormányzati tulajdonban lévő területeken inkubátorház létesítése, további ipari övezet kialakítása – illetve fejlesztése. Sajnos a Dél-Borsodi mikro régióban a vállalkozási kedv alacsony, a meglévő vállalkozások nagy része kényszervállalkozás. A más területekről idevonzott működő tőke beruházásoknak gátat szabnak a környező nagyvárosok ipari parkjai, melyek sokkal kedvezőbb feltételeket tudnak nyújtani a barnamezős beruházások számára (jelenlévő képzett munkaerő, infrastrukturális adottságok, logisztika, stb.) A mezőgazdaság fellendítése, a ráépülő feldolgozóipar ipari parkunkban való megjelenése segíti a termelők és munkavállalók piacát.

További gazdaságfejlesztő tevékenységként jelentkezik a helyi adottságok kihasználása, úgymint a térség turisztikai attrakciója, konkrétan a táj sokfélesége. A Tisza közelsége, és a „Kis-Hortobágy” jelenléte, az idegenforgalmában meghatározó erősségű városok - területek közelsége a közeljövőben fontos szempontokká válhatnak. Mezőcsát városa tökéletes központja lehet egy tíz napos „Ismerd meg a Dél-borsod Régiót!” körútnak. Még e területen az önkormányzat csak kis mértékben tudja érvényesíteni erejét, legfeljebb csak az infrastrukturális háttérrel tudja hozzá megteremteni.

A turizmus iparág megteremtésének segítése. a termálfürdő visszavásárlása új lehetőséget nyitott városunk számára.

Az önkormányzat gazdasági előrelépésének további lehetősége leginkább a jelenlegi kiadások csökkentése, illetve a meglévő bevételek, azaz a saját források (gépjármű adó, iparüzési adó, stb.) növelése lehet, valamint új adónemek bevezetése lehet, ami azonban jelentős erkölcsi és morális kérdéseket vethet fel.

A település fontos feladata a meglévő humán erőforrással történő gazdálkodás, hiszen a be- és elvándorló felsőfokú végzettséggel rendelkező lakosság száma negatív tendenciát mutat. A diplomások számos esetben nem tudnak végzettségüknek megfelelően elhelyezkedni, ezért a környező városokba költöznek, ezáltal Mezőcsát SZJA jövedelme nem növekszik. Azonban e téren az önkormányzat csak kis mértékben tud segíteni, hiszen a jelenlegi munkaállományán nem tud bővíteni.

2. A megvalósítás mechanizmusa

Várhatólag a regnáló Képviselő-testület mandátumának időszaka alatt megnyílnak új pályázati források. Fontos, hogy a pályázati tevékenység a településfejlesztés egyik fontos eszköze maradjon, törekedni kell arra is, hogy az adott fejlesztés a megyei fejlesztési programhoz is illeszkedjen. Mezőcsát város további fejlődése érdekében törekedni kell az Európai Unió és hazai pályázatok adta lehetőségek minél hatékonyabb kihasználására. A pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre előre terveket kell készíteni – mivel gyakran nagyon szűk a pályázatokban a tervezésre, engedélyeztetésre megadott határidő.

Az Önkormányzat a helyi energiaszolgáltatás terén törekszik az energia szolgáltatás infrastruktúrájának fejlesztésére, pályázati lehetőségeket keres az energiaellátás korszerűsítésére: megújuló energiák használatát helyezi előtérbe, közvilágítás további korszerűsítésére törekszik.

Az önkormányzat a tulajdonában és kezelésében lévő urnatemető és ravatalozó üzemeltetését alkalmi bérbeadással biztosítja a kegyeleti szolgáltató vállalkozókkal.

3. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítés

Mezőcsát Város Önkormányzata a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében segíti a helyi gazdaság megerősödését, a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni. Gazdaságfejlesztési tervei végrehajtásában az önkormányzat aktív szerepet szán a kialakításra került ipari parknak. A kiépítésre kerülő ipari park a város déli részén a korábban rekultiválásra váró használaton kívüli barnamezős területen helyezkedik el. A megfelelő technikával felszerelt szolgáltatóház ideális feltételeket teremt településünk kisvállalkozói, kistermelői, őstermelői számára. A kistermelők, őstermelők részére az értékesítési lehetőséget – árusító standokon – biztosítja önkormányzatunk az új vásárcsarnok épületében.

Mezőcsát Város Önkormányzata aktívan részt vesz a közfoglalkoztatási, illetve munkaprogramokban, a továbbiakban is meg kell ragadni az értékteremtő közfoglalkoztatási programok által nyújtott lehetőségeket. Közfoglalkoztatottak segítségével biztosítható az intézmények működéséhez szükséges munkaerő (pl. takarítás, előkészítő munkák stb.), a közterületek karbantartása, szemétszedés, növényzetgyérítés, lombseprés, belvíz elvezető árkok, helyi közutak karbantartása (padkázás) stb.

4. Településfejlesztés

A Képviselő-testület a helyi közutak fenntartásával kapcsolatban a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, melyek megfelelnek a település igényeinek:

- Mezőcsát város belterületi úthálózatának teljes felújítására, a teherforgalom lekorlátozására, csapadékvíz hálózat fejlesztése, karbantartása, felújítása (Mezőcsát üdülőterület teljes úthálózatának aszfaltozása),
- nélkülözhetetlen a belterületi utak útburkolatának, padkáknak folyamatos karbantartása, kátyúzása, rendbetétele,
- a hiányzó járdák, mezőgazdasági utak (pl. Kardos-dűlő bekötő út) helyreállítása szükséges,
- szükséges a KRESZ és egyéb táblák karbantartása, célszerűségük átvizsgálása, pótlása.

A Képviselő-testület indokoltnak tartja a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztán tartására,
- közterületeken utcanév táblák kihelyezése karbantartása, felújítása,
- folytatni célszerű a település-virágosítási programban történő részvételt, melyhez szükséges igénybe venni támogatók, önkéntesek segítségét,
- gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az előregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról,

- figyelmet kell fordítani a köztéri építmények, műemlékek, a város főterén található emlékművek állagának megőrzésére,
- lehetőség szerint látványelemekkel (szobrok, pihenőpadok stb.) kell gazdagítani a közterületeket, törekedni kell a meglévő játszóterek állagmegőrzésére, fejlesztésére újabb játszóterek kialakítására, gondoskodni kell az intézmények környezetében a megfelelő gépjármű parkolóhely kialakításáról.

5. A helyi adópolitika célkitűzései

Célja az önkormányzat önállóságának biztosítása és a helyi adóztatási jog gyakorlása. A helyi adóztatási rendszernek illeszkednie kell a helyi sajátosságokhoz. A helyi adópolitika egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett folyamatos bevételi forrást biztosít az önkormányzat számára, ugyanakkor az adózói kör számára igazságosnak is kell lennie.

Mezőcsát Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a településen a 23/1997. (XII 15.) számú rendeletével bevezette a helyi iparüzési adót, mely több alkalommal módosításra került. A jelenleg hatályos rendelet alapján az adó évi mértéke 2 %.

A Képviselő-testület mentességet biztosított azon háziorvos, védőnő vállalkozó részére, akinek iparüzési adó alapja az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg.

Minden évben megvizsgálja az önkormányzat a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket, felülvizsgálja a mentességeket, kedvezményeket és az adó mértékét.

Az adóbevételek növelése érdekében fokozott figyelmet fordítunk arra, hogy az adófizetők fizetési morálja javuljon. A Képviselő-testület rendszeresen tájékozódik az adókintlévőségek nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, valamint a behajtás hatékonyságáról.

Mezőcsát városa csupán a helyi iparüzési adóval terheli a helyi vállalkozásokat. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény által megengedett egyéb adók bevezetésére az elmúlt ciklusban nem került sor, ennek megfontolása az önkormányzat anyagi helyzetének alakulását figyelembe véve lehet célszerű.

A helyi idegenforgalom bővülése és a szállások kiadása révén az idegenforgalmi adó bevezetését célszerű a fürdőberuházás elkészültét követően majdan megtárgyalni. Jelenleg két bejelentett szállásadó működik a város területén, melyek közül az egyik szünetelteti tevékenységét.

Az adó jellegű bevételekhez tartozik a helyi talajterhelési díj. Előbbit tekintve lényeges kedvezmények kerültek bevezetésre a nagymértékű kintlévőségek és a fizetésképtelen adósok motiválása céljából.

6. A közszolgáltatások biztosítása és azok színvonalának javítása

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása. A Képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani:

- működését segíti a járóbeteg szakrendelő,
- fenntartja a háziorvosi ellátást, gyermekorvosi ellátást, és a fogászati ellátást magán praxissal,

- támogatja az egészségügyi ellátás színvonalát szinten tartó, illetve növelő fejlesztéseket,
- gondoskodik az intézmények építési, felújítása, átalakításai kívánalmainak feltárásáról.

A Képviselő-testület az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése érdekében a következő közszolgáltatásokat biztosítja, illetve az alábbi intézkedéseket teszi a szolgáltatás színvonalának emelése érdekében:

- gondoskodik a Mezőcsáti Élelmezési Központ épületének karbantartásáról, a működéshez szükséges eszközöket biztosítja, a működés tárgyi feltételeit megteremti,
- a Képviselő-testület, a polgármesteri hivatal és az egészségügyi, szociális ellátást végző intézmények, személyek folyamatosan együttműködnek egymással az egészséges életmód feltételeinek javítása érdekében,
- támogatja azokat a kezdeményezéseket, amelyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató, segítő tevékenységre irányulnak,
- az egészséges életmód feltételeinek biztosítása érdekében ellátja a helyi sporttevékenységgel kapcsolatos feladatokat, így biztosítja a mozgáshoz való helyet.

Az Önkormányzat, mint óvoda fenntartó elkészítette a kapcsolódó önkormányzati minőségirányítási programját. A minőségirányítási program meghatározza a fenntartói elvárásokat, az ellátandó feladatokat. Az Önkormányzat az óvodai ellátás biztosítása, és színvonalának javítása érdekében a következő feladatokat látja el:

- gondoskodik az óvodai ellátás megszervezéséről (a Mezőcsáti Napocska Óvoda útján),
- áttekinti az intézményműködtetés formáját, a vonatkozó alapidokumentumokat,
- feltárja az intézmény építési, felújítási, átalakítási kívánalmait,
- a szakmai követelményeknek történő megfelelés szem előtt tartása mellett meghatározza a meglévő intézményhálózat struktúrájának átalakítását, kihasználtságának javítása érdekében szükséges intézkedéseket,
- intézkedéseket tesz az intézmények kihasználtságának növelésére, ennek érdekében támogatja az intézményt népszerűsítő programok szervezését, valamint az intézményeknek bemutatkozási lehetőséget biztosít az Önkormányzat honlapján,

- az intézménynél kezdeményezni kell az energiatakarékossági szempontok előtérbe kerülését: a fűtés, a víz, és villamos energia költségek csökkentését, alternatív, megújuló energiaforrások alkalmazását, korszerű nyílászárók cseréjét, a számítógépes hálózat bővítését,
- segíti az intézmény pályázati tevékenységét, figyelemmel kíséri a benyújtott pályázatokat és azok megvalósulását,
- az önkormányzat a jogszabályban előírt kötelező eszközállomány biztosítására, pótlásra, az avultság, elhasználódás miatti cserére vonatkozó költségvetési tervet kér,
- szorgalmazza a nevelési intézmények közötti jó kapcsolat fenntartását,
- a mindenkori igények, lehetőségek és finanszírozási források figyelembe vételével hozta létre a Városi Bölcsődét. Önkormányzatunk a település általános iskolájának vagyonkezelését 2013. január 1-jei hatállyal átadta a Klebelsberg Intézményfenntartó Központnak, azonban az iskola épületének tulajdonosaként továbbra is gondoskodik azok felújításáról.

Az Önkormányzat a közművelődés és kultúra tevékenységekkel kapcsolatban az előírt szolgáltatások biztosítása és a szolgáltatások színvonala emelése érdekében a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

- a könyvtár működtetése során intézkedéseket kell tenni a könyvállomány további gyarapítása érdekében, ehhez ki kell használni – az eddigiekhez hasonlóan – a pályázati lehetőségeket, fogadni kell a magánszemélyek, intézmények, vállalkozások könyv, elektronikus információhordozó, folyóirat, felajánlásait, illetve anyagi támogatását,
- ismertté kell tenni a könyvtári szolgáltatások körét,
- bővíteni kell a könyvtár eszköz ellátottságát, biztosítani kell az internet hozzáférést, az elektronikus információhordozók használatát,
- a könyvtári nyitva tartást az igényekhez kell igazítani,
- a művelődési ház működésével kapcsolatban biztosítani kell a szükséges forrásokat, pótolni kell az elhasználódott eszközöket,
- gondoskodni kell arról, hogy a kulturális, közművelődési feladatokat is ellátó szervezetek számára biztosítva legyen a működésükhöz szükséges közösségi hely, kapjanak pénzügyi, anyagi támogatást a vállalt feladataik ellátásához, pályázati tevékenységüket segítse az Önkormányzat,
- bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi művészek számára (költői est, felolvasó est, kiállítások, bemutatók szervezésével),
- hagyományápoló tevékenység folytatása (Városnap, stb.),

- támogatni kell a helyi kiadványok megjelenését, városunk hírnevét öregbítő civil kezdeményezéseket, úgymint a Lilaakác Nyugdíjas Klubot, Mezőcsát Kultúrájáért Egyesületet, Hagyományőrző Néptáncsoportot stb.
- Mezőcsát Város Önkormányzata kiemelten kezeli a városban működő civil szervezeteket, melyeket gazdaságilag is támogat, ezzel is élénkítve a város gazdasági, turisztikai, kulturális életét.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának, fentiek értelmében az önkormányzat Képviselő-testülete a következő célok elérésére, megvalósítására törekszik:

- a szakmai követelményeknek történő megfelelés szem előtt tartása mellett a társulás keretében fenntartott intézmény kihasználtságának javítása érdekében szükséges intézkedések meghatározására,
- támogatja a Kistérségi Humánszolgáltató Központ épületeinek állagmegóvására, a szükséges eszközök beszerzését,
- fogyatékosok nappali intézményének (szociális és munka-rehabilitációs foglalkoztatás) működtetésére, a szociálisan rászorultak számára érték-teremtő munka biztosítása,
- a fogyatékkal élők életminőségének javítása érdekében a középületek akadálymentesítésének végrehajtására, – a Képviselő-testület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint,
- felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét, a következő szociális ellátásokat és szolgáltatásokat biztosítja: szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek klubja, családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, tanyagondnoki szolgálat, támogató szolgálat, fogyatékosok nappali ellátása fenntartása,
- a demens és pszichológiai betegek nappali ellátásának megszervezése.

7. Vagyongazdálkodás

A gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához a szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat kell rögzíteni:

Az Önkormányzat felülvizsgálja a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának lehetőségeit. Javaslatot kell kidolgozni az egyes vagyonelemek megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak esetleges értékesítésére.

Az Önkormányzat hitelállománnyal nem rendelkezik, adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásai nincsenek.

Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok:

A Termálfürdő-Mezőcsát Kft-t Mezőcsát Város Önkormányzata 2016. június 6-án kormányzati támogatásból megvásárolta korábbi tulajdonosától. A Belügyminisztérium 500 millió Ft vissza nem térítendő támogatásban részesítette az önkormányzatot a fürdő felújítása céljából. A megvalósítás során új családi- és élménymedence épült, felújításra került a nagymedence és a fedett medence épülete, a főbejárat, az öltözők épülete, valamint parkoló is megújult. A fürdő működéséhez az önkormányzat anyagi támogatását is igénybe veheti, azonban cél az önellátás. Az energiaárak emelkedése által okozott kiadások csökkentése érdekében saját napelemrendszer kiépítésével előzte meg, hogy az Önkormányzat költségvetését terhelje.

Az önkormányzat vagyona a pályázati lehetőségek maximális kihasználásának köszönhetően évről- évre gyarapodik a bölcsőde új épületének megépítésével, a csapadékvíz elvezetés rendszer felújításával, vagy ahol hiányzik annak kiépítésével, az árucsarnok megépítésével, az ipari park kivitelezésével, a szociális bérlakások, az orvosi rendelő, a termálfürdő felújításával.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete meghatározza a tulajdonában lévő önkormányzati lakások bérletének és elidegenítésének szabályait, gondoskodik a költségalapú bérlakásokra vonatkozó igények felméréséről, az azokhoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések rögzítéséről, megvalósításáról.

Az Önkormányzat a saját tulajdonú lakásokat értékesíteni kívánja állapotfelmérés és értékbecslést követően. Lakásállományát rendezni kívánja, és az igényekhez igazítva racionalizálni.

Saját tulajdonban álló gazdasági társaságai vagyonát növelni kívánja fejlesztésekkel és vásárlásokkal. A Termálfürdő vagyonát pályázatokkal kívánja növelni és az ahhoz kötődő beruházásokkal.

Fontos kérdés a fosszilis energiahordozók helyett a megújuló energia felhasználása és a város közintézményeinek energetikai korszerűsítése.

8. Városüzemeltetési politika

Az Önkormányzat a jelenlegi ciklusban rendezni kívánja a városüzemeltetéssel kapcsolatos intézményi feladatokat. Ennek elsődleges feltétele, hogy a megszüntetett városüzemeltetési szervezet feladatait átgondolva döntsön a feladatok intézményi szinten történő megoldásáról. Ennek formája lehet egy már működő intézményhez való rendezése a feladatoknak, vagy önálló intézmény létrehozásával ennek rendezése. A városi fejlesztésekkel és ehhez kapcsolódó

feladatkörökkel történő eredmények működés alapja e feladatkör rendezettségének megteremtése.

E kérdéskörhöz kapcsolódik a köztisztasági és településtisztasági, hulladékgazdálkodási közszolgáltatások szervezése.

Ezek biztosítása érdekében az Önkormányzat:

- a hulladékszállítás jelentősen átalakult, továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról,
- felhívja a figyelmet a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára, gondoskodik arról, hogy a településen mindenki számára elérhető legyen a szelektív hulladékgyűjtő edényzet,
- évente biztosított a kommunális szolgáltató közreműködésével a lomtalanítás lehetősége amelyet a lakosok egyénileg igényelhetnek,
- az illegális hulladéklerakó helyeket feltárja és felszámolja,
- gondoskodik az önkormányzati közutak téli síkosság mentesítéséről és a hó eltakarításról,
- gondoskodik a közterületek tisztán tartásáról, a zöldfelületek gondozásáról,
- szükség esetén gondoskodik rovar- és rágcsálóirtás megszervezéséről.
- A helyi tömegközlekedési feladatok ellátása, és színvonalának javítása érdekében az Önkormányzat Képviselő-testülete felülvizsgálja a megállóhelyek korszerűsítésének szükségességét, új buszváró kialakításának lehetőségét.

A városban található termálfürdő megvásárlása és folyamatos fejlesztése, megteremti az idegenforgalomban rejlő lehetőségeket. Az üdülőövezet tulajdonosi köre lassan lecserélődik, fiatalok találnak itt itthonra helyből és más településekről. Az üdülő tulajdonosoknak lehetőségük van szervezetbe tömörülve képviselni magukat. Az Füzes Üdülőtelkesek Egyesülete 100 fő feletti tagot számlál. Közösén tervezik meg azokat a lépéseket, melyek a közösség érdekeit előre viszi.

2019 tavaszán egy új lehetőséget kínált önkormányzatunk az érdeklődők számára, méghozzá a szállásadás tevékenységnek a feltételeit hallgathatták meg azok, akik ezt a megélhetési formát kívánják választani. Kettő család élt is a lehetőséggel és szállásra kínálja fel ingatlanát. Fontosnak tartjuk, hogy ez a szolgáltatás is elinduljon az üdülőövezetben, mert az önkormányzat számára bevételi lehetőséget rejt az idegenforgalmi adó, ami még nem került bevezetésre. Azt látjuk, hogy valamilyen bevételi forrást eszközölnie kell az önkormányzatnak az övezet különös rendbetartására, szépítésére a jövőben. Jelen pillanatban a városra kapott normatívából és a közfoglalkoztatás költségvetéséből próbáljuk rendbe tartani a területet. Sok apró park létrehozására lenne lehetőség, de az apparátusunk csekély létszáma, nem teszi lehetővé, hogy ezeket folyamatosan gondozzuk, így a legegyszerűbb forma a kaszálás marad a főfeladatunk, valamint az utcák zúzottkővel való feltöltése, hulladék összegyűjtése. Hosszú távú elképzeléseinkbe, erre kell találni megoldást.

Mivel egyre több család él ezen a városrészen, el kell gondolkodnunk egyéb szolgáltatásbővítésen is, pl: nyári időszakban élelmiszer bolt működtetése a termálfürdő területén. Bízunk abban, hogy vállalkozó kedvű fiatalok is megjelennek a lélekszám növekedésével, akik látnak potenciált más szolgáltatási területekben (pedikűr-manikűr, masszázs, stb.) is ezen a városrészen.

9. Környezetvédelem

Az elmúlt évek legnagyobb kihívása az illegális hulladéklerakások felszámolása volt. A következő években is folytatnunk kell ezt a küzdelmet. Városszerte térfigyelő kamerahálózat bővítése célravezető lehet. Minden évben szeretnénk részt venni a hulladékgazdálkodással foglalkozó cég által szervezett szemétgyűjtő akciókban városunk lakóival, önkénteseivel. Az önkormányzat média felületein folyamatosan tájékoztatni kell lakosainkat a hulladékgyűjtésével, illegális lerakással kapcsolatos tudni valókról.

A talajterheléssel összefüggő küzdelmet továbbra is folytatnunk kell. Eredményesnek mondhatjuk a 2016-ban bevezetésre került talajterhelési díj kiszabását, hiszen 300 ingatlan fölött volt a talajterhelési díj bevezetés előtti állapot, a 2020-ra 100 ingatlan alá csökkent azoknak az ingatlanoknak a száma, akiknek a szennyvize nem folyik a központi rendszerbe. A földünk megvédése gyermekeink, unokáink számára mindennél előbbre való kell, hogy legyen.

Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok nagy része energetikai beruházással megújult. A nyílászárók cseréje, a fűtésrendszerek korszerűsítése, a földem és falazat szigetelése nagyon fontos. Látjuk a számláinkon és ezáltal a megtakarításainkon az eredményt, amely által lehetőség nyílik egyéb beruházást vagy önerőt biztosítani más fejlesztésekre.

Néhány épületünkön megvalósult napelem felszerelése, mely az elektromos áram költségeinek csökkentését jelenti. (Élelmezési Központ, Polgármesteri Hivatal, Egészségügyi Központ) Fontos lenne további pályázatok benyújtása az összes önkormányzati intézményünk számára, amelyben lehetőség nyílna ezen beruházások megvalósítására.

10. Marketing és kommunikáció

A helyi újság színvonalban jelentős emelkedés realizálódott. A 2014-2019-es ciklusban ingyenessé tettük a Csáti Újság havi lapunkat és minden háztartásba eljuttatjuk. Mezőcsát honlapjának megújítása régen várat magára, de lassan ez a kommunikációs csatornánk is megújul. Az önkormányzat facebook oldalt is működtet, amin gyorsan és sok emberhez juttatunk el friss információkat. Továbbra is használjuk a hagyományos reklámtáblák felületeit különböző hirdetések megjelentetésére, szükséges további zárható, modern hirdetőtáblák beszerzése és kihelyezése a belvároson kívüli területekre is. Szükséges a hangosbemondóval is járni a város minden utcáját, hogy a lakosság tájékoztatva legyen a fontosabb tudnivalókról.

A turizmus iparág legfontosabb mozgató rugója egy jó marketing terv, melyben olyan reklámok, kisfilmek készülnek, melyek vonzóvá teszik a települést az ide látogató turisták számára. A marketing tervünket szakember segítségével tudjuk elkészíttetni, akinek minden

információt át kell adnunk a településünkről, hogy megtalálhassa azt a legérdekesebb és vonzóbb kulturális, gasztronómiai vagy egyéb értéket, melyre építhetjük Mezőcsát *image*-t. Gondolkodhatunk az országosan ismert Miska-kancsónkban vagy a termálfürdőnkben. A turisták megjelenése városunkban magával fogja húzni az egyéb vállalkozásokat is, felkeltve a lakosság vállalkozói kedvét. Két eredményt várunk ez irányú fejlődésünktől a lakosság megtartó erejének- és a vállalkozások számának növekedését. Mindkettő hatása önkormányzatunk számára elengedhetetlen. A lakosság szám stagnálása mellett településünk demográfiai mutatója fiatalodást mutat és iparűzési adóbevételeink gyarapodása stabilá és bizakodóvá teszi a városvezetést.

11. Befektetés-támogatási politika

Az Önkormányzat a fejlesztésekhez szükséges önrészeken túli megtakarításait állampapírban és banki betétben kívánja befektetni.

A Város a helyi vállalkozásokat elsősorban adópolitikáján keresztül támogatja. A helyi iparűzési adó mértéke több mint két évtizede folyamatosan 1,8 % volt, amelyet 2 %-ra emeltünk 2023-ban.

A vállalkozások helyi letelepedéséhez és támogatásához Mezőcsát városa a helyi ipari parkban kialakított ingatlanokat bocsátja rendelkezésre.

12. Egyéb elképzelések

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a hivatalán keresztül biztosítja a nemzetiség jogainak érvényesülését, gondoskodik az önkormányzat és a településen működő helyi roma nemzetiségi önkormányzat együttműködési lehetőségeinek és területeinek (oktatás, sport, kultúra, munkahelyteremtés, egészséges környezet megteremtése és megtartása stb.) a feltárásáról, gondoskodik a helyi esélyegyenlőségi program megalkotásáról.

Az Önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében:

- támogatja a közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezését,
- a lakosság biztonságérzetének javítása, a bűnözés megelőzése és a felderítés hatékonysága érdekében kamerás térfigyelő rendszer bővítésére törekszik Mezőcsát frekventált és veszélyeztetett területein,
- javaslatokat, észrevételeket tesz a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére, felhívja a rendőrség figyelmét a tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető körülményekre, anyagilag támogatja a rendőrség működtetését,
- bűnmegelőzési programokon történő aktív részvételre törekszik, népszerűsítve azokat.

Az Önkormányzat közigazgatási feladatait a Mezőcsáti Közös Önkormányzati Hivatal látja el. A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges:

- a szolgáltató jellegű közigazgatás hatékonyabb megteremtése,
- az informatikai lehetőségek fejlesztése a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti, így törekedni kell a város honlapjának közérdekű hírekkel történő bővítésére,
- a Képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatok honlapon keresztül történő hozzáférésére,
- az elektronikus közigazgatási szolgáltatások, ügyintézés fejlesztési lehetőségeinek feltárására,
- a polgármesteri hivatal és az intézmények informatikai fejlesztésének irányainak kijelölésére
- a közigazgatás tárgyi és infrastrukturális feltételeinek javítása,
- térinformatikai rendszer kiépítésére.

Mezőcsát Város Önkormányzata az elmúlt években korrekt kapcsolatot alakított ki a történelmi egyházakkal, civilszervezetekkel és egyéb állami szervekkel, amit folytatni és erősíteni kíván a jövőben.

Mezőcsát, 2025. március 25.

–.-

A **tizenegyedik napirendi pont** keretében a tulajdonosi hozzájárulás kérése a 868 hrsz-ú önkormányzati tulajdonú közterületen található térburkolat kialakításával kapcsolatban és beruházáshoz forrás biztosításáról szóló javaslatot tárgyalta a Képviselő-testület.

Siposné Horváth Anita polgármester elmondta, hogy a bizottsági üléseken a javaslatot tárgyalták. Majd felkérte elnök urakat, hogy ismertessék álláspontjaikat.

Tóth László elnök elmondta, hogy a bizottság ezt megtárgyalta és az a kérésünk, hogy kérjünk több árajánlatot is a járda felületek javítására az óvodától egészen a kínai üzlet sarkáig. A kivitelezésre kaptunk árajánlatokat, ezt szeretnénk megtárgyalni.

Vaskó Ferenc elnök megköszönte a szót és mindenféleképpen azt szeretnénk, ha ez a járdaszakaszk megújulna. Látjuk azt, hogy problémák vannak, balesetveszélyes. Örülünk annak, hogy van egy olyan vállalkozó, aki nemcsak szolgáltatást nyújt a lakosság számára, hanem gondol arra is, hogy az Önkormányzattal együtt, karöltve meg tudja oldani ezt a problémát.

Siposné Horváth Anita polgármester megszólította Mészáros János Zsoltot, hogy a tulajdonossal megállapodást kell kötni, ami csak a Tér ABC előtti területre vonatkozik.

Majd elmondta, hogy szeretné, ha az a járda azzal a burkolattal készülne el, ami az új beruházásra, a hivatal előtti térre kell. A parkoló melletti járda is már azzal a burkolóval fog készülni., amit a tervező az új beruházásra tervezett. Megkérte mindkét osztályvezető urat, hogy nézzék már meg és erre is tegyenek javaslatot.

Vaskó Ferenc elnök elmondta, hogy a műszaki osztályvezető figyelmét szeretné felhívni arra, hogy a kínai üzlet mellett megy lefelé egy járda, ott van egy padka és a járda között van egy mélyedés, ami balesetveszélyes. Arra kérte az osztályvezető urat, a balesetveszélyes részt hárítsák el, mert nem szeretnék, ha bárkit is baleset érne.

Halász Károly képviselő elmondta, hogy egy kicsit zavart. A kivitelező adott egy árajánlatot, megkérdezte, hogy ezt elfogadjuk ebben a formában? Egybe kellene megcsinálni, ami 2 részből fog állni. és egybe kellene elvégezni a Bajcsy-Zsilinszky sarkáig.

Kérdezte, hogy ez az árajánlat akkor nem a térkövezésre lett megadva.

Siposné Horváth Anita polgármester hozzátette, hogy maradjon -e az aszfalt járda. Igaz, Mezőcsát legfrekvenciáltabb részéről van szó, ahol az ünnepi rendezvényeket tartják és azt szeretné, hogy egy méltó köntösben jelenjen meg. Mindenképp díszburkolatot javasolja, kérte, hogy erre is kérjenek be ajánlatot.

Kápolnai László alpolgármester javasolta, hogy csak a Tér ABC és a kínai bolt előtti részre kérjenek be árajánlatot.

Vaskó Ferenc elnök elmondta, hogy minél tovább várunk, drágábbak lesznek az anyagok és a kivitelezési munka is.

Siposné Horváth Anita polgármester hozzátette, hogy sok rendezvény lesz, így minél hamarabb meg kell oldani ezt a problémát. A Testület erre tud forrást biztosítani, akkor a járda, a parkoló is rendben lesz, később pedig a Főtér is. Ez egy hosszadalmasabb jövő kép, amit saját forrásból nem tudunk mindent megvalósítani.

Halász Károly képviselő elmondta, továbbra is vannak aggályai, megint több vállalkozótól kell bekérni árajánlatot. Még egyszer össze kell jönni és az ajánlatokat feldolgozni.

Mészáros János Zsolt műszaki osztályvezető elmondta, hogy az idő rövidege miatt nem lehet a műszaki tartalom nélkül pontos árajánlatokat kérni. Kedden minden kivitelezővel próbálta felvenni a kapcsolatot, jegyző asszony szerdai napon kiküldte minden kivitelezőnek e-mailen a kérést, hogy minél hamarabb adjanak árajánlatot. Sajnos csak hétfőn érkezett meg minden ajánlat.

Kápolnai László alpolgármester akkor a pontosítás végett az óvoda kapujától a kínai bolt sarkáig kérjenek ajánlatot, ne csak a Tér ABC-re.

Siposné Horváth Anita polgármester megkérdezte a műszaki osztályvezető, mikor tudja felmérni és újabb ajánlatokat kérni rá. A díszburkolatból hozat egy mintát, amit a tervező megtervezett és akkor egységes lehetne mindenütt a burkolat.

Mészáros János Zsolt műszaki osztályvezető válaszolt, 2 ajánlatot fog bekérni, minél hamarabb, beszél a kivitelezőkkel, hogy tegyék meg az új árajánlatukat.

Siposné Horváth Anita polgármester javasolja, hogy egy későbbi időpontban döntsenek erről, amint az ajánlatokat a teljes szakaszra megkapják.

Vaskó Ferenc elnök megköszönte a szót, ha már 800 éves Mezőcsát, arra kérte a polgármester asszonyt és apparátusát, hogy milyen formában kívánjuk a következő évtizedekre a Fő teret látni, hiszen ebben az állapotában funkciómentes. A padok sincsenek jó állapotban, burkolata is több helyen sérült. Ezzel kapcsolatban kellene látványtervet készíteni, amibe bevonnánk a lakosságot és egy véleménynyilvánító szavazáson vennének részt. Azt is felvetette, hogy gondolkodjon a városvezetés, hogyan lehetne erre pályázati forrásból pénzeszközt szerezni.

Siposné Horváth Anita polgármester hozzátette, hogy a költségvetésből ezt sajnos nem tudják megvalósítani.

Tóth László elnök tájékoztatásul elmondta, hogy kérték a bizottsági ülésükön, hogy kérjenek árajánlatot, ami az óvodától a Bajcsy-Zsilinszky útig tart. Én is javaslom, hogy a bitumen helyet térburkolat legyen. Ha már építjük a járdát, akkor a parkolás szempontjából fél métert el lehetne venni a 3,5 méterből. Véleménye szerint, egy halszállka módjára ki lehetne ott egy parkolót kialakítani. Egy kidolgozott tervet javasol kidolgozni rá és újabb összejevetelt

Szilágyi János képviselő hozzátette, hogy akkor utat is kell csinálni, ha már a szegélyből elveszünk.

Siposné Horváth Anita polgármester elmondta, hogy a parkoló kivitelezéséhez engedélyt is kell kérni és külön forrást biztosítani rá, erre nem lát lehetőséget. Javasolta, hogy ezzel most nem foglalkozzon a Testület. Egy Főtéri konstrukcióba lehet, hogy később bele fog férni. Most ezzel az előterjesztéssel kapcsolatban nem hoznak döntést, hanem azt egy másik ülésen a fentebb leírt paraméterek és árajánlatok beérkezése után a Képviselő-testület újra tárgyalja

Siposné Horváth Anita polgármester mivel a képviselők részéről nem érkezett további kérdés, javaslat ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

Úgy dönt, hogy a műszaki tartalom pontosítása és ennek megfelelően újabb árajánlatok beérkezése után a Képviselő-testület egy későbbi időpontban dönt.”

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
58/2025. (III. 25.) határozata

az Önkormányzat tulajdonában lévő Mezőcsát 868 hrsz-ú közterületen található
térburkolat kialakításáról és beruházáshoz forrás biztosításáról

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

Úgy dönt, hogy a műszaki tartalom pontosítása és ennek megfelelően újabb árajánlatok beérkezése után a Képviselő-testület egy későbbi időpontban dönt.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester
Határidő: értelemszerűen

-.-

A **tizenkettedik napirendi pont** keretében a Mezőcsáti Egressy Béni Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola kérelméről szóló előterjesztést tárgyalta a Képviselő-testület.

Siposné Horváth Anita polgármester elmondta, hogy az előterjesztést a Bizottságok nem tárgyalták.

Megnyitotta a vitát az előterjesztés felett. Mivel kérdés, hozzászólás nem hangzott el, ezért ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

1.) Úgy dönt, hogy a Mezőcsáti Egressy Béni Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola kérelmének helyt ad és a 2025. április 4. napján az Egressy Gála, illetve a 2025. május 30. napján a Művészeti Gála időpontjaiban a Mezőcsáti Művelődési Központ és Könyvtár színház termét térítés nélkül rendelkezésre bocsátja.

2.) Felhatalmazza a polgármestert a döntés közlésére és a szükséges intézkedések megtételére.”

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

**Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
59/2025. (III. 25.) határozata**

**a Mezőcsáti Egressy Béni Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola kérelméről**

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

2.) Úgy dönt, hogy a Mezőcsáti Egressy Béni Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola kérelmének helyt ad és a 2025. április 4. napján az Egressy Gála, illetve a 2025. május 30. napján a Művészeti Gála időpontjaiban a Mezőcsáti Művelődési Központ és Könyvtár színház termét térítés nélkül rendelkezésre bocsátja.

2.) Felhatalmazza a polgármestert a döntés közlésére és a szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester

Határidő: értelemszerűen

-.-

A **tizenharmadik napirendi pont** keretében az RRF-1.1.2-21-2022-00103 pályázathoz kapcsolódó bölcsődei eszközbeszerzésről szóló előterjesztést szóló javaslatot tárgyalta a Képviselő-testület.

Siposné Horváth Anita polgármester átadta a szót Majoros Mónika ügyintézőnek.

Majoros Mónika ügyintéző elmondta, hogy Mezőcsát Város Önkormányzata „Bölcsődei nevelés fejlesztése Mezőcsát-on” tárgyú támogatási kérelmet nyújtott be az RRF-1.1.2-21 kódszámú pályázati felhívásra, melyet RRF-1.1.2-21-2022-00103 azonosító számon az Irányító Hatóság 360.000.000.- Ft támogatásban részesített. A projekt megvalósítása során Mezőcsát Város Önkormányzatának közbeszerzési értékhatárt elérő beszerzési eljárást volt szükséges lefolytatni az új 24 férőhelyes bölcsőde építésére vonatkozóan. Az eljárást a Demeter Ügyvédi Iroda bonyolította le. A közbeszerzési eljárás során nyertes árajánlattevőként az Urbán Therm Kft. került kihirdetésre. 2024.05.28-án megkötésre került a vállalkozási szerződés 156.719.233.-Ft+ÁFA azaz bruttó 199.033.426.-Ft értékben. A kivitelező részére a munkaterület átadására 2024.05.31-én került sor. A műszaki ellenőri feladatokat a B-ARCHI-

KA TERV BT. látta el. Műszaki tartalom: 3450 Mezőcsát, Árpád utca 4/A alatt található 24 férőhelyes új bölcsőde építése valósult meg. Az épület földszintes kivitelben készült. Két darab 12 fős csoportszoba került kialakításra, a jogszabályban előírt kiszolgáló, szociális és adminisztrációs helyiségekkel. A bölcsődés gyermekek szabadban tölthető idejüket nyugatra néző fedett terasz fogja biztosítani. Az épület megfelelő energetikai tulajdonságok elérése érdekében a homlokzatán 15 cm polisztirol hőszigetelés került felragasztásra. Az új földszinti padló alá 4+5 cm lépésálló polisztirol hőszigetelés került beépítésre. A nyílászárók műanyag szerkezetű termékek, amik a hő veszteség és a páralecsapódás csökkentése érdekében fokozott hőszigetelő tulajdonságú üvegezéssel készültek. A belső ajtók biztonsági üvegezéssel készültek. Az épület fűtését hőszivattyú szolgáltatja, mennyezeti gipszkartonba épített fűtési csőrendszer segítségével biztosított. A tetőn kb. 6 kW teljesítményű napelem-rendszer került felszerelésre. Az épület körül és az udvarban 8 cm vastag beton térkőből térburkolat készült. A beruházás megvalósítása során a bölcsőde telek határán teljes hosszban kerítés épült. Az épület akadálymentes használatához mozgáskorlátozott parkoló került kialakításra. Az akadálymentes útvonalon a bejárat előtt kétkarú, kisméretű rámpa készült. Az épületben akadálymentes mosdó került kialakításra. A gyermekek étkezése a melegítő konyha kialakításával biztosított. Az épület hatékonyabb belső megvilágítását két darab fénycső biztosítja. 2025.01.16-án megtörtént a kivitelezésre vonatkozó műszaki átadás átvételi eljárás lezárása. A Bölcsőde elindításához szükség van használatbavételi és működési engedélyre. Használatbavételi engedély kiadása folyamatban van a Vármegyei Építésügyi Hivatalnál. A működési engedély benyújtásához feltétel a bölcsődei eszközök beszerzése. A működéshez szükséges eszközök beszerzéshez Mezőcsát Város Önkormányzata ajánlatokat kért be az elszámolhatósági feltételeknek való megfelelés és a piaci ár igazolása érdekében. Három, egymástól független, megfelelő referenciákkal rendelkező vállalkozótól kértünk be ajánlatot. Az értékelés szempontja és módszerei: összességében a legelőnyösebb ajánlat (azonos szakmai tartalmú ajánlatok esetén a kedvezőbb áru) kerül kiválasztásra. A feladat elvégzésére vonatkozó szerződés az összességében legalacsonyabb árat ajánló nyertes ajánlattevővel készül, az ajánlatkérés a benyújtott ajánlat és a vonatkozó jogszabályok alapján. A legkedvezőbb ajánlatot az 1 A MOBIL KFT. (3508 Miskolc, Templomhegy dűlő 62046/20.) tette összesen nettó 13.621.580.- Ft + ÁFA azaz bruttó 17.299.407.- Ft értékben. Kérem a Tisztelt Képviselő – testületet, hogy a beszerzés eredményét fogadja el és a vállalkozási szerződés megkötését hagyja jóvá.

Siposné Horváth Anita polgármester tájékoztatta a képviselő testületet, hogyha olcsóbban fogják elvinni a pályázatainkat a kapott 360 M Ft összegből, akkor az árrést saját forrásból kell hozzátennie az önkormányzatnak. A kapott összeg: 360 M Ft, a beruházás költségének valamennyi 0,5-1 %-a eltérhet, erre szerződünk le a pályázat elején.

Siposné Horváth Anita polgármester mivel a képviselők részéről nem érkezett kérdés, javaslat, ismertette az alábbi határozati javaslatot:

„Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

RRF-1.1.2-21-2022-00103 azonosítószámú pályázat kapcsolódó bölcsődei eszközök szállítójának kiválasztására vonatkozóan a beszerzés eredményét az alábbiak szerint elfogadja:

1. A Bölcsőde eszközeinek beszerzésével a legkedvezőbb ajánlatot adó - amelynek összege: 13.621.580.- Ft + ÁFA azaz bruttó 17.299.407.- Ft - 1 A MOBIL KFT-t (3508 Miskolc, Templomhegy dűlő 62046/20.) bízta meg.
2. A Képviselő-testület úgy dönt, hogy a vállalkozási szerződés megkötését jóváhagyja, felhatalmazza a polgármestert a vállalkozási szerződés aláírására.”

A döntéshozatalban résztvevő képviselők száma: 8 fő

A Képviselő-testület 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

**Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete
60/2025. (III. 25.) határozata**

**az RRF-1.1.2-21-2022-00103 pályázathoz
kapcsolódó bölcsődei eszközbeszerzésről**

Mezőcsát Város Önkormányzata Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és a következő határozatot hozza:

RRF-1.1.2-21-2022-00103 azonosítószámú pályázat kapcsolódó bölcsődei eszközök szállítójának kiválasztására vonatkozóan a beszerzés eredményét az alábbiak szerint elfogadja:

1. A Bölcsőde eszközeinek beszerzésével a legkedvezőbb ajánlatot adó - amelynek összege: 13.621.580.- Ft + ÁFA azaz bruttó 17.299.407.- Ft - 1 A MOBIL KFT-t (3508 Miskolc, Templomhegy dűlő 62046/20.) bízta meg.
2. A Képviselő-testület úgy dönt, hogy a vállalkozási szerződés megkötését jóváhagyja, felhatalmazza a polgármestert a vállalkozási szerződés aláírására.

Felelős: Siposné Horváth Anita polgármester
Határidő: értelemszerűen

Elmondta, hogy a Munkácsy utcát feltöltötték.

Amit felsorolt több 10 M ft-os beruházás lenne a teljes rekonstrukció. A 2 m-nél nem szélesebb és nagy gépek törik szét az út szélét, igyekszik a város ezzel a nagy feladattal megbirkózni.

Köszöni szépen a beszámolót és hogy képviselő úr meghallgatja ezeket a lakossági bejelentéseket.

Mészáros János Zsolt műszaki osztályvezető elmondta, hogy a kivitelező 10 hét alatt gyártja le a buszmegálló padjait.

A parkoló kialakítására a kiviteli ajánlatok folyamatban vannak, értékelni akkor tudják, ha beérkeznek. Vörösmarty út 17. másik oldalán van a vízelvezető rendszer. Próbálunk megoldást keresni a problémára a közeljövőben, ezzel a problémával még nem találkoztunk. A többi problémával kapcsolatban intézkedünk, ha az idő engedi aszfaltot javítunk, zúzott kővel töltjük fel a kátyúkat, biztonságossá téve az utakat.

Siposné Horváth Anita polgármester elmondta, hogy a parkolót szakemberrel kell megterveztetni, várják az árajánlatok beérkezését, ez folyik most. Mindenki türelmét, megértését kérte.

Vaskó Ferenc képviselő, a Vörösmarty utcán kevesebb víz érkezik le, az egyik oldalon funkcionál a vízelvezető a másik oldalon viszont nem. A lakos portájára ne folyjon be a víz, ezt a problémát kellene orvosolni. Munkácsi utca témakörhöz a műszaki osztályvezetőnek van hozzá megfelelő végzettsége, hogy ezt a témakört meg tudjuk oldani, biztonságossá tenni ezt az útszakaszt.

Siposné Horváth Anita polgármester napirend utáni felszólalás lehetőségét biztosította Kormos Annaképviselő részére.

Kormos Anna képviselő elmondta, hogy 2 lakossági megkeresése van. Hősök tere 27-28. társasház lakói kérték, hogy a társasháznál a szennyvíz cső kicserélésre került, megsüllyedt a föld, a megígért föld mindez ideig nem érkezett meg a 2 bérház közé, ezt várják a lakosok.

A másik a Kiss József úti buszmegálló, amikor nagy esőzések vannak, a megállóban egy nagy kátyú van, ahol megáll a víz és nem tudnak az utasok leszállni. Kéri, hogy zúzott kővel azt töltsék fel.

Siposné Horváth Anita polgármester napirend utáni felszólalás lehetőségét biztosította Szilágyi Lajos képviselő részére.

Szilágyi Lajos képviselő, elmondta, hogy 2 lakossági megkeresése van.

Az Ady utcában van egy üres porta, tele van szeméttel. A portára hordják a szemetet, patkányfészek alakult ki. Ki lehet a tulajdonos utána kellene nézni, tudomása szerint eladták egy ároktői lakosnak, nem tudják kinek. Próbáljuk meg a tulajdonost felszólítani a szemét megszüntetésére.

Másik lakossági és saját tapasztalat is, hogy a sok eső miatt a Kiss József utcától a Polgármesteri Hivatalig terjedő bicikli úton az esővíz összegyűlik és nem kerül elvezetésre. Az ezen a részen található vízelvezetőt kellene kitakarítani. Többször is jelzett már korábban is emiatt.

Siposné Horváth Anita polgármester mivel több napirendi pont, hozzászólás nem volt, a nyílt ülést 10²⁵ órakor bezárta.

K. m. f.

Siposné Horváth Anita

Siposné Horváth Anita
polgármester

Juhász Edit

Juhászné dr. Soltész Edit Tünde
jegyző

Lőrinczné Kemény Lída

Lőrinczné Kemény Lída Zsuzsanna
jegyzőkönyv hitelesítő